

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

กฤษนก เชียงเทัญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2564

**THE DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING ABILITY AND
ACHIEVEMENT IN CIVICS EDUCATION SUBJECT USING
STORY LING METHOD FOR PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS**

KHITCHANOK SEANGTEN

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirement

For the Degree of Master of Education

Department of Curriculum and Instruction

College of Education Science, Dhurakij Pundit University

2021

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา
หน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5

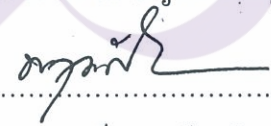
เสนอโดย นางสาวกฤษนก เข้มแข็ง

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.พจมาลย์ สกลเกียรติ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัญฉัช วิภัติภูมิประเทศ)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ ดร.พจมาลย์ สกลเกียรติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุคตนิง นฤพนธ์จิรกุล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ไสว พักขาว)

วิทยาลัยครุศาสตร์รับรองแล้ว

..... คณบดีวิทยาลัยครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.พงษ์ภิญโญ แม่น โกศล)

วันที่ 16 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2564

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
ชื่อผู้เขียน	กฤษณก เชียงเทีญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร. พจมาลย์ สกนเกียรติ
สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงทดลองครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75
2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการ
สอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบ
สตอรี่ไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลปรางค์
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ได้มาโดยวิธี
การสุ่มแบบกลุ่ม จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย (1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์
(2) แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (3) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง และ
(4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์
วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการ
สอนแบบสตอรี่ไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม มีนักเรียนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า
ร้อยละ 75 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 และนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 คน
คิดเป็นร้อยละ 12.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($\bar{X} = 17.16$, S.D. = 2.08) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 14.55$, S.D. = 2.58) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ผลการศึกษาความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.27)

Thesis Title	THE DEVELOPMENT OF CRITICAL THINKING ABILITY AND ACHIEVEMENT IN CIVICS EDUCATION SUBJECT USING STORY LINE METHOD FOR PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS
Author	KHITCHANOK SEANGTEN
Thesis Advisor	Dr. Podjamal Sakolkeart
Department	Curriculum and Instructions
Academic Year	2020

ABSTRACT

The purposes of this research aimed 1) to compare the critical thinking of Primary 5 Students after using the Story Line method the 75 percent 2) to compare the pretest – posttest achievement in Civics Education subject Using Story Line method for Primary 5 Students Using Story Line method for Primary 5 Students 3) to study the students satisfaction towards of Primary 5 students for learning Civics Education subject The samples used in the study were 31 students Primary 5 Students second semester of the academic year 2020 Anuban Pranee School, Suphanburi by cluster random sampling 1 classroom 31 students. The research includes using 1) Civics Education subject using Story Line method on the learning plan 2) the critical thinking abilities test, the achievement in Civics Education subject test and 3) the student satisfaction questionnaire to ward in the Civics Education subject using Story Line method The collected data were analyzed by means, standard deviation, t-test for One Simple and t-test for Dependent Samples

The research findings were summarized as follows :

1) The learning critical thinking ability and achievement in Civics Education subject Using Story Line method for Primary 5 Students the 75 percent of full score 31 students. There were 27 students passing the criteria with a score of at least 75 accounted for 87.10 and there 4 students failed the criteria accounted for 12.90 at 0.05 level of significance

2) The learning achievement of after learning ($\bar{X} = 17.16$, S.D. = 2.08) was than higher before learning ($\bar{X} = 14.55$, S.D. = 2.58) at 0.05 level of significance

3) The students satisfaction towards in learning for Primary 5 students after learning by using story line method students were at a high level over all ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.27) which the specified criteria.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนร่วมต่อความสำเร็จลุล่วงของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คร. พจมาลย์ สกกลเกียรติ อย่างสุดซึ่ง สำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่อาจารย์ได้เสียสละทุ่มเท โดยเฉพาะอย่างยิ่งคำสอน คำแนะนำของอาจารย์ที่ทำให้ผู้วิจัยก้าวเดินอย่างมีจรรยาบรรณ ยึดมั่นในหลักการและเหตุผลความถูกต้องดีงามทั้งในเรื่องของการทำวิจัย ซึ่งอาจารย์ทำให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้น รวมถึงทำให้ผู้วิจัยมีความรับผิดชอบ

ขอกราบขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ และคณะกรรมการสอบ สำหรับความอนุเคราะห์ในการสอบวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัย และการให้คำแนะนำเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ คร. สุกคนึง นฤพนธ์จิรกุล, ผศ.ดร. ธัญรัช วิกิติภูมิประเทศ และอาจารย์นิเวศ จิตอารีย์ สำหรับความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณพระคุณ คร.ปราณี พงษ์สุพรรณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลปราณี และผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น ครู บุคลากร และนักเรียนที่มีส่วนช่วยอำนวยความสะดวก และการทำกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยกราบขอบพระคุณพ่อแม่ และทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจสนับสนุนทุนทรัพย์สำหรับการศึกษาให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด จนเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยตัดสินใจที่จะศึกษาในระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ในครั้งนี้

กฤษนก เชียงเทัญ

สารบัญ

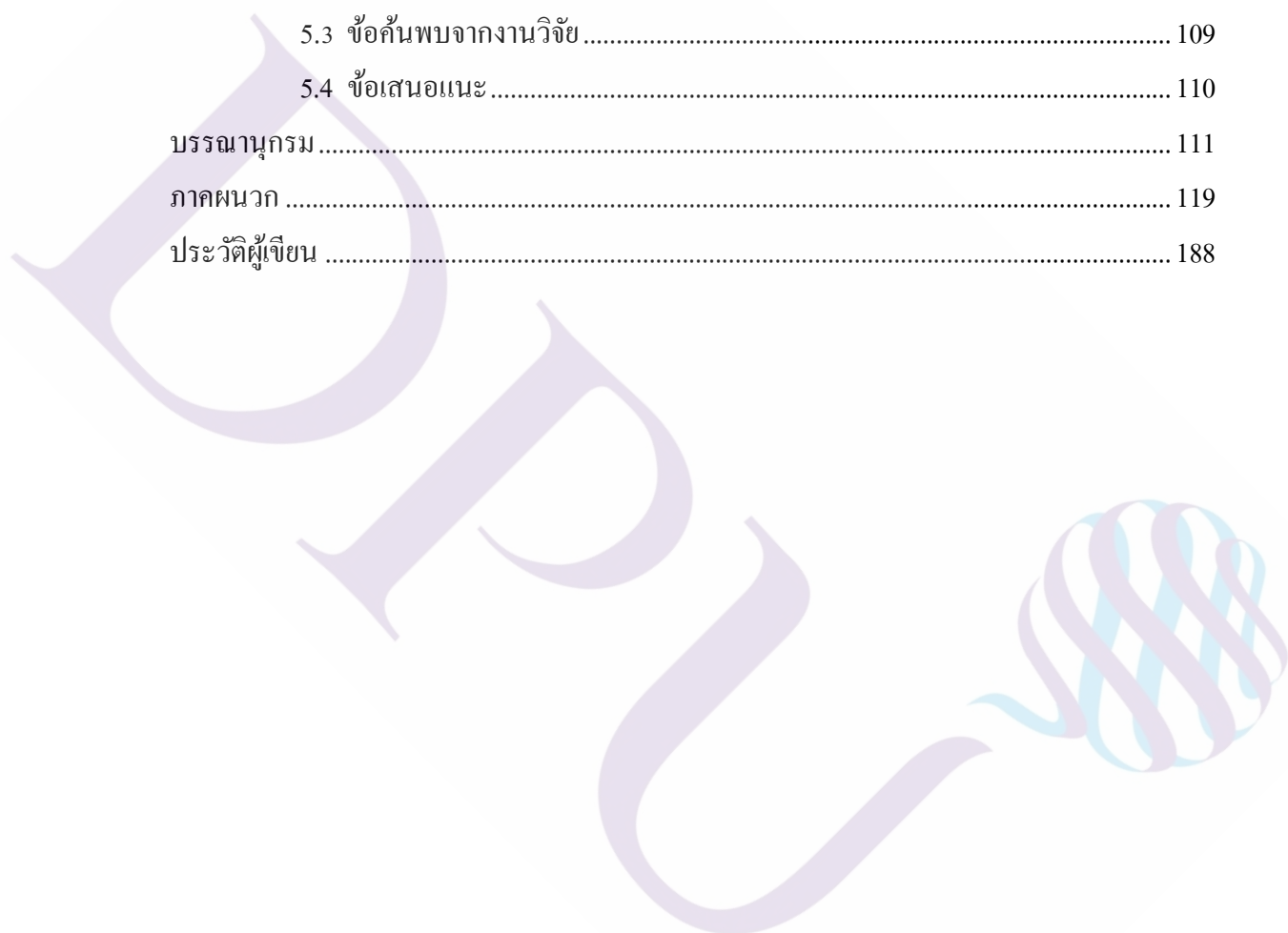
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง	๘
สารบัญภาพ	๙
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามในการวิจัย.....	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ	8
2. แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พุทธศักราช 2551	10
2.2 วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์.....	19
2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์.....	31
2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	49
2.5 ความพึงพอใจ	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	64
2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	68
3. ระเบียบวิธีวิจัย	69
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	69
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	70
3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	81
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	82
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	82
4. ผลการศึกษา	88
4.1 ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 75.....	89
4.2 ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	94
4.3 ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	100
5.1 สรุปผลการวิจัย	103
5.2 อภิปรายผล	103
5.3 ข้อค้นพบจากงานวิจัย	109
5.4 ข้อเสนอแนะ	110
บรรณานุกรม	111
ภาคผนวก	119
ประวัติผู้เขียน	188

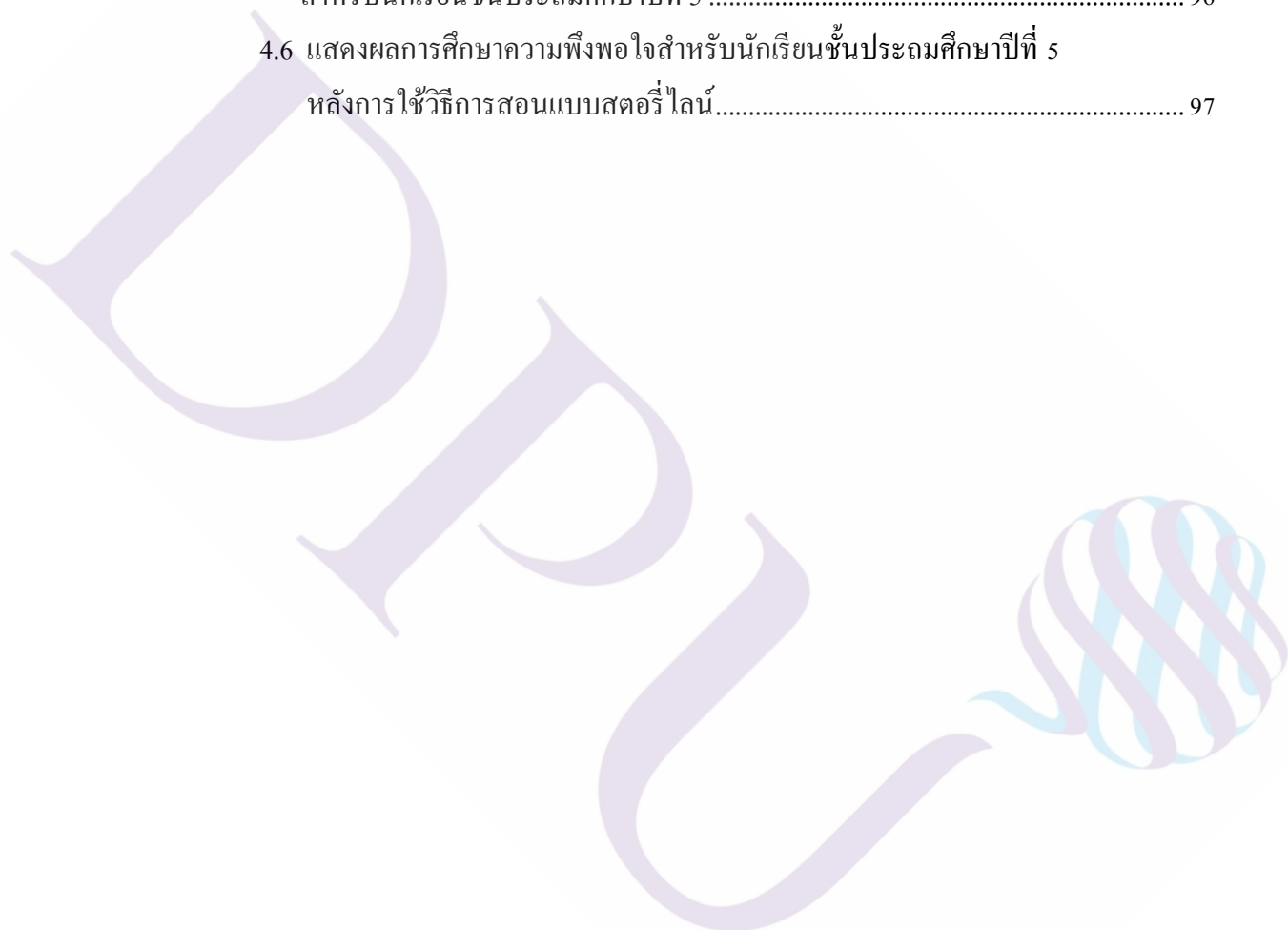

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	14
2.2 แสดงการสังเคราะห์ลำดับขั้นวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์	27
2.3 แสดงแนวคิดทฤษฎีความหมายของการคิดวิเคราะห์ของ Bloom's Taxonomy.....	39
2.4 แสดงแนวคิดทฤษฎีตามกระบวนการและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการ พุทธิปัญญาของ Bloom's Taxonomy แบบดั้งเดิม.....	52
3.1 ตารางวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาและระดับของพฤติกรรมตามลำดับขั้น โดยทฤษฎีของบลูม โดยทฤษฎีของบลูม(Bloom, 1956).....	77
3.2 แบบการวิจัย One group Pretest Posttest.....	81
4.1 แสดงคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำแนกเป็นด้านการวิเคราะห์	89
4.2 แสดงคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอน แบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายบุคคล	91
4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์กับเกณฑ์ร้อยละ 75.....	93
4.4 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์รายบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.....	94

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	96
4.6 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์	97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์.....	21
2.2 แผนผังเส้นทางเดินเรื่อง (Topic line).....	23
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	68

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคดิจิทัล ทำให้ปัจจุบันมีการติดต่อสื่อสารที่รวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารมีมากมายหลากหลายช่องทาง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต ในเมื่อสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา ส่งผลถึงการจากระบบการศึกษาที่เป็นกระบวนการเตรียมนำคนก้าวเข้าสู่ความมั่นคง และการรู้ทันตามบริบทโลก การพัฒนาการศึกษา จึงต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีจุดมุ่งหมาย และยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนทั้งมวลให้กว้างขวางและสูงขึ้นทุกระดับ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนั้นคุณภาพการศึกษาจะตรงต่อความต้องการของบุคคล ชุมชน ประเทศชาติ มีความสอดคล้องการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลก ยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ มีคุณธรรม รักความเป็นไทยการมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการจัดการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี นอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งปัจจุบันนี้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของชาติให้เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและตามมาตรฐานระดับสากล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากการปฏิรูปการศึกษาของประเทศไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน พบว่าในปัจจุบันยังประสบปัญหาในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งขาดความยืดหยุ่น และไม่สอดคล้องตามหลัก

พัฒนาการของผู้เรียน ส่งผลให้คุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับระดับนานาชาติคงจะเห็นได้จากผลการประเมินตามโปรแกรมประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล (Programme for International Student Assessment: PISA) 2018 รอบล่าสุด โดย OECD ในรอบปี 2561 (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2563) มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอนของครูก็ถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เอื้ออำนวยให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ เพราะเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ยิ่งไปกว่านั้น คือ การจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะกระบวนการคิด ขาดการลงมือปฏิบัติ ขาดการฝึกทักษะการสืบเสาะหาความรู้ ผู้เรียนไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ไปสู่ชีวิตประจำวัน ขาดการสร้างพื้นฐานในการคิด และวิธีการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะในการดำเนินชีวิตที่สามารถเผชิญกับสภาพสังคม และเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยพบว่าการจัดการเรียนรู้ของครูส่วนใหญ่ยังเป็นลักษณะถ่ายทอดความรู้สอนบรรยาย โดยยึดเอกสารตำราเรียนเป็นหลักมากกว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะในการคิด การกล้าแสดงความคิดเห็น และมีความสามารถแสวงหาคำตอบด้วยตัวเอง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จะเห็นได้ว่าทักษะการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการคิดพื้นฐานต่อการเรียนรู้สิ่งอื่นๆ ซึ่งมีความจำเป็นต่อการคิดที่เกี่ยวกับสิ่งรอบๆตัว ลดโอกาสความล้มเหลวจากการตัดสินใจที่ผิดพลาด และเป็นประโยชน์ในด้านช่วยส่งเสริมความฉลาดทางสติปัญญา (Sternberg, 1996) มีความสอดคล้องกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาสู่การมีทักษะสำหรับศตวรรษที่ 22 โดยอย่างน้อยต้องพัฒนาทักษะจำเป็นพื้นฐาน อาทิ Coding/การฝึกคิดเป็นขั้นตอน (Computational Thinking) ทักษะคิดวิเคราะห์ (Critical) ทักษะคิดสร้างสรรค์ (Creative) ทักษะการทำงานร่วมกัน (Collaboration) ทักษะการสื่อสาร (Communication) ภาษาอังกฤษ และจิตวิญญาณของความเป็นไทย โดยเน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อเสนอในการพัฒนาโรงเรียนต้นแบบในระดับชั้นต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2563)

ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ประชาชนสามารถคิดวิเคราะห์ มีเหตุมีผล เข้าใจและยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างแต่ไม่แตกแยก รวมทั้งการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี และสมานฉันท์ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาต้องมีการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาจึงต้องนำปัจจัยทุกด้านมาประมวล และวิเคราะห์เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ สอดคล้องกับประเด็นของการพัฒนาการเรียนการสอนในวิชาหน้าที่พลเมืองที่มีนโยบายการพัฒนาการเรียน

การสอนที่นำ “พลเมือง” ในฐานะที่เป็นกลไกสำคัญในการเตรียมพลเมืองของประเทศชาติไปสู่การเป็นพลเมืองดีที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับผู้เรียน อีกทั้งต้องช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควบคู่ไปด้วยกัน การเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองควรนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน ควรเลือกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือกำลังเกิดกับสังคมมาเป็นตัวอย่างในการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองมาเชื่อมโยงสัมพันธ์กับเรื่องที่สอนถึงแม้ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองของครูในปัจจุบัน ยังมุ่งเน้นการท่องจำ ไม่ก่อให้เกิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การสอนของครูเป็นการสอนแบบบรรยายโดยยึดตำราที่มีอยู่เป็นสำคัญ ขาดการบูรณาการวิธีการสอนและขาดการนำสื่ออุปกรณ์มาใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ทำให้เกิดผลกระทบต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียน วิชาหน้าที่พลเมืองจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการศึกษา ทุกระดับในประเทศไทย แต่ในบางช่วงเวลาวิชาหน้าที่พลเมืองมีการบูรณาการเข้ากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ทำให้การสอนโดยเน้นด้านหน้าที่พลเมืองลดน้อยลงไป จึงอาจส่งผลให้เยาวชนไม่ได้รับเนื้อหาสาระได้ครบถ้วน และมีผลต่อการสร้างพลเมืองที่เข้มแข็งในอนาคต จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนในวิชาหน้าที่พลเมืองที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าค้นพบคำตอบและรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเองเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ มีการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากสิ่งใกล้ตัวไปสู่วิถีชีวิตจริง ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงได้นำหลักในการพัฒนาการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของBloom (1956) มาเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์อย่างมีระบบ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และความคิดกับการเรียนรู้ในวิชาหน้าที่พลเมืองกับเนื้อหาสาระใหม่ๆ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้มาก เป็นการเสริมสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์ต่างๆ นำความรู้มาประยุกต์ใช้แก้ปัญหา เพื่อหาข้อสรุปไปใช้ในขั้นตอนถัดไป

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองในปัจจุบัน มีความจำเป็นที่ผู้สอนต้องสอนให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด โดยเฉพาะการแสดงออก โดยเฉพาะนักเรียนในระดับประถมศึกษา ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีความหมาย สามารถพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา (Head) ด้านอารมณ์ เจตคติ (Heart) และด้านทักษะปฏิบัติ (Hands) โดยผู้วิจัยนำหลักการสร้างสตอรีไลน์ (Steve Bell: 1998 ; อ้างอิงจาก วลัย พานิช, 2543) มาจัดการเรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นวิธีการจัดการเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าค้นพบคำตอบและรับผิดชอบต่อการเรียนด้วยตนเองเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ วิธีสอนแบบสตอรีไลน์ เป็นวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

จะมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือที่เรียกว่า กำหนดเส้นทางเดินเรื่อง โดยใช้คำถามหลักเป็นตัวนำ ผู้การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีการบูรณาการระหว่างวิชา เพื่อเป้าหมายพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน เพื่อทำให้เกิดทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ ไตร่ตรอง รวมทั้งกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจว่าควรทำ ไม่ควรทำ ควรเชื่อ ไม่ควรเชื่อ อันจะนำไปสู่การตัดสินใจ การแก้ปัญหา ตลอดจนการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สิ่งดีสิ่งที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งยังให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดระดับสูง คิด ไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดแก้ปัญหา คิดริเริ่ม คิดสร้างสรรค์ เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวสู่สิ่งไกลตัว เช่น เรียนตัวของเรา บ้านของเรา ครอบครัวของเรา ชุมชนของเรา ประเทศของเรา และประเทศเพื่อนบ้าน เป็นไปตามระดับสติปัญญาของผู้เรียนสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่ต้องปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา หลักสูตร รวมถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อการพัฒนาและเตรียมความพร้อมเพื่อกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถคิดวิเคราะห์สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกได้

จากข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำแนวคิดดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เพื่อเป็นการฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ เป็นผลทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำความรู้หรือข้อค้นพบได้เป็นอย่างดี ซึ่งความรู้เหล่านั้นจะมีความหมายโดยตรงต่อผู้เรียน มีการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็นระบบส่งเสริมทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามขั้นตอน ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาหน้าที่พลเมืองสูงขึ้น นำไปพัฒนาวิธีการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ที่ดีขึ้นในระดับต่อไป

1.2 คำถามในการวิจัย

1. วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ อยู่ในระดับใด

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ อยู่ในระดับมาก

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปัญญาประเสริฐ จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนปัญญาประเสริฐวิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนสุภลักษณ์ ด่านช้าง จำนวน 2 ห้องเรียน และ โรงเรียนอนุบาลปรางค์ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 6 ห้องเรียน คิดเป็นนักเรียนจำนวน 189 คน (ระบบสารสนเทศจากเว็บไซต์ <https://opec.go.th/เขตอำเภอด่านช้าง> ข้อมูล ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2563)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนอนุบาลปรางค์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นนักเรียนจำนวน 31 คน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์

1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เป็นวิชาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาเพิ่มเติมวิชาหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรามีความปรองดองสมานฉันท์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสร้างทางเดินเรื่องให้เรียงต่อเนื่องตามลำดับเหตุการณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะมีการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ(Steve Bell, 1998 อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) และ(วลัย พานิช, 2543) มาวิเคราะห์และปรับให้เข้ากับเนื้อหาและลักษณะของงานในวิชาหน้าที่พลเมือง โดยครูใช้คำถามนำ (Key -Questions) เป็นตัวเชื่อมโยงในการเปิดประเด็น คำถามหลักในแต่ละข้อเกี่ยวข้องกับแต่ละตอน โดยมีองค์ประกอบหลัก 4 ตอน ได้แก่ ฉาก ตัวละคร วิธีชีวิต เหตุการณ์และปัญหาที่ต้องแก้ไข ในขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ตามวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ในแต่ละตอนผู้เรียนมีการวางแผน เพื่อให้ผู้เรียนตอบคำถามนำ(Key -Questions) และการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ที่ผู้สอนกำหนดให้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างฉาก หมายถึง การเริ่มเปิดตัวเรื่องราวในฉากต่างๆในกิจกรรมการเรียนรู้อันที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องให้เป็นการสร้างฉากโดยใช้คำถามว่า เกิดเรื่องราวที่ไหนต้องระบุสถานที่ หรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร หมายถึง การผูกเรื่องเกี่ยวกับคนหรือสัตว์ที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดบทบาทในการดำเนินเรื่อง ภายใต้ข้อกำหนดของผู้สอนตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นการสร้างตัวละครโดยใช้คำถามว่า มีใครบ้าง มีตัวละครใดบ้าง ทำให้ฉากหรือเหตุการณ์ในกิจกรรมการเรียนรู้สมจริง

ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีชีวิต หมายถึง การที่ผู้เรียนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับกิจกรรมของตัวละคร เป็นการสร้างวิถีชีวิตโดยใช้คำถามว่า ตัวละครเหล่านั้นทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตหรือสะท้อนชีวิตของตัวละครในแต่ละฉาก หรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดเป็นเรื่องราวการทำกิจกรรมของตัวละคร

ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ปัญหา หมายถึง การมีเหตุการณ์ ปัญหาที่ต้องแก้ไข เป็นจุดสรุปของเรื่องราวทั้งหมด ผู้สอนต้องมีคำถามนำว่า เหตุการณ์ใด มีอะไรเป็นสิ่งสำคัญเกิดขึ้นกับตัวละครในกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้

2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการระบุ จำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆของข้อมูล ที่ได้จากการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี-ไลน์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อาจเป็นกรณีตัวอย่างที่เกี่ยวกับบทความ ข่าวสาร เหตุการณ์จริงหรือสมมติฐาน เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์จนสามารถสรุปสิ่งที่วิเคราะห์ได้ ซึ่งวัดได้โดยแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของ (Bloom, 1956) แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

1) วิเคราะห์ความสำคัญ คือ การวิเคราะห์ได้ว่าอะไรสำคัญ มีอะไรเป็นเหตุเป็นผล วัดได้โดยนักเรียนสามารถหาข้อสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์หรือเรื่องราวนั้นๆ ได้

2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ว่ามีการเชื่อมโยงกันอย่างไร วัดได้โดยนักเรียนสามารถระบุเหตุและผลความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งนั้นๆ ได้

3) วิเคราะห์หลักการ คือ การหาหลักการสำคัญ หรือแกนหลักของเรื่องราว และการกระทำต่างๆ ที่เชื่อมโยงองค์ประกอบย่อยเข้าด้วยกัน วัดได้โดยนักเรียนสามารถระบุหลักการของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ได้

3. วิชาหน้าที่พลเมือง หมายถึง การเรียนการสอนแบบบูรณาการวิชาสังคมศึกษาเพื่อความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นเรื่องการแสดงออก 2 เรื่อง ได้แก่ ความปรองดอง สามานฉันท์ และความมีวินัยในตนเอง ตามกรอบความคิดในการพัฒนารายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

4. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนอนุบาลปราณีที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 31 คน

5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ตามลำดับขั้นใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (1956 อ้างถึงใน จิตราพร ลีละวัฒน์, 2556) จำนวน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ โดยวัดก่อนการเรียน และหลังการเรียน

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ซึ่งผู้วิจัยใช้ประเมิน โดยการใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เป็นแบบประเมินค่า Rating Scale 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ด้านผู้สอน และ ด้านผู้เรียน จำนวน 20 ข้อ

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เมื่อผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองเพิ่มมากขึ้น
3. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์กับรายวิชาอื่นๆ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พุทธศักราช 2551

2.1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.1.2 จุดเน้นและขอบข่าย รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.1.3 กรอบคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองระดับประถมศึกษาปีที่ 5

2.1.4 ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

2.1.5 แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

2.2 วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์

2.2.2 ความหมายของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์

2.2.3 ลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์

2.2.4 การดำเนินเรื่องในสตอรีไลน์

2.2.5 การวางแผนการสอนสตอรีไลน์

2.2.6 ขั้นตอนการสอนด้วยวิธีสอนสตอรีไลน์

2.2.7 บทบาทของผู้สอน และผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์

2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

2.3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

2.3.2 ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

2.3.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

- 2.3.4 การวัดและการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- 2.3.5 เกณฑ์การประเมิน
- 2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
 - 2.4.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
- 2.5 ความพึงพอใจ
 - 2.5.1 ความหมายของความพึงพอใจ
 - 2.5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
 - 2.5.3 การสร้างความพึงพอใจในการเรียน
 - 2.5.4 การวัดความพึงพอใจในการเรียน
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พุทธศักราช 2551

2.1.1 ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไว้ว่า เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทุกคน ในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาต้องเรียน ทั้งนี้ เพราะกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันบนโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจซึ่งแตกต่างกันอย่างหลากหลาย การปรับตัวตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็นพลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านความรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จะให้ความรู้แก่ผู้เรียน ในเนื้อหาสาระ ความคิดรวบยอด และหลักการสำคัญในสาขาวิชาต่าง ๆ ทางสังคมศาสตร์ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รัฐศาสตร์ จริยธรรม สังคมวิทยา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ประชากรศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา ตามขอบเขตที่กำหนดไว้ในแต่ละระดับชั้น โดยการจัดการเรียนรู้ ในลักษณะบูรณาการหรือสหวิทยาการ

2) ด้านทักษะและกระบวนการ ในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมนั้น ผู้เรียนควรจะได้พัฒนากระบวนการต่าง ๆ จนเกิดทักษะกระบวนการ ดังนี้

2.1) ทักษะการคิด เช่น การสรุปความคิด การแปลความ การวิเคราะห์หลักการ และการนำไปใช้ ตลอดจนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

2.2) ทักษะการแก้ปัญหา ตามกระบวนการทางสังคมศาสตร์ กระบวนการสืบสวน เช่น ความสามารถในการตั้งคำถาม และการตั้งสมมติฐานอย่างมีระบบ การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การทดสอบสมมติฐานและสรุปเป็นหลักการ

2.3) ทักษะการเรียนรู้ เช่น ความสามารถในการแสวงหาข้อมูลความรู้โดยการอ่าน การฟังและการสังเกต ความสามารถในการสื่อสารโดยการพูด การเขียน การนำเสนอ ความสามารถในการตีความ การสร้างแผนภูมิ แผนที่ ตารางเวลา และการจัดบันทึกรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและสื่อสารสนเทศต่างๆ ให้เป็นประโยชน์ในการแสวงหาความรู้

2.4) ทักษะกระบวนการกลุ่ม เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานกลุ่ม มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการทำงานของกลุ่ม ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบ สร้างสรรค์ผลงาน ช่วยลดข้อขัดแย้ง และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) ด้านเจตคติ และค่านิยมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยพัฒนาเจตคติและค่านิยมเกี่ยวกับประชาธิปไตยและความเป็นมนุษย์ที่ดีมีคุณภาพมากขึ้น เช่น การ รู้จักตนเอง การพึ่งตนเอง การมีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย มีความกตัญญู รักเกียรติภูมิแห่งตน มีนิสัยในการเป็นผู้ผลิตที่ดี มีความพอดีในการบริโภค เห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักคิดวิเคราะห์การทำงานเป็นกลุ่มได้ การเคารพสิทธิผู้อื่น เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมีความผูกพันกันเป็นกลุ่ม รักท้องถิ่น รักประเทศชาติ เห็นคุณค่าอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ศรัทธาในหลักธรรมของศาสนา และการปกครองของศาสนา และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.2 จุดเน้นและขอบข่าย รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

2.1.2.1 จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย

1. ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
2. ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

2.1.2.2. จุดเน้นที่ 2 รักษาดี ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูน
สถาบันพระมหากษัตริย์

2.1.2.3 จุดเน้นที่ 3 ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

1. การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.1.2.4 จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์

1. การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

2. การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

2.1.2.5 จุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง ซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หา
ความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

2.1.3 กรอบคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองระดับประถมศึกษาปีที่ 5
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

2.1.3.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตามกรอบคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง กล่าวได้ว่า เห็นคุณค่าและ
ปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทยในการสนทนา การปฏิบัติตนตามกาลเทศะ และการต้อนรับผู้มาเยือน
รู้คุณค่าใช้อย่างประหยัด คุ่มค่า และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมใน
ศิลปวัฒนธรรมไทยปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เห็นคุณค่าและแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นใน
ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ด้วยการใช้น้ำใจไทย คุณธรรม บารมีของ
โบราณวัตถุ และสาธารณสมบัติ ปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี ปฏิบัติตนตามพระราชจริยวัตร
และพระจริยวัตร ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท ในเรื่องความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความสามัคคี
หลักการทรงงานในเรื่องการทำตามลำดับขั้นและทำงานอย่างมีความสุข และหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน
ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง มีส่วนร่วมในการ
สร้างและปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบของโรงเรียนในการรักษาความสะอาด การรักษาของใช้ร่วมกัน
และการดูแลพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างกฎ ระเบียบ
ด้วยหลักเหตุผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดี

ของห้องเรียนและโรงเรียน ในเรื่องการยึดถือหลักความจริง ความดีงาม ความถูกต้องและหลักเหตุผล การยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ การยึดหลักความเสมอภาค และความยุติธรรมมีส่วนร่วม และรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของห้องเรียน และโรงเรียน ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่นในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา และสิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ และพึ่งพากันด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาจากดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และแบ่งปันวิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคของตนเอง ในเรื่องการจัดการทรัพยากร และการขัดแย้งทางความคิด และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการกลุ่ม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และกระบวนการแก้ปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุฒิจาและรักษาไว้ซึ่งความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ สามารถจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้รวมทั้งหมด 10 ผลการเรียนรู้

1. เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย
2. รู้คุณค่าและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
3. มีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรมไทย
4. เห็นคุณค่าและแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
5. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
6. มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของโรงเรียน
7. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของห้องเรียน และโรงเรียน
8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
9. วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคของตนเอง และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

จากกรอบคำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และผลการเรียนรู้ในรายวิชาหน้าที่พลเมือง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาที่ใช้ในการเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 2/2563 ได้แก่ จุดเน้นที่ 4 และจุดเน้นที่ 5 ประกอบไปด้วย ผลการเรียนรู้ที่ 8 ผลการเรียนรู้ที่ 9 และผลการเรียนรู้ที่ 10 ที่เป็นการสอนแบบบูรณาการตามเนื้อหาในรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง และให้สอดคล้องกับการทำวิจัยในครั้งนี้

2.1.4 ผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

ตารางที่ 2.1 แสดงผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จุดเน้นที่ 1 ความเป็นไทย	
จุดเน้นที่ 1.1 ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
1. เห็นคุณค่าและปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทย	มารยาทไทย ได้แก่ การสนทนา การปฏิบัติตนตามกาลเทศะ และการต้อนรับผู้มาเยือน
2. รู้คุณค่าและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	การรู้คุณค่า การใช้อย่างประหยัดและคุ้มค่า และการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
จุดเน้นที่ 1.2 ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
3. มีส่วนร่วมในศิลปวัฒนธรรมไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย	

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

จุดเน้นที่ 2 รักษา ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
การเห็นคุณค่าและการแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	
4. เห็นคุณค่าและแสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้สินค้าไทย - การดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ - การรักษาสาธารณสุขสมบัติ - การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี - การปฏิบัติตนตามพระราชจริยวัตร และพระจริยวัตร
5. ปฏิบัติตนตามพระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	<ol style="list-style-type: none"> 1. พระบรมราโชวาท ได้แก่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความสามัคคี 2. หลักการทรงงาน ได้แก่ ทำตามลำดับขั้น และทำงานอย่างมีความสุข
จุดเน้นที่ 3 ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	
จุดเน้นที่ 3.1 การดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตย	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
6. มีส่วนร่วมในการสร้างและปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของโรงเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎ ระเบียบ ในโรงเรียน ได้แก่ การรักษาความสะอาด การรักษาของใช้ร่วมกัน การดูแลพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย 2. การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการสร้างกฎระเบียบ ด้วยหลักเหตุและผล และยึดถือประโยชน์ส่วนรวม

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

จุดเน้นที่ 3 ความเป็นพลเมืองดีในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	
จุดเน้นที่ 3.2 การมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
7. ปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของห้องเรียนและโรงเรียน	1. บทบาทหน้าที่ของการเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียนและโรงเรียน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การยึดถือหลักความจริง ความดีงาม ความถูกต้อง และหลักเหตุผล - การยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ - การยึดหลักความเสมอภาคและความยุติธรรม 2. กิจกรรมต่าง ๆ ของห้องเรียนและโรงเรียน
จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์	
จุดเน้นที่ 4.1 การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
8. ยอมรับความหลากหลายทางสังคม-วัฒนธรรมในท้องถิ่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกัน	1. ความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่น ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม 2. การอยู่ร่วมกันอย่างสันติและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การเคารพซึ่งกันและกัน - การไม่แสดงกิริยา และวาจาดูหมิ่นผู้อื่น - การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์	
จุดเน้นที่ 4.2 การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
9. วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคของตนเอง และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี	ความขัดแย้งในภูมิภาคของตนเอง และแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี ได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการทรัพยากร (น้ำ ป่าไม้ ที่ดิน) - การขัดแย้งทางความคิด
จุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง	
ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง	
ผลการเรียนรู้	สาระการเรียนรู้
10. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง *(การพัฒนาผู้เรียนให้มีวินัยในตนเองให้นำไปบูรณาการกับผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ของจุดเน้น 1-4 ที่เกี่ยวข้อง)	คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง <ul style="list-style-type: none"> - ความซื่อสัตย์สุจริต - ขยันหมั่นเพียร อดทน - ใฝ่หาความรู้ - ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ - ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

จากตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยได้นำผลการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมืองชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แก่ จุดเน้นที่ 4 ความปรองดอง สมานฉันท์ และจุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง มาใช้ในการศึกษาค้นคว้า และให้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

2.1.5 แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

การศึกษาของประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของเด็กไทย โดยสะท้อนจากพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้นำไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการปฏิรูปครู ปฏิรูปโรงเรียน และปฏิรูประบบบริหารจัดการศึกษา ทั้งนี้ให้ประเด็นของหลักสูตรได้เน้นการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ เพื่อให้คนรุ่นใหม่เกิดกระบวนการคิดอย่างมีระบบ และ

แก้ปัญหาอย่างเป็นเหตุเป็นผล รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม การสร้างระเบียบวินัย การมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม การยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของคนไทยในอนาคต แนวคิดดังกล่าวคือการพัฒนาความเป็นพลเมืองไทย และพลเมืองโลก ในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งเป็นวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาของโลก มีแนวโน้มเกิดการเปลี่ยนแปลงในมิติด้านเนื้อหาและการเรียนรู้ เช่น การส่งเสริมการพัฒนาด้านทักษะการรู้เท่าทันทักษะชีวิต (Life Skill) การบูรณาการในลักษณะสหวิทยาการ รวมทั้งมีการเน้นวิชาการศึกษาเพื่อความเป็นพลเมือง (Citizenship Education) ในขณะนี้ มีนโยบายด้านการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กศพ.) ที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในชาติได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องประวัติศาสตร์ ความเป็นไทย รักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสันติสุขสังคมไทย และกำหนดค่านิยมหลัก 12 ประการ เพื่อสร้างคนไทยที่เข้มแข็งนำไปสู่การสร้างสรรค์ประเทศไทยให้เข้มแข็ง ดังนี้ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติในปัจจุบัน
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ สิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทางตรงและทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมไทย ประเพณีไทยอันดีงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความซื่อสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เพื่อแม่และแบ่งปัน
7. เข้าใจ เรียนรู้ การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัยเคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ปฏิบัติ ตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และขยายกิจการเมื่อมีความพร้อมโดยมีภูมิคุ้มกันที่ดี
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำหรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา

12. คำนิยามถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมและต่อชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

จากแนวทางการเรียนการสอนในวิชาหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลการเรียนรู้ มีจุดเน้นในการเรียนที่มีความสัมพันธ์และมีลักษณะคล้ายกัน ผู้วิจัยจึงได้นำแนวทางการจัดการเรียนการสอนมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เพื่อทำให้เกิดการพัฒนาที่สอดคล้องกับการต่อยอดการเรียนรู้จากรายวิชาพื้นฐาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ตรงกับนโยบายด้านการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์และหน้าที่พลเมืองของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ที่ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนในชาติได้มีความรู้ความเข้าใจในความเป็นไทย รักชาติ ศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความปรองดองสมานฉันท์ เพื่อสันติสุขสังคมไทย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

2.2 วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์

Harkness (1996, อ้างถึงใน อรทัย มูลคำ และคณะ, 2542) กล่าวถึง ความเป็นมาของรูปแบบการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ว่า จากสถานการณ์การปฏิรูปทางการศึกษาของประเทศต่างๆ ในทวีปยุโรปในช่วงปลายทศวรรษ 1980 โดยพบว่า ดัชนีผลการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่กลุ่มประเทศซีกโลกตะวันออก โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่น มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐบาลของสหราชอาณาจักร (อังกฤษ) จึงได้กำหนดนโยบายปฏิรูปทางการศึกษาขึ้น เพื่อปรับปรุงระบบการศึกษาของชาติในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีการนำระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษามาใช้ ซึ่งผลที่ตามมาทำให้คุณภาพทางการศึกษาของชาติได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ ซึ่งในที่นี้รวมถึงรูปแบบการเรียนการสอน ก็มีการพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางการศึกษาที่เน้นให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียน ได้ค้นพบตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกัน วิธีการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ เป็นวิธีที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาในช่วงระยะดังกล่าว โดย สตีฟ เบล (Steve Bell) และ แซลลี่ ฮาร์คเนส (Sallie Harkness) ซึ่งทั้งสองท่านเรียกได้ว่าเป็นต้นกำเนิดของวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ชาวสก็อต(The Origination of the Scottish Storyline Method) บุคคลทั้งสองได้ร่วมกันพัฒนาวิธีสอนนี้ โดยนักการศึกษาชาวสก็อต ทำให้สตอรีไลน์

ได้ชื่อว่าเป็น Scottish Method ได้อีกชื่อหนึ่ง วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ เป็นวิธีสอนที่ได้รับความนิยม และแพร่หลายในเวลาต่อมาในหลายประเทศของทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา

2.2.2 ความหมายของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับวิธีสอนสตอรีไลน์ (Storyline method) มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ไว้ดังนี้

Lipka (1997 ; อ้างอิงจาก Creswell. 1997) กล่าวถึง วิธีสตอรีไลน์ ว่าเป็นแนวทางเลือกใหม่ของการสอน โดยเน้นการจัดกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้สร้างผลงานด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติ ถือได้ว่าเป็นการบูรณาการหลักสูตรที่มีความหลากหลาย ก่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

Creswell (1997) กล่าวถึง วิธีสตอรีไลน์ ว่าเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเป็นการบูรณาการหลักสูตรเข้าด้วยกันและฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการทำงานกลุ่มร่วมกัน

Bell; & Fified (1998) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ว่าบนพื้นฐานความรู้ที่มีความซับซ้อน และหลายขั้นตอน ดังนั้น การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากความรู้เดิมของผู้เรียนส่วนหนึ่งที่มีอยู่แล้ว และอีกส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่โดยผ่านการปฏิบัติด้วยตนเองอีกส่วนหนึ่ง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จึงเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการ ประสบการณ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การจินตนาการ การตัดสินใจ ตลอดจนการทำงานร่วมกัน ภายใต้แนวทางการดำเนินเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อ ซึ่งในที่นี้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นมาด้วยตนเอง

Bell & Harkness (2004) ได้ให้ความหมายของวิธีการสอนสตอรีไลน์ ว่าเป็นการออกแบบบทเรียนหรือการจัดการเรียนการสอน โดยครูเพื่อให้เป็นไปตามเส้นทางของการเดินเรื่อง นักเรียนจะได้สร้างสรรค์และพัฒนาไปตามเรื่องบนเส้นทางเดินเรื่อง โดยมีจุดเน้นที่ความรู้และเนื้อหาหลักสูตร ในขณะที่เดินเรื่องไปตามเนื้อเรื่อง นักเรียนจะได้ฝึกทักษะและมีการผลิตชิ้นงาน และในแต่ละตอนของเส้นทางเดินเรื่อง ได้ออกแบบไปตามคำถามหลัก ซึ่งสตอรีไลน์ไม่เพียงแต่ให้ความรู้ และทักษะเท่านั้น แต่ยังให้ความรู้สึกและประสบการณ์ที่หลากหลาย

จากความหมายของวิธีสตอรีไลน์ข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่าวิธีสอนสตอรีไลน์ คือกระบวนการเรียนการสอนที่บูรณาการความรู้และประสบการณ์เข้าด้วยกัน ตามเส้นทางของเรื่องที่เป็นการดำเนินเรื่องที่เรียงติดต่อกันเป็นลำดับ ดูกเส้นเชือก ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ของการจัดการศึกษาเป็นการบูรณาการทั้งหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นนวัตกรรมการบูรณาการหลักสูตร โดยมีลักษณะการนำวิธีการเรียนรู้หลายๆ แบบมารวมกัน เช่น

การบูรณาการการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัว เพื่อเชื่อมโยงออกไปสู่วิถีชีวิตจริง โดยใช้การดำเนินเรื่องราวที่รวมเข้ากับเนื้อหา และเรียงลำดับให้ติดต่อกันเหมือนการดำเนินชีวิตจริง ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะด้านต่างๆ โดยวิธีสตอรีไลน์มีการใช้คำถามหลักเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนคิดแก้ปัญหา และเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.2.3 ลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์

วลัย พานิช (2543, อ้างถึงใน วินัส อยู่แย้ม, 2560) กล่าวถึง ลักษณะของรูปแบบการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ว่า เป็นวิธีการสอนที่เป็นการเชื่อมโยง หรือผูกเรื่องที่มีการดำเนินเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้เรื่อง (Story) สร้างการเรียนรู้ที่มีความหมายแก่ผู้เรียนทั้งในด้านเนื้อหา ทักษะการคิด และทักษะทางสังคม โดยองค์ประกอบที่สำคัญของรูปแบบวิธีการเรียนการสอนแบบสตอรีไลน์ มีการเรียงลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การจัดฉาก (Setting the Scene) เป็นการระบุเวลา สถานที่สิ่งแวดล้อมต่างๆ
2. มีตัวละคร (Character) ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับฉากหรือเหตุการณ์ในข้อ 1
3. การดำเนินชีวิต (A way of life) เป็นการดำเนินชีวิตหรือเป็นเรื่องราวของตัวละครในข้อ 2
4. มีเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข (Events, Incidents or real problem to be solved) ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีทั้งทางบวกหรือทางลบก็ได้ โดยองค์ประกอบทั้ง 4 ส่วน ถูกเชื่อมโยงจากการใช้คำถามหลัก (Key Questions) เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน ดังภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของวิธีสตอรีไลน์

1. ฉาก	↓ ที่ไหน
2. ตัวละคร	↓ ใคร
3. การดำเนินชีวิต	↓ ทำอะไร
4. มีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น	↓ เกิดอะไรขึ้นที่ต้องแก้ไขหรือมีปัญหาควรแก้ไข

ภาพที่ 2.1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์

จากองค์ประกอบสำคัญของสตอรี่ไลน์ทั้ง 4 อย่าง คือ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และมีเหตุการณ์ ปัญหาที่ต้องแก้ไข อาจวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อให้สร้างสตอรี่ไลน์ได้ง่ายขึ้น ดังนี้

1. ผู้สอนขึ้นต้นคำถามว่า เกิดเรื่องราวที่ไหน คือ ฉาก เป็นการเริ่มต้นให้ผู้เรียนได้ทราบว่า กำลังมีประสบการณ์ใหม่เกิดขึ้น ถือเป็น การเริ่มเข้าสู่บทเรียนหรือเปิดตัวเรื่องในฉากเป็นการระบุสถานที่ เวลา สิ่งแวดล้อมต่างๆ

2. เมื่อมีฉากแล้ว ต้องมีคนหรือสัตว์ หรือสิ่งใด ๆ มาเกี่ยวข้องกับ ฉาก นั้นคือ คำถามว่ามีใครบ้าง ตัวละครทำให้ฉากหรือเหตุการณ์นั้นๆ มีความสมจริงมากขึ้น

3. เมื่อมีตัวละครเกิดขึ้น ต้องมีคำถามว่าตัวละครเหล่านั้นทำอะไร คือการดำเนินชีวิต ซึ่งเป็นเรื่องราวการทำกิจกรรมของตัวละคร

4. เพื่อให้สตอรี่ไลน์มีจุดที่น่าสนใจ ต้องมีคำถามว่า มีอะไรสำคัญเกิดขึ้นกับตัวละคร คือ การมีเหตุการณ์ ปัญหาที่ต้องแก้ไข ซึ่งองค์ประกอบนี้เปรียบเสมือนเป็นจุดสรุปของเรื่องราวทั้งหมดอย่างไรก็ตาม องค์ประกอบที่ 1 และ 2 ผู้สอนอาจสลับขั้นตอนกันก็ได้ เช่น เริ่มจากตัวละคร เป็นการเปิดตัว และตามด้วยสถานที่ที่ตัวละครนั้นเกี่ยวข้องกับ อาจกล่าวได้ว่าเป็น องค์ประกอบทั้ง 4 เป็นขั้นตอนในการทำกิจกรรมของผู้เรียน ได้เช่นกัน

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่าวิธีการเรียนการสอนแบบสตอรี่ไลน์ จะเป็นการผูกเรื่องในแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ โดยมีการตั้งคำถามหลัก เป็นตัวเชื่อมการดำเนิน ซึ่งกิจกรรม ดังกล่าวนี้นักเรียนจะเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์และการร่วมกันปฏิบัติจึงสามารถประยุกต์รูปแบบการเรียนการสอนแบบสตอรี่ไลน์ไปใช้สอนได้ในทุกวิชา โดยเน้นเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการทั้งในด้านเนื้อหา และทักษะกระบวนการต่างๆ ได้

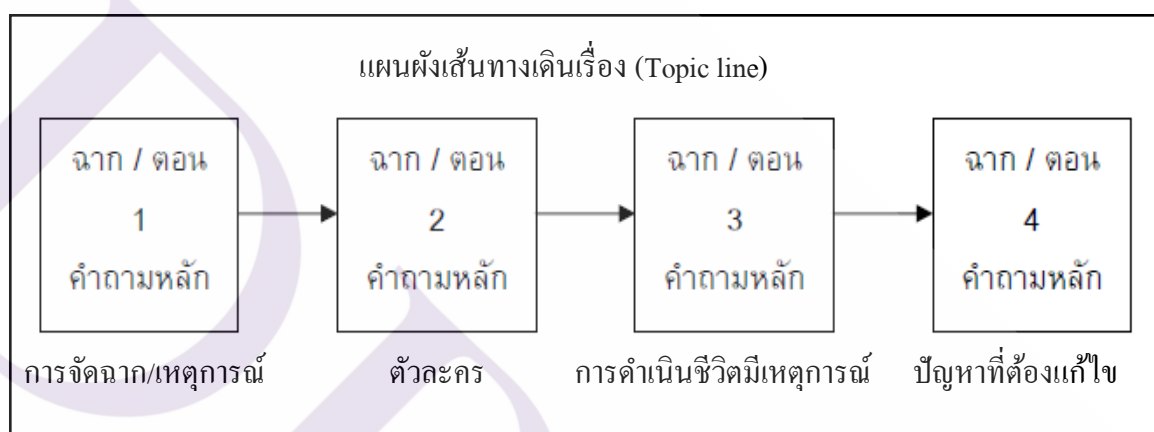
2.2.4 การดำเนินเรื่องในสตอรี่ไลน์

การดำเนินเรื่องในสตอรี่ไลน์ดังที่สติเฟลมได้เสนอไว้ คือ การทำให้เกิดการเรียนการสอนโดยผู้สอนเป็นผู้พัฒนาหรือสร้างสตอรี่ไลน์ขึ้น และมีผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรม การดำเนินเรื่องนี้มีลักษณะสำคัญของ Steve Bell (1998, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) ได้เสนอไว้ ดังนี้

1. มีเส้นทางเดินเรื่อง (Topic Line) ที่ดำเนินเรื่องอย่างมีเหตุผลและต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอนที่ประกอบด้วยองค์ประกอบทั้ง 4 อย่างของสตอรี่ไลน์

2. มีตัวคำถามหลัก (Key Questions) เป็นตัวเชื่อมโยงแต่ละฉาก ซึ่งผู้เรียนต้องเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมต่างๆ

3. คำถามหลักในแต่ละข้อเกี่ยวข้องกับแต่ละฉากหรือแต่ละตอน (Episode)
4. ในแต่ละฉากหรือแต่ละตอนของสตอรีไลน์ เป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนได้สืบค้นแสวงหาคำตอบจากประสบการณ์โดยตรง
5. ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุความสำเร็จตามความแตกต่างของระดับศักยภาพของตน และทุกคนต้องกลับมาตอบคำถามหลักเพื่อหาคำตอบในสตอรีไลน์ในฉากหรือตอนอื่นๆ ต่อไป ซึ่งในที่นี้สามารถแสดงเป็นภาพที่ 2.2 แผนผังเส้นทางเดินเรื่อง (Topic line) ได้ ดังนี้

ภาพที่ 2.2 แผนผังเส้นทางเดินเรื่อง (Topic line)

จากภาพที่ 2.2 จะเห็นได้ว่าการเดินเรื่องตามแผนผังข้างต้นเป็นการดัดแปลงจากแนวความคิดของ Lan Barr (1998, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2542) แสดงให้เห็นว่า วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์นั้น จะต้องมีการฉากหรือตอน (Episode) อย่างน้อย 4 ตอน หรือ 4 ฉาก ตามองค์ประกอบทั้ง 4 อย่างของวิธีสตอรีไลน์ (Storyline) ซึ่งแต่ละตอน จะเชื่อมโยงด้วยการตั้งคำถามหลัก (Key Questions)

2.2.5 การวางแผนการสอนสตอรีไลน์

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากนักทฤษฎีต่างๆ จึงได้นำเสนอไว้ได้ดังนี้ Creswell (1997) ได้เสนอหลักการในการวางแผนการสร้างสตอรีไลน์ไว้ 4 ประการสรุปได้ดังนี้

1. ยึดหลักการของการเล่านิทาน/เล่าเรื่อง ดังนั้นวิธีสตอรีไลน์จึงควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับคน กิจกรรมหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับคน เช่น เรื่องเกี่ยวกับสังคม ครอบครัว สิ่งที่ดีงามหรือสิ่งที่ไม่ดี บทเรียนต่างๆที่น่าจดจำ เป็นต้น วิธีสตอรีไลน์จะต้องเป็นกระจกสะท้อนชีวิตจริง

2. ยึดหลักของการวางโครงเรื่องให้น่าติดตาม นิทานหรือเรื่องราวที่สนุก และน่าสนใจก็คือเรื่องให้ผู้ฟังคอยติดตามคาดคะเนว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นต่อไป ในสตอรี่ไลน์ผู้เรียนต้องสนุกที่จะเรียนรู้ตลอดเวลา

3. ยึดหลักว่าผู้สอนเป็นผู้วางแผนเนื้อหาให้เป็นไปตามหลักสูตรโดยวางกรอบของเส้นทางเดินเรื่อง แต่ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการในรายละเอียดต่างๆ นั่นก็คือผู้เรียนเป็นคนลงมือทำกิจกรรมค้นหาข้อมูลรายละเอียดต่างๆเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง

4. ยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นเจ้าของเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆในสตอรี่ไลน์ โดยต้องให้ผู้เรียนได้นำประสบการณ์เดิมของตนเองมาวิเคราะห์เชื่อมโยงเพื่อตอบคำถามหลักของผู้สอน โดยต้องสร้างหรือพัฒนารูปแบบแนวคิด (Conceptual model) ของตนเองสำหรับประสบการณ์ใหม่ที่ผู้เรียนกำลังเกี่ยวข้องกับสตอรี่ไลน์นั้น

วลัย พานิช (2543) ได้กล่าว เสนอแนะว่า การวางแผนการสอนสตอรี่ไลน์ ควรมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. เตรียมหัวเรื่องหรือหัวข้อที่จะใช้สอน ซึ่งในที่นี้ก็คือแนวคิดสำคัญ(Concept) ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ โดยอาจได้มาจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาระจากหลักสูตรและแบบเรียนที่ใช้อยู่ การเลือกหัวข้อนั้น มีข้อเสนอแนะคือคว่าสอดคล้องกับเนื้อหาหลักสูตรหรือไม่ และสามารถสัมพันธ์กับเรื่องอื่นได้กว้างขวางหรือไม่เพียงใด ช่วยขยายขอบเขตความรู้ให้ผู้เรียนหรือผู้เรียนมีโอกาสจะสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองหรือไม่ หัวข้อเรื่องนั้นๆจะมีพัฒนาการความรู้ทักษะ ทักษะคิดหรือไม่ เพราะสตอรี่ไลน์เป็นการสอนแบบบูรณาการหัวข้อนั้นมีโครงสร้างเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้ โดยผู้เรียนจะได้จากการเรียนรู้ด้วยตนเอง Deep Structure เป็นกระบวนการที่จะพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านสติปัญญาและทักษะ เช่น ทักษะภาษา ทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด ทักษะการประเมินข้อมูล และทักษะสังคม เป็นต้น ดังนั้นผู้สอนต้องคำนึงถึงโครงสร้างทั้ง 2 อย่าง ในการหาหัวข้อเพื่อให้สตอรี่ไลน์ ให้มีความสมบูรณ์

2. เตรียมการผูกเรื่อง หรือเขียนเส้นทางดำเนินเรื่อง และแบ่งเขียนเป็นตอน (Episode) โดยคำนึงถึง 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และเหตุการณ์สำคัญ โดยเรื่องราวในสตอรี่ไลน์ อาจเป็นเรื่องจริง หรือเรื่องจินตนาการ (Imagination/fantasy) ก็ได้ ซึ่งผู้สอนต้องพัฒนาหัวข้อ (Topic) และเนื้อหาให้ไปด้วยกัน และต้องมีแนวคิดของเรื่อง (Plot) เป็นความคิดพื้นฐานว่า มีอะไร หรือมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น โดยคำนึง 4 องค์ประกอบหลักเป็นสำคัญ และผู้สอนจะเป็นผู้ทำหน้าที่ผูกเรื่องราว หรือเส้นทางดำเนินเรื่อง โดยมีผู้เรียนเป็นผู้สร้างรายละเอียดจากการลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง

3. การตั้งคำถามหลัก หรือคำถามสำคัญ (Key Questions) จะเป็นการทำหน้าที่เชื่อมโยง การดำเนินเรื่องในแต่ละตอน (Episode) และเป็นตัวกระตุ้นหรือเปิดประเด็นให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะไปสู่การเรียนรู้ในตอนต่อไป อาจกล่าวได้ว่าคำถามหลักเป็นสิ่งที่ ทำให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละตอน (Episode) เปรียบได้ว่า คำถามหลักเป็น จุดประสงค์การเรียนรู้ในรูปแบบการสอนปกติ คำถามหลักนี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้สตอรี่ไลน์ (Storyline) เป็นจุดเด่นตามที่ Steve Bell (1997, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) ได้กล่าวไว้ว่า “วิธีการ สร้างโครงเรื่องด้วยการนำเสนอคำถามหลัก” ลักษณะคำถามหลัก (Key Questions) ควรมีลักษณะ เด่นๆ ทั้งการกระตุ้นให้เกิดแนวคิดสำคัญของหัวข้อ หรือโครงเรื่องนั้นๆ คำตอบของคำถามควรมี หลากหลาย ผู้เรียนได้ใช้ความคิดวิเคราะห์ และเสนอแนวคิดต่างๆ เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ ทักษะความคิดหลายอย่าง เช่น การวิเคราะห์ การจินตนาการ การสรุป และการประเมินผล เป็นต้น ควรให้ผู้เรียนหาคำตอบด้วยการสืบหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และที่สำคัญควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงทักษะหรือประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่เขามีอยู่

4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหลักเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง รวมถึงเน้นให้เป็น กิจกรรมที่เสริมแรงหรือสร้างแรงจูงใจ (Motivation) ให้ผู้เรียนมีบทบาทที่กระตือรือร้นมากกว่าเป็น ผู้รับความรู้แต่ฝ่ายเดียว (Passive) เช่น ต้องมีการแก้ปัญหาจากการสืบค้นหาหลักฐานความจริง มีการแสดงความคิดเห็นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้ลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นต้น

5. การจัดลักษณะชั้นเรียน เป็นการจัดผู้เรียนให้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ซึ่งอาจจัด ได้หลายรูปแบบ เช่น เป็นกลุ่มย่อยขนาดเล็กทั้งชั้นเรียน เป็นรายบุคคลหรือเป็นคู่ เป็นต้น โดยต้องคำนึงถึงชนิดและประเภทของกิจกรรม เวลาในการทำงาน ต้องคำนึงถึงความสมดุลเรื่อง ของความรู้ ความสามารถ อาจเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกกลุ่มของตนเองบ้าง

6. การประเมินผลจากคำถามหลักและจากกิจกรรม ซึ่งสะท้อนให้เห็นผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียน โดยสามารถประเมินได้จากการสังเกตพฤติกรรม พัฒนาการต่างๆของผู้เรียน และผลงานที่ ผู้เรียนได้ทำขึ้น การประเมินในสตอรี่ไลน์ จะมีทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ โดยสามารถ ประเมินได้ตลอด เพราะการเรียนรู้บางส่วนของผู้เรียนอาจเกิดขึ้นได้ โดยผู้สอนไม่ได้วางแผนไว้ ดังนั้น ผู้สอนต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของหัวข้อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ต้องการและกำหนด รูปแบบการประเมินเป็นแนวทาง ดังที่ Lan Barr (1998, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) เสนอไว้ว่า จำเป็นต้องระบุแง่มุมที่สามารถประเมินได้ ซึ่งมีค่าควรแก่การประเมิน ที่ให้หลักฐานเพื่อใช้เป็นฐาน ในการประเมิน และไม่รบกวนกระบวนการเรียนรู้และการสอนตามธรรมชาติในห้องเรียน

7. การกำหนดระยะเวลาสอน เนื่องจากหลักการสำคัญของสตอรี่ไลน์เป็นการสอนแบบบูรณาการ ดังนั้นผู้สอนต้องมีความยืดหยุ่นแล้วแต่หัวข้อเรื่อง และการดำเนินเรื่องตามเนื้อหา

สรุปได้ว่า การวางแผนด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์นั้น ต้องมีการเตรียมหัวข้อที่จะใช้สอน มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระรายวิชาที่ใช้เรียนอยู่ มีการบูรณาการเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการผูกเรื่องตามหลักการสอนในชั้นการจัดการเรียนรู้มี 4 องค์ประกอบ คือ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และเหตุการณ์สำคัญ โดยเรื่องราวในสตอรี่ไลน์ อาจเป็นเรื่องจริง หรือเรื่องจินตนาการก็ได้ ให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างรายละเอียดจากการลงมือทำกิจกรรมต่างๆด้วยตนเอง จากการตั้งคำถามที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงการดำเนินเรื่องในแต่ละตอน อีกทั้งเป็นตัวกระตุ้นหรือเปิดประเด็นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะไปสู่การเรียนรู้ในตอนต่อไป

2.2.6 ขั้นตอนการสอนด้วยวิธีสอนสตอรี่ไลน์

การสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์มีขั้นตอนดังนี้ พิมพ์พันธุ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2545, อ้างถึงใน วินัส อยู่แยม, 2560)

1. ขั้นนำ เป็นขั้นที่ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน เกิดความอยากรู้อยากเห็น ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอน โดยผู้สอนใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดและสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมขั้นต่อไปได้

2. ขั้นกิจกรรม เป็นขั้นที่ผู้สอนจะนำเสนอรูปแบบโครงสร้างทางภาษา คำศัพท์ เนื้อหา และข้อมูลเพื่อประกอบเป็นเนื้อหาเสริมที่จะสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมนั้นๆ และให้ผู้เรียนฝึกใช้ให้เกิดทักษะการพูดที่สอดคล้องกับกิจกรรมที่เกิดขึ้นตามคำถามนำ เพื่อให้ นักเรียนสามารถตอบคำถามนำที่ให้มาได้ จากนั้นผู้สอนจึงเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องและให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่ตอบคำถามนำ ซึ่งสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เล่ามาได้ ขั้นตอนนี้จะเป็นส่วนช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามองค์ประกอบของวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้และนำไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง

3. ขั้นสรุป ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำเพื่อสรุปความรู้ที่ได้เรียนมาในบทเรียนนั้นๆ ในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์นั้น ผู้สอนสามารถเลือกใช้กิจกรรมได้หลากหลาย

จากการศึกษาขั้นตอนการสอนด้วยวิธีสอนสตอรี่ไลน์ สรุปได้ว่า การสอนด้วยวิธีสอนแบบสตอรี่ไลน์ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นและอยากมีส่วนร่วมในบทเรียน โดยใช้คำถามนำในทุกขั้นตอนการสอน ทั้งในขั้นนำที่ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียน อยากเรียน ขั้นกิจกรรมที่ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนหาคำตอบและตอบคำถาม โดยใช้โครงสร้างทางภาษา คำศัพท์ และเนื้อหาและในขั้นสรุปที่ต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสรุปความรู้ที่ได้เรียน

มา ซึ่งกิจกรรมที่ได้จัดในขั้นตอนการสอนแต่ละขั้นได้ฝึกให้ผู้เรียนเกิดทักษะการฟัง พูดทั้งกับเพื่อน ภายในกลุ่มและกับครูผู้สอน นอกจากนั้นผู้เรียนยังได้พัฒนาทักษะสังคมในการแบ่งปัน ประสบการณ์ความรู้และการทำงานกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ผู้สอนควรศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์ของ หลักสูตรเพื่อนำมาใช้ในการวางโครงเรื่อง ซึ่งในการวาง โครงเรื่องควรจัดลำดับเป็นตอนๆ และทำให้น่าสนใจและน่าติดตามโดยใช้หลักของการเล่านิทานหรือเล่าเรื่อง จากนั้นผู้สอนจะต้อง ใช้คำถามหลักเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเป็นสร้างรายละเอียดต่างๆ แสวงหาความรู้ เสนอข้อค้นพบ และสร้างข้อสรุปความรู้ด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์เพื่อนำมาเป็นรูปแบบวิธีการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทดลอง ในการวิจัยครั้งนี้ ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 แสดงการสังเคราะห์ลำดับขั้นวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	บริบทนิยามความหมายวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์จากการศึกษา
Steve Bell (1998, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543)	<p>การดำเนินเรื่องในสตอรี่ไลน์ คือ การทำให้เกิดการเรียนการสอน โดยผู้สอนเป็นผู้พัฒนาหรือสร้างสตอรี่ไลน์ขึ้น และมีผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรม การดำเนินเรื่องนี้มีลักษณะสำคัญได้เสนอไว้ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีเส้นทางเดินเรื่อง (Topic Line) ที่ดำเนินเรื่องอย่างมีเหตุผลและ ต้องมีการเรียงลำดับขั้นตอน 2. มีตัวคำถามหลัก (Key Questions) เป็นตัวเชื่อมโยงแต่ละฉาก ซึ่งผู้เรียนต้องเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมต่างๆ 3. คำถามหลักในแต่ละข้อเกี่ยวข้องกับแต่ละฉาก 4. ในแต่ละฉากหรือแต่ละตอนของสตอรี่ไลน์ เป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนได้สืบค้นแสวงหาคำตอบจากประสบการณ์โดยตรง
วลัย พานิช (2543)	<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมหัวเรื่องหรือหัวข้อที่จะใช้สอน ซึ่งในที่นี้ก็คือแนวคิดสำคัญ(Concept) ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 2. เตรียมการผูกเรื่อง หรือเขียนเส้นทางดำเนินเรื่อง และแบ่งเขียนเป็นตอน (Episode) โดยค่านึงถึง 4 องค์ประกอบสำคัญ คือ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และเหตุการณ์สำคัญ

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	บริบทนิยามความหมายวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์จากการศึกษา
วลัย พานิช (2543) (ต่อ)	<p>3. การตั้งคำถามหลัก หรือคำถามสำคัญ (Key Questions) จะเป็นการทำหน้าที่เชื่อมโยงการดำเนินเรื่องในแต่ละตอน (Episode) และเป็นตัวกระตุ้นหรือเปิดประเด็นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์</p> <p>4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตอบคำถามหลักเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยกิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือคิดและปฏิบัติด้วยตนเอง</p>
กลุชนก เชียงเทัญ (2563)	<p>ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตามแนวคิดของนักวิชาการทั้ง 2 ท่าน ได้แก่ Steve Bell (1998, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) และวลัย พานิช (2543) ที่สร้างขึ้นในขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งเป็นขั้นตอน 4 ตอน ตามวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ในแต่ละตอนที่ผู้เรียนต้องตอบคำถามนำและการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ตามจินตนาการที่ครูผู้สอนกำหนดให้ ดังนี้</p> <p>ตอนที่ 1 การสร้างฉาก หมายถึง การเริ่มเปิดตัวเรื่องราวในฉากต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องให้ เป็นการสร้างฉากโดยใช้คำถามว่า เกิดเรื่องราวที่ไหน ต้องระบุสถานที่ หรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ</p> <p>ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร หมายถึง การผูกเรื่องเกี่ยวกับคน หรือสัตว์ที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดบทบาทในการดำเนินเรื่อง ภายใต้อำนาจกำหนดของผู้สอน ตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นการสร้างตัวละครโดยใช้คำถามว่ามีใครบ้าง มีตัวละครใดบ้าง ทำให้ฉากหรือเหตุการณ์ในกิจกรรมการเรียนรู้สมจริง</p> <p>ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีชีวิต หมายถึง การที่ผู้เรียนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของตัวละคร เป็นการสร้างวิถีชีวิตโดยใช้คำถามว่า ตัวละครเหล่านั้นทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตหรือสะท้อนชีวิตของตัวละครในแต่ละฉาก หรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด เป็นเรื่องราวการทำกิจกรรมของตัวละคร</p>

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	บริบทนิยามความหมายวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์จากการศึกษา
กฤษณก เขียงเทัญ (2563) (ต่อ)	ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ปัญหา หมายถึง การมีเหตุการณ์ปัญหาที่ต้องแก้ไข เป็นจุดสรุปของเรื่องราวทั้งหมด ผู้สอนต้องมีคำถามนำว่า เหตุการณ์ใดที่มีอะไรเป็นสิ่งสำคัญเกิดขึ้นกับตัวละคร ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้

2.2.7 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียนในการจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์

บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมากในการนำกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพคือ ผู้เรียนและผู้สอน แต่ละฝ่ายมีบทบาทที่แตกต่างกันดังนี้

2.2.7.1 บทบาทของผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์นั้น เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ผู้สอนควรมีบทบาทสำคัญ ดังนี้ (พิมพ์พันธุ์ เตะชะคุปต์ 2543, อ้างถึงใน วินัส อยู่แย้ม, 2560)

1. ศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจและปรับเนื้อหา กระบวนการและทฤษฎีการสอนต่างๆ ให้เข้ากับสภาพที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
2. วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูรายวิชา กลุ่มวิชาอื่นๆ ที่สอนในชั้นเดียวกัน ศึกษาพิเศษ ผู้บริหารโรงเรียน เป็นต้น เพื่อขอเสนอแนะและเกิดประสานความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน
3. กำหนดกิจกรรมและวางแผนการสอนไว้ล่วงหน้า จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สื่อต่างๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตลอดจนแหล่งความรู้ทั้งที่เป็นบุคคล และสถานที่
4. จัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างหลากหลาย เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียน เช่น สภาพห้องเรียน บริเวณโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยเริ่มจากสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัว สามารถสัมผัสได้ ผู้เรียนสนใจมากที่สุด
5. ลดบทบาทจากผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกระหว่างการเรียนการสอน สนับสนุนสื่อวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข จำเป็นต้องเป็นผู้นำเสนอประเด็นปัญหา เหตุการณ์ในเรื่องราวที่สอน เป็นผู้สังเกต ขณะนักเรียนตอบคำถาม ถามคำถาม ปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมอื่นๆ ของนักเรียนเป็นผู้กระตุ้นความสนใจของนักเรียน

ให้คิดและแสวงหาความรู้โดยใช้คำถามหลัก เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง เป็นผู้ให้การเสริมแรงให้เพิ่มความถี่ของพฤติกรรมการเรียน เป็นผู้จัดบรรยากาศให้นักเรียนเรียนอย่างมีความสุข เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ วิพากษ์วิจารณ์ข้อดี ข้อบกพร่องเพื่อให้พฤติกรรมคงอยู่หรือปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการเรียน

6. วัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างเป็นระบบตามสภาพจริง โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหลายๆ วิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงานเพิ่มสะสมงาน เป็นต้น ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลของผู้เรียนรายบุคคล และเป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงแก้ไขวางแผนการสอนในครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์นั้น ผู้สอนจะต้องเข้าใจในวิธีการสอนและนำมาปรับใช้กับหลักสูตร เนื้อหารายวิชาที่ใช้สอน มีการออกแบบกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน กำหนดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจการเรียนรู้วิถีชีวิตจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนวางแผนการทำงานตามขั้นตอนที่วางไว้ สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน อีกทั้งยังมีการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดของผู้เรียน

2.2.7.2 บทบาทของผู้เรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จโดยสรุปได้ ดังนี้ (พิมพ์นัช เดชะคุปต์ 2543, อ้างถึงใน วินัส อยู่เยี่ยม, 2560)

1. วางแผนการทำงานต่างๆ ร่วมกับผู้อื่น โดยกำหนดเป้าหมายการทำงานร่วมกัน กำหนดงานและลำดับขั้นตอนการทำงาน แบ่งงานตามความสามารถของสมาชิกในกลุ่ม และลงมือปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างรับผิดชอบ
2. เรียนทั้งในห้องเรียนและในสถานการณ์จริง เพื่อพัฒนาทักษะทางสังคม
3. มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ และการคิดในทุกสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติเหมือนสถานการณ์ในชีวิตจริง
4. ตอบคำถามสำคัญหรือคำถามหลักที่ผู้สอนกำหนดจากประสบการณ์ของตนเอง หรือประสบการณ์ในชีวิตจริง
5. ค้นคว้าหาความรู้ที่ตนและกลุ่มสนใจ ลงมือสร้างสรรค์ผลงานต่างๆด้วยตนเอง เช่น การรวบรวมข้อมูล การอภิปราย การรายงาน การเปรียบเทียบ แล้วนำมาเสนอต่อเพื่อนร่วมชั้น

6. มีการสื่อสาร เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน มีทักษะสังคม มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนในกลุ่ม และกลุ่มอื่นๆ
7. มีการแก้ปัญหา และคิดริเริ่มสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์
8. เป็นผู้สร้างความรู้ด้วยตนเอง และเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมายที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
9. มีส่วนร่วมในการประเมินผลของตนเอง รับฟังการชี้แนะและวิจารณ์จากผู้อื่น เพื่อการปรับปรุงงาน ชื่นชมในผลงานร่วมกัน ปรับปรุงแก้ไขพัฒนาผลงานของตนเองจนเป็นที่น่าพอใจ

จากการศึกษาผู้วิจัยสรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ เป็นวิธีการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง ได้คิด ได้ค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ฝึกคิดและสร้างสรรค์จินตนาการ ผู้เรียนจะมีความสามารถในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจในการทำงานร่วมกัน สามารถสร้างทักษะที่เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ เพราะผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง และเป็นการทำงานกับหัวข้อที่ได้รับมอบหมายตามความสนใจ เป็นการฝึกฝนทักษะด้านต่างๆ โดยผู้เรียนไม่รู้สึกรู้สึกรู้สึกอึดอัดทั้งยังเป็นการเรียนรู้ที่ทำทลายความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนได้เห็นผลงานของตนเองสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมได้

2.3 แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความหมายของการคิดวิเคราะห์ที่เป็นทักษะความสามารถที่บุคคลพึงมี เพื่อเพิ่มสมรรถภาพที่ดีให้กับตนเอง โดยความหมายของการคิดวิเคราะห์มีดังนี้

2.3.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายหรือนิยามของการคิดวิเคราะห์ไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

Bloom (1956) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถ ในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร มีอะไรเป็นสาเหตุ มีอะไรเป็นผลและที่เป็นอย่างนั้นด้วยหลักการอะไร

Watson & Glaser (1964) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ว่าเป็นสิ่งที่เกิดจากส่วนประกอบของทัศนคติ ความรู้และทักษะ โดยทัศนคติเป็นการแสดงออกทางจิตใจต้องการสืบค้นจากปัญหาที่มีอยู่ ความรู้จะเกี่ยวกับการใช้เหตุผลในการประเมินสถานการณ์ การสรุปความเที่ยงตรงและการเข้าใจในความเป็นนามธรรม ส่วนทักษะจะประยุกต์รวมอยู่ในทัศนคติ และความรู้

Russel (1965) ให้ความหมายว่า การคิดวิเคราะห์นั้นเป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหาชนิดหนึ่ง โดยผู้คิดจะต้องพิจารณาตัดสินเรื่องราวต่าง ๆ ว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย การคิดวิเคราะห์จึงเป็นกระบวนการประเมินหรือหรือการจัดหมวดหมู่โดยอาศัยเกณฑ์ที่เคยยอมรับกันมาก่อนแล้วสรุปหรือพิจารณาตัดสิน

Good (1973) ระบุว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การคิดอย่างรอบคอบตามหลักของการประเมินและมีหลักฐานอ้างอิงเพื่อหาข้อสรุปที่น่าจะเป็นไปได้ ตลอดจนพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และใช้กระบวนการตรรกวิทยาได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล

Alfaro & LeFevre (1995) อธิบายความหมายของการวิเคราะห์ว่า การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางปัญญาที่บุคคลจะใช้เพื่อให้เกิดความเข้าใจธรรมชาติของบางสิ่งบางอย่างได้ดีขึ้น โดยการแยกส่วนรวมหรือภาพรวมของสิ่งนั้นอย่างระมัดระวังให้ได้เป็นส่วนย่อย

Marzano (2001) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ ต้องใช้เหตุผล คิดอย่างลึกซึ้งและหลากหลาย มีการคิด โดยพิจารณาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและต้องมีเหตุผล สามารถระบุความเหมือนหรือความแตกต่าง สามารถจัดลำดับ จัดหมวดหมู่ หรือจัดประเภทของความรู้ของสิ่งต่าง ๆ ได้ ระบุเหตุผลของการเกิดข้อผิดพลาดของข้อมูล สามารถตีความหรือบอกหลักเกณฑ์พื้นฐานของความรู้ ระบุเงาเงา หรือสรุปอย่างมีเหตุผล จนสามารถเกิดเป็นความรู้ใหม่ได้

จากความหมายของการคิดวิเคราะห์ของนักวิชาการต่างประเทศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถของแต่ละบุคคลที่วิเคราะห์องค์ประกอบต่างๆของข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความรู้และทัศนคติที่ดีที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีระบบ มีความรอบคอบ โดยผ่านการคิด พิจารณาอย่างมีเหตุผล

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553) ได้ให้ความหมายการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การจำแนกแยกแยะ องค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร

ปรีดาพรรณ อ่อนนางใย (2555) ความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาแยกแยะส่วนย่อยๆ ของเรื่องราวหรือเนื้อเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานความรู้เดิม และพิจารณาได้ว่าส่วนย่อย ๆ ที่สำคัญนั้นแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวพันกันอย่างไรบ้าง อะไรที่เป็นสาเหตุ อะไรที่เป็นผล และเกี่ยวพันโดยอาศัยหลักการใด ซึ่งจะทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจแก้ปัญหา ประเมินและตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

สุนทรี วัฒนพันธุ์ (2555) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกการให้รายละเอียด ให้เหตุผลและจับประเด็นเชื่อมโยงความสัมพันธ์ เหตุการณ์ระหว่างเรียนกับหลักคุณธรรม จริยธรรม โดยใช้กระบวนการคิด นำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

วรรณ วิจารณ์ (2557) การคิดวิเคราะห์ หมายถึง การคิดระดับสูงที่เกิดขึ้นด้วยกระบวนการที่ซับซ้อน เป็นความสามารถในการคิดที่ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา สามารถจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ หรือเป็นหมวดหมู่ได้ โดยพิจารณาอย่างรอบคอบถึงสภาพการณ์หรือข้อมูลต่าง ๆ ว่ามีข้อเท็จจริงเพียงใดในการตัดสินใจ

สมพงษ์ พันธุ์รัตน์ (2557) ได้ให้ความหมายของการคิดวิเคราะห์ไว้ว่าเป็นความสามารถในการแยกสิ่งสำเร็จรูปออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามหลักการและกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้ เพื่อค้นหาความจริงต่าง ๆ ที่ซ่อนแฝงอยู่ในเรื่องราวนั้นซึ่งมีเรื่องที่ต้องพิจารณาอยู่ 3 เรื่อง คือ

1. ลำไ้รูป หมายถึง วัตถุสิ่งของต่าง ๆ เรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ดิน น้ำ โคลงกลอนหนึ่งบท รูปภาพหรือกราฟ บทความหนึ่งตอน ทศนคติและความคิดเห็นของบุคคล เหตุการณ์ตอนหนึ่งในประวัติศาสตร์ หรือเครื่องมือวิทยาศาสตร์ชุดหนึ่ง เป็นต้น

2. หลักการหรือกฎเกณฑ์ในการวิเคราะห์ เป็นสิ่งจำเป็นจะต้องมีหรือใช้กฎเกณฑ์ใดกฎเกณฑ์ หนึ่งเป็นหลักในการพิจารณาแยกสิ่งสำเร็จรูปออกเป็นส่วนย่อย ๆ เช่น การวิเคราะห์น้ำตามหลักการทางวิชาเคมี ก็จะได้ส่วนประกอบย่อยเป็นธาตุไฮโดรเจน และออกซิเจน แต่ถ้าวเคราะห์ตามหลักวิชาฟิสิกส์ ก็แยกได้เป็น น้ำแข็ง น้ำเหลว และไอน้ำ เป็นต้น

3. การค้นหาความจริงของเรื่องราว เป็นการค้นหาสภาพความเป็นจริงและสิ่งสำคัญของเรื่องเหล่านั้น โดยพยายามมองให้ทะลุพื้นผิวภายนอกที่ปรากฏไว้ลงไปให้เห็นแก่นแท้และเนื้อหาสาระที่ซ่อนอยู่ การคิดวิเคราะห์สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

- 3.1) วิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการค้นหาและระบุคุณลักษณะที่เด่นชัด จำแนกชนิดประเภทของสิ่งต่างๆ

- 3.2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการค้นหาและระบุความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะของสิ่งต่าง ๆ

- 3.3) วิเคราะห์หลักการ เป็นการค้นหาโครงสร้างและระบบของสิ่งต่างๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นดำรงสภาพได้ด้วยอะไร

จากความหมายของการคิดวิเคราะห์ของนักวิชาการและนักการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นไปในแนวเดียวกัน ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายว่า “การคิดวิเคราะห์” หมายถึง การคิดที่มีความซับซ้อนอย่างลึกซึ้งละเอียดถี่ถ้วน ในการพิจารณาสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นข้อมูล เรื่องราวหรือสถานการณ์ ประกอบด้วยความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบออกเป็นส่วนย่อย โดยสามารถให้รายละเอียดด้วยการให้เหตุผลที่ถูกต้องจากพื้นฐานความรู้หรือหลักการ ระบุได้ว่าองค์ประกอบหรือส่วนย่อยนั้นๆ มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร ระบุได้ว่าสิ่งใดเป็นเหตุสิ่งใด

เป็นผล นำไปสู่ข้อสรุปหรือการตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ การคาดการณ์ คำตอบล่วงหน้า นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ หรือเกิดเป็นความรู้ใหม่

2.3.2 ความสำคัญของการคิดวิเคราะห์

Chen (1993) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการอันซับซ้อน เป็นกระบวนการบูรณาการความคิด เป็นความสัมพันธ์ของการคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหา และการตัดสินใจกระทำโดยเชื่อมต่อกับความคิดกับบริบทสังคม

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการคิดวิเคราะห์ ช่วยให้เรารู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ต่างๆ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้างทำให้เราได้ข้อเท็จจริงที่เป็นความรู้ในการนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา การประเมินและการตัดสินใจเรื่องต่างๆ ได้อย่างถูกต้องของข้อมูลที่ปรากฏและไม่ด่วนสรุปตามอารมณ์ ความรู้สึกหรืออคติ แต่สืบค้นตามหลักเหตุผลและข้อมูลที่เป็นจริง ไม่ด่วนสรุปสิ่งใดง่ายๆ แต่สื่อสารตามความเป็นจริง ขณะเดียวกันจะช่วยให้เราไม่หลงเชื่อข้ออ้างที่เกิดจากตัวอย่างเพียงอย่างเดียว แต่พิจารณาเหตุผลและปัจจัยเฉพาะในแต่ละกรณีได้ ช่วยพัฒนาความเป็นคนช่างสังเกต การหาความแตกต่างของสิ่งที่ปรากฏตามความสมเหตุสมผลของสิ่งที่เกิดขึ้นก่อนที่จะตัดสินใจสรุปสิ่งใดลงไป ให้เราหาเหตุผลที่สมเหตุสมผลให้กับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ณ เวลานั้น โดยไม่ฟังฟังอคติ ที่ก่อตัวอยู่ในความทรงจำ ทำให้เราสามารถประเมินสิ่งต่างๆ ได้อย่างสมจริง สมจริง ประเมินการความน่าจะเป็น โดยสามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานที่เรามีวิเคราะห์ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ของสถานการณ์นั้น ช่วยคาดการณ์ความน่าจะเป็นได้สมเหตุสมผลมากกว่า

มนตรี วงษ์สะพาน (2556) กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดด้านอื่น ๆ ที่สูงขึ้น การคิดวิเคราะห์จะช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของเหตุการณ์ รู้ว่าเรื่องนั้นมีองค์ประกอบอะไรบ้าง รู้รายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่เป็นพื้นฐานความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง

ไวยวัฒน์ บุญสวัสดิ์ (2556) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์ (analytical thinking) เป็นวิธีการคิดที่คนไทยยังมีทักษะด้านนี้น้อย และคนไทยยังไม่มีทักษะการคิดประเภทนี้ที่ดีเพียงพอ เห็นได้จากการคิดนึกเอาเองจากมโนทัศน์ส่วนตัวที่สร้างขึ้นเอง แล้วนำไปสู่การบิดเบือนข้อมูลข้อเท็จจริงให้สอดคล้องกับมโนทัศน์ของตน หรือการด่วนสรุปจากข้อมูลเท่าที่มีหรือสังเกตเห็นได้ เนื่องจากการคิดเชิงวิเคราะห์เป็นรากฐานของการคิดอื่นๆ อาทิ การคิดเชิงกลยุทธ์ การคิดเชิงสร้างสรรค์ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ปัญหาและตัดสินใจต้องพึ่งพาการคิดเชิงวิเคราะห์อย่างมาก ผลในเชิงลบที่

เกิดจากการด้อยทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ คือ การไม่สามารถแก้ไขปัญหามาจากสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่ปัญหาที่เพิ่มขึ้น หรือเกิดปัญหาใหม่ๆ ตามมา ทักษะการคิดแก้ปัญหามีความสำคัญต่อความสามารถในการคิดต้องสามารถคิดในเชิงสังเคราะห์ (synthesis Thinking) ที่เป็นรากฐานที่สำคัญของการคิดเชิงระบบ (systems Thinking) โดยเป็นการคิดแบบมองเห็นองค์ประกอบ และนำองค์ประกอบต่างๆ มาบูรณาการกัน ซึ่งจะทำให้เราสามารถเห็นและเข้าใจภาพใหญ่ของปัญหาได้ ตามจริง เพื่อจะได้ออกแบบวิธีการแก้ไขได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน การคิดดังกล่าวล้วนอยู่บนพื้นฐานของการคิดเชิงวิเคราะห์ (analytical Thinking) ทั้งสิ้น

จากแนวคิดของนักการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญและมีประโยชน์เป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้การคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ สิ่งต่างๆ รอบตัว และเลือกที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตนเอง และสังคม การคิดวิเคราะห์เป็นรากฐานของการคิดในมิติอื่นๆ จะช่วยให้เราเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ตามความเป็นจริง และกลุ่มลึกรู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลของสิ่งที่เกิดขึ้น เข้าใจความเป็นมาเป็นไปของสิ่งต่างๆ รู้ว่าเรื่องนั้น ๆ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง แต่ละองค์ประกอบสัมพันธ์เชื่อมโยงกันจนสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาก็ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าเพื่อให้สอดคล้องกับงานวิจัย ดังนี้

2.3.3.1 ทฤษฎีการคิดของบลูม (Bloom's taxonomy)

ในปี ค.ศ.1956 บลูมและคณะ (Bloom, et,al. 1956) ได้พัฒนากรอบทฤษฎีที่ใช้เป็นเครื่องมือการจัดประเภทพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกทางปัญญาและการคิดอันเป็นผลมาจากประสบการณ์การศึกษา เรียกว่า Bloom's taxonomy ซึ่งกำหนดไว้ 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย (cognitive domain) ด้านจิตพิสัย (affective domain) และด้านทักษะทางกาย (psychomotor domain) ในการออกแบบหลักสูตร จัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ การที่บุคคลจะมีทักษะในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ จะต้องสามารถวิเคราะห์เข้าใจในสถานการณ์ใหม่หรือข้อความจริงใหม่ได้ ดังนั้นการจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในระดับใดหรือหลายระดับนั้น ขึ้นอยู่กับเนื้อหาสาระที่เป็นองค์ความรู้ อาจต้องผสานข้อมูลความรู้ในลักษณะรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดจำพวก การแปล การตีความ การประยุกต์ การวิเคราะห์ส่วนย่อย และความสัมพันธ์เพื่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้สู่การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินผลตามจุดมุ่งหมายการศึกษาของบลูม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสามารถในการวิเคราะห์จะส่งผลให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ในเชิงสร้างสรรค์

เพราะเป็นการพัฒนาความสามารถในระดับการมีเหตุผล และเป็นการเรียนรู้ที่คงทนของแต่ละบุคคลแม้จะจำรายละเอียดของความรู้ไม่ได้ นักเรียนจึงต้องเรียนรู้วิธีการวิเคราะห์และภายใต้สภาวะใดที่ต้องนำความสามารถด้านการวิเคราะห์มาใช้ (Bloom, et.al. 1971) กล่าวว่าทักษะการคิดวิเคราะห์มี 3 ลักษณะ คือ

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ (analysis of element) ได้แก่ การวิเคราะห์ชนิด วิเคราะห์สิ่งสำคัญ และวิเคราะห์เลขศูนย์

2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (analysis of relationship) ได้แก่ วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ วิเคราะห์จุดประสงค์ของความสัมพันธ์ วิเคราะห์สาเหตุของความสัมพันธ์ และวิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย

3. การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ (analysis of organizational principles) ได้แก่ วิเคราะห์โครงสร้าง

สำหรับการคิดวิเคราะห์ (Analysis thinking) (Bloom, 1976) ที่ได้แบ่งองค์ประกอบการคิดวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบด้วย ความสามารถในการค้นหาประเด็นต่างๆ ในข้อมูล ความสามารถในการแยกแยะความจริงออกจากสมมติฐาน ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูลอื่น ๆ ความสามารถในการบอกถึงสิ่งจูงใจและการพิจารณาพฤติกรรมของบุคคล และของกลุ่มความสามารถในการแยกแยะข้อมูลสรุปจากข้อความปลีกย่อย

2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ประกอบด้วย ความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวคิดในบทความและข้อความต่าง ๆ ความสามารถในการระลึกได้ว่าสิ่งใดเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น ความสามารถในการแยกความจริงหรือสมมติฐานที่เป็นความสำคัญหรือข้อโต้แย้งที่นำมาสนับสนุนข้อสมมติฐานนั้น ความสามารถในการตรวจสอบข้อสมมติฐานที่ได้มา ความสามารถในการแบ่งแยกความสัมพันธ์ของสาเหตุและผลจากความสัมพันธ์อื่นๆ ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขัดแย้ง แบ่งแยกสิ่งที่ตรงและไม่ตรงกับข้อมูล ความสามารถในการสืบหาความจริงของข้อมูล และความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และแยกรายละเอียดที่สำคัญและไม่สำคัญได้

3. การวิเคราะห์หลักการ ประกอบด้วย ความสามารถในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความ และความหมายขององค์ประกอบต่าง ๆ ความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียนความสามารถในการวิเคราะห์จุดประสงค์ ความเห็นหรือลักษณะการคิดความรู้สึกที่มีในงาน

ของผู้เขียน ความสามารถในการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนในด้านต่างๆ ความสามารถในการวิเคราะห์เทคนิคโฆษณาชวนเชื่อ และความสามารถในการรู้แ่งคิดและทัศนคติของผู้เขียน

จากการศึกษาลักษณะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการคิดวิเคราะห์สรุปได้ว่าเป็นการจำแนกแยกแยะหาความสำคัญของข้อมูลในแต่ละขั้นตอนว่า สิ่งของ เรื่องราวใด เหตุการณ์ใดหรือเนื้อหาสาระใดสำคัญที่สุด การคิดวิเคราะห์จะต้องมีความสัมพันธ์กัน เชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน ยังเป็นการค้นหาความเกี่ยวข้องระหว่างคุณลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ การวิเคราะห์จะต้องมีหลักการ ผู้วิจัยนำทฤษฎีการคิดของ (Bloom, 1956) มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้องค์ประกอบความสามารถของการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องประกอบด้วยความสามารถ 3 ด้านประกอบกัน ผู้วิจัยจึงจัดกลุ่มและจำแนกระดับความสามารถคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้เริ่มมีการฝึกการคิดวิเคราะห์ โดยมีหลักการดังนี้

1. หลักการคิดวิเคราะห์ความสำคัญของ Bloom โดยรวมสรุปความหมายว่า การแยกแยะหรือแยกย่อยให้รายละเอียดของสิ่งต่างๆ เรื่องราว สถานการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างกันออกเป็น ส่วน ๆ ระบุความเกี่ยวข้องและความสำคัญได้อย่างมีเหตุและผลเข้าใจง่าย สามารถเปรียบเทียบการจัดกลุ่ม จัดลำดับ จัดประเภทของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งนั้น ๆ อย่างมีหลักการ หลักเกณฑ์ มีเหตุและผล

2. หลักการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ Bloom โดยรวมสรุปความหมายว่าเป็นความสามารถในการให้เหตุผล ระบุความสัมพันธ์ย่อยๆ ของสิ่งต่าง ๆ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวพัน สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร การจัดระบบโดยการให้เหตุผล การระบุข้อผิดพลาดหรือความสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ โดยโยงความสัมพันธ์สู่การสรุปอย่างสมเหตุสมผล ระบุสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ การใช้ความรู้เดิมผสมผสานกับความรู้ใหม่ไปสู่การสรุปและยกตัวอย่างประกอบได้อย่างมีเหตุผลจากความรู้ที่มีอยู่เดิม มีข้อมูลหรือหลักฐานในการสนับสนุนจนพิจารณาได้ว่าเป็นจริง

3. หลักการคิดวิเคราะห์หลักการของ Bloom โดยรวมสรุปความหมายว่า เป็นการค้นหาหลักการสำคัญของสิ่งต่างๆ เรื่องราว สถานการณ์ โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันของสิ่งเหล่านั้นจนค้นพบความจริงของสิ่งต่างๆ แล้วสรุปหลักการเป็นคำตอบได้ เป็นการให้เหตุผลแสดงความคิดเห็น โดยการนำความรู้เดิมเป็นข้อมูลเพื่อไปสู่ความรู้หรือหลักการใหม่ มีความรู้ เข้าใจเหตุการณ์ ระบุรายละเอียดในเหตุการณ์นั้นๆ และบอกสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและถูกต้อง สามารถนำความรู้หรือหลักการไปใช้

เพื่อการทำนายสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคตได้อย่างเจาะจง เป็นการประยุกต์ความรู้ใหม่จากหลักการเดิมที่มีอยู่ คาดเดา ทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รู้ว่าอะไรจริงหรือไม่จริง สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าจะมีลักษณะขององค์ประกอบที่คล้ายคลึงกัน จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบตัวแปรความสามารถของการคิดวิเคราะห์ โดยแบ่งเป็น 2 มิติ ได้แก่ มิติความสามารถการให้เหตุผล และมิติความสามารถการนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการสังเคราะห์ตัวบ่งชี้ของการคิดวิเคราะห์ในแต่ละมิติ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. มิติความสามารถการให้เหตุผล เป็นการให้เหตุผลในการจำแนก การให้รายละเอียดสิ่งต่างๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ สามารถเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม จัดลำดับ จัดประเภทของสิ่งต่างๆ โดยใช้คุณลักษณะหรือคุณสมบัติของสิ่งนั้นๆ อย่างมีหลักการ ให้รายละเอียดของสิ่งต่างๆ เรื่องราวสถานการณ์ที่เหมือนหรือแตกต่างกันออกเป็นส่วนๆ อย่างมีหลักเกณฑ์ มีเหตุและผล สามารถระบุความเกี่ยวข้องและความสำคัญได้อย่างมีเหตุและผลเข้าใจง่าย การระบุข้อผิดพลาดหรือความสัมพันธ์และไม่สัมพันธ์กันของสิ่งต่างๆ โดยโยงความสัมพันธ์สู่การสรุปอย่างสมเหตุสมผล ระบุสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ การใช้ความรู้เดิมผสมผสานกับความรู้ใหม่ไปสู่การสรุปและยกตัวอย่างประกอบได้อย่างมีเหตุผลจากความรู้ที่มีอยู่เดิม มีข้อมูลหรือหลักฐานในการสนับสนุนจนพิจารณาได้ว่าเป็นจริง

2. มิติความสามารถการนำไปประยุกต์ใช้ เป็นความเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของการสรุปหลักการสำคัญของสิ่งต่าง ๆ เรื่องราว สถานการณ์ ที่เกิดจากการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันของสิ่งเหล่านั้น แล้วสรุปหลักการเป็นคำตอบได้ เป็นการให้เหตุผลแสดงความคิดเห็นโดยการนำความรู้เดิมเป็นข้อมูลเพื่อไปสู่ความรู้หรือหลักการใหม่ มีความรู้ เข้าใจเหตุการณ์ ระบุรายละเอียดในเหตุการณ์นั้น ๆ และบอกสิ่งที่จะเกิดขึ้นต่อไปได้ ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือนำไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยสามารถนำไปใช้ได้เหมาะสมและถูกต้อง สามารถนำความรู้หรือหลักการไปใช้เพื่อการทำนายสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ในอนาคตได้อย่างเจาะจง เป็นการประยุกต์ความรู้ใหม่จากหลักการเดิมที่มีอยู่ คาดเดา ทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รู้ว่าอะไรจริงหรือไม่จริง สามารถปรับเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม

2.3.4 การวัดและการประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นจะต้องพิจารณาให้ครบทั้ง 3 ด้าน ดังตารางที่ 2.3 นี้

ตารางที่ 2.3 แสดงแนวคิดทฤษฎีความหมายของการคิดวิเคราะห์ของ Bloom's Taxonomy

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	ลักษณะการคิดวิเคราะห์
บลูม (Bloom, 1956)	การคิดวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 3 ประการ ดังนี้ 1. วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญหรือจำเป็น หรือมีบทบาทมากที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุตัวไหนเป็นผล 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความสัมพันธ์ย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร 3. วิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุประสงค์ของ เรื่องราว และการกระทำต่างๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้ เนื่องจากอะไร โดยชี้อะไรเป็นหลักเป็นแกน
บลูม (Bloom, 1971)	ความสามารถด้านการวิเคราะห์มาใช้ ทักษะการคิดวิเคราะห์มี 3 ลักษณะ คือ 1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ (analysis of element) หมายถึง การแยกแยะสิ่งที่กำหนดได้ว่าอะไรสำคัญหรือจำเป็นหรือมีบทบาทมากที่สุด สิ่งใดเป็นเหตุ สิ่งใดเป็นผล ซึ่งการคิดวิเคราะห์ความสำคัญนี้จะประกอบไปด้วย “การวิเคราะห์ชนิด” เป็นการวินิจฉัยว่า สิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น จัดเป็นชนิดหรือลักษณะใด เพราะเหตุใดจึงเป็นเช่นนั้น “วิเคราะห์สิ่งสำคัญ” เป็นการวินิจฉัยว่าสิ่งใดสำคัญหรือไม่สำคัญ การค้นหาสาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อสรุป จุดเด่นหรือจุดด้อย ของสิ่งต่างๆ และ “วิเคราะห์เลขนัย”

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	ลักษณะการคิดวิเคราะห์
บลูม (Bloom, 1971) (ต่อ)	<p>2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (analysis of relationship) หมายถึง การค้นหาความสัมพันธ์ย่อยๆ ของเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้นๆ มีความเกี่ยวพัน สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร ได้แก่ วิเคราะห์ชนิดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ วิเคราะห์ขั้นตอนความสัมพันธ์ วิเคราะห์จุดประสงค์ของความสัมพันธ์ วิเคราะห์สาเหตุของความสัมพันธ์ และวิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปแบบอุปมาอุปไมย</p> <p>3. การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ (analysis of organizational principles) หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ และสิ่งของเรื่องราวและการทำงานต่างๆ ว่า สิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นได้เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นหลัก เป็นแกนกลางมีหลักการอย่างไร มีเทคนิคหรือยึดถือคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง ยึดถือหลักการใด การวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุด การจะวิเคราะห์ได้ดี จะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ดีเสียก่อน เพราะผลจากความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะทำให้สามารถสรุปเป็นหลักการได้ ประกอบด้วย “วิเคราะห์โครงสร้าง” เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่ง “วิเคราะห์หลักการ” เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่างๆ แล้วสรุปหลักการเป็นคำตอบได้</p>

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	ลักษณะการคิดวิเคราะห์
บลูม (Bloom, 1976)	<p>ความสามารถในการแยกแยะเพื่อหาส่วนย่อยของเหตุการณ์เรื่องราวหรือเนื้อหาต่างๆ ว่าประกอบด้วยอะไร มีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผลและที่เป็นอย่างนั้น อาศัยหลักการอะไร และได้แบ่งองค์ประกอบการคิดวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การวิเคราะห์เนื้อหา ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้มานั้น สามารถแยกเป็นส่วนย่อยประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> 1.1 ความสามารถในการค้นหาประเด็นต่าง ๆ ในข้อมูล 1.2 ความสามารถในการแยกแยะความจริงออกจากสมมติฐาน 1.3 ความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อมูลอื่น ๆ 1.4 ความสามารถในการบอกถึงสิ่งจูงใจและการพิจารณาพฤติกรรมของบุคคลและของกลุ่มความสามารถในการแยกแยะข้อมูลสรุปจากข้อความได้ 2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผู้อ่านจะต้องมีทักษะในการตัดสินใจ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลหลักๆ ได้ ทั้งความสัมพันธ์ของสมมติฐานและความสัมพันธ์ระหว่างข้อสรุปและยังไม่รวมถึงความสัมพันธ์ในชนิดของหลักฐานที่นำมาแสดงด้วย ในการคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์สามารถแยกได้ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์ของแนวคิดในบทความและข้อความต่าง ๆ 2.2 ความสามารถในการระลึกได้ว่าสิ่งใดเกี่ยวกับการตัดสินใจนั้น 2.3 ความสามารถในการแยกความจริงหรือสมมติฐานที่เป็นความสำคัญ 2.4 ความสามารถในการตรวจสอบข้อสมมติฐานที่ได้มา 2.5 ความสามารถในการแบ่งแยกความสัมพันธ์ของสาเหตุและผล

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

ชื่อผู้วิจัย และพ.ศ.	ลักษณะการคิดวิเคราะห์
บลูม (Bloom, 1976) (ต่อ)	<p>2.6 ความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ขัดแย้ง แบ่งแยกสิ่งที่ตรงและไม่ตรงกับข้อมูล</p> <p>2.7 ความสามารถในการสืบหาความจริงของข้อมูล</p> <p>2.8 ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์และแยกรายละเอียดที่สำคัญ และไม่สำคัญได้</p> <p>3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นการวิเคราะห์โครงสร้างหรือหลักการในการคิดวิเคราะห์หลักการนี้จะต้องวิเคราะห์แนวคิด จุดประสงค์และมโนทัศน์ ซึ่งการวิเคราะห์หลักการสามารถแยกได้ดังนี้</p> <p>3.1 ความสามารถในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อความ และความหมายขององค์ประกอบต่าง ๆ</p> <p>3.2 ความสามารถในการวิเคราะห์รูปแบบในการเขียน</p> <p>3.3 ความสามารถในการวิเคราะห์จุดประสงค์ ความเห็นหรือลักษณะการคิด ความรู้ลึกที่มีในงานของผู้เขียน</p> <p>3.4 ความสามารถในการวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนในด้านต่าง ๆ</p> <p>3.5 ความสามารถในการวิเคราะห์เทคนิคโฆษณาชวนเชื่อ</p> <p>3.6 ความสามารถในการรู้แ่งคิดและทัศนคติของผู้เขียน</p>

จาก ตารางที่ 2.3 แสดงแนวคิดทฤษฎีความหมายของการคิดวิเคราะห์ของ Bloom's Taxonomy ของช่วงปีทั้ง 3 ปีที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้สรุปความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์และได้เลือกความเหมาะสมสำหรับการศึกษาพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในระดับประถมศึกษา จึงได้เลือกการคิดวิเคราะห์ของ Bloom (1956) เพื่อทำการศึกษามีความสำคัญอย่างไร อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผลและที่เป็นเหตุอย่างนั้น อาศัยหลักการอะไร

Watson & Glaser (1964) อธิบายว่าการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์นั้นเป็นการวัดความสามารถในการวิเคราะห์วิจารณ์ การคิดวิเคราะห์จะต้องมีการหาเหตุผลเพื่อนำมาพิจารณาเสมอ การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์จึงเป็นการวัดความสามารถแยกแยะแจกแจง

รายละเอียด เรื่องราวความคิด การปฏิบัติ ออกเป็นส่วนย่อยๆ โดยอาศัยหลักการ หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อค้นหาข้อเท็จจริง แบ่งย่อยตามประเภทของเนื้อหาที่วัด แบ่งเป็น 3 ประเภทคือ

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นการถามให้หาเหตุผล คุณลักษณะเด่นของเรื่องราวในแง่มุมต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้ เป็นการวิเคราะห์ว่าสิ่งที่มีอยู่นั้นอะไรสำคัญ หรือจำเป็นหรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล เหตุผลใดถูกต้องและเหมาะสมที่สุด ตัวอย่างคำถาม เช่น สีลห้าข้อใดสำคัญที่สุด คำตอบคือ ข้อ 5 หรือสิ่งใดสำคัญที่สุดที่ทำให้บ้านมีความมั่นคงไม่พังง่าย คำตอบ คือ เสา เป็นต้น

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการหาความสัมพันธ์ หรือความเกี่ยวข้องส่วนย่อยในปรากฏการณ์หรือเนื้อหานั้น เพื่อนำมาอุปมาอุปไมย หรือค้นหาว่าแต่ละเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญอะไรที่ไปเกี่ยวพันกัน ตัวอย่างคำถาม เช่น การดื่มนมทำให้ร่างกายสูงเพิ่มขึ้นหรือไม่ คำตอบคือการดื่มนมมีผลทำให้ร่างกายสูงเพิ่มขึ้น มีการศึกษาผลการวิจัยพบว่า ถ้าดื่มนมมาก พัฒนาการด้านส่วนสูงของร่างกายก็เพิ่มมากขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. วิเคราะห์หลักการเป็นความสามารถที่จะจับเรื่องราวที่ว่ายึดหลักการใด มีเทคนิคหรือยึดหลักปรัชญาใด อาศัยหลักการใดเป็นสื่อสารสัมพันธ์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ตัวอย่างคำถาม เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน มีหลักการใดที่ร่วมกัน คำตอบ คือ สัมผัสนอก

จากที่กล่าวมาข้างต้น การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักวิชาการศึกษา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ไม่ว่าจะมีการแบ่งระดับในการวัดการคิดวิเคราะห์ที่แตกต่างกันบ้างในบางข้อที่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะของการวัดที่คล้ายกัน หากแต่ต้องทำการวัดให้ครบทุกด้านหรือทุกทักษะที่เป็นองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ซึ่งจะมีการแบ่งที่แตกต่างกันออกไป การวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นการวัดความสามารถในการแยกแยะส่วนย่อยๆ ของเหตุการณ์ เรื่องราว หรือเนื้อหาต่างๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายอะไรแต่ละเหตุการณ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร ในการคิดออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เกิดกระบวนการคิดอย่างมีประสิทธิภาพมีความสอดคล้องกับ สิริชัย กาญจนวาสี (2544, อ้างถึงใน พิษณะ กันธิยะ 2559) ที่กล่าวว่า การวัดความสามารถในการคิดมีหลายวิธีแยกได้ 2 ประเภท คือ

1. แนวทางของนักวัดกลุ่มจิตมิติ (Psychometrics) แนวทางการวัดจิตมิตินี้ เป็นแนวทางของกลุ่มนักวัดทางการศึกษาและนักจิตวิทยาที่พยายามศึกษาและวัดคุณลักษณะภายในของมนุษย์มาเกือบศตวรรษแล้ว เริ่มจากการศึกษาและวัดเชาวน์ปัญญา ศึกษาโครงสร้างทางสมองของมนุษย์ด้วยความเชื่อว่า มีลักษณะเป็นองค์ประกอบและมีระดับความสามารถแตกต่างกันในแต่ละคน ซึ่งสามารถวัดได้โดยการ ใช้แบบทดสอบมาตรฐาน ต่อมาได้ขยายแนวความคิดของ

การวัดความสามารถทางสมองสู่การวัดผลสัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ ความถนัดและความสามารถในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการคิด

2. แนวทางของการวัดจากการปฏิบัติจริง (Authentic Performance Measurement) แนวทางการวัดนี้ เป็นทางเลือกใหม่ ที่เสนอโดยกลุ่มนักวัดการเรียนรู้ในบริบทที่เป็นธรรมชาติ โดยเน้นการวัดจากการปฏิบัติในชีวิตจริงหรือคล้ายจริงที่มีคุณค่าต่อตัวผู้ปฏิบัติ มิติของการใช้กระบวนการคิดในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและการประเมินตนเอง เทคนิคการวัดใช้การสังเกตงานที่ปฏิบัติ จากการเขียนเรียงความ การแก้ปัญหาในสถานการณ์เหมือนโลกแห่งความจริง และการรวบรวมงานในแฟ้มสะสมงาน หรือพัฒนางาน การวัดความสามารถในการติดตามแนวทางนักวัดกลุ่มจิตมิติ ส่วนใหญ่สนใจการวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งได้มีการพัฒนาแบบทดสอบกันอย่างหลากหลาย จะขอเสนอการวัดความสามารถในการคิดเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 แบบสอบถามมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดความสามารถในการคิดแบบสอบถามมาตรฐานที่มีผู้สร้างไว้แล้ว

2.2 แบบสอบการคิดทั่วไป เป็นข้อสอบที่มุ่งวัดให้ครอบคลุมความสามารถด้านการคิด โดยเป็นความคิดที่อยู่เป็นพื้นฐานของการใช้ความรู้ทั่วไป

การสร้างแบบวัดความคิดขึ้นมาใช้เองถ้าแบบสอบถามมาตรฐานสำหรับการคิดที่มีใช้กันอยู่ทั่วไป ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการวัด เช่น จุดเน้นที่ต้องการ ขอบเขตความสามารถทางการคิดที่มุ่งวัดหรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการใช้แบบสอบถาม ผู้สอนต้องหาวิธีสร้างแบบวัดการคิดขึ้นใช้เองเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการวัดอย่างแท้จริง

การสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิด การคิดเป็นกิจกรรมทางสมองที่เกิดขึ้นตลอดเวลา การคิดที่น่าสนใจในที่นี้เป็นการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นการคิดที่นำไปสู่เป้าหมายโดยตรงหรือคิดค้นข้อสรุป อันเป็นคำตอบสำหรับตัดสินใจหรือแก้ปัญหาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดจึงเป็นความสามารถหนึ่งทางสมอง การคิดเป็นนามธรรมที่มีลักษณะซับซ้อนไม่สามารถมองเห็น ไม่สามารถสังเกต สัมผัสวัดได้โดยตรง จึงต้องอาศัยหลักการวัดทางจิตมิติ (Psychometrics) มาช่วยในการวัด การวัดความสามารถทางการคิดของบุคคล ผู้สร้างเครื่องมือต้องมีความรอบรู้ในแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการคิด เพื่อนำมาเป็นกรอบหรือโครงสร้างของการคิด เมื่อมีการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของโครงสร้างหรือองค์ประกอบของการคิดแล้ว จะทำให้ได้ตัวชี้วัดหรือลักษณะพฤติกรรมเฉพาะที่เป็นรูปธรรม ซึ่งสามารถบ่งชี้ถึงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของการคิด จากนั้นจึงเขียนข้อความตามตัวชี้วัดหรือลักษณะพฤติกรรมเฉพาะของแต่ละองค์ประกอบ

ของการคิดนั้น ๆ จากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการวัดและการประเมินการคิดวิเคราะห์ ทำให้ผู้วิจัยได้ทราบถึงการประเมินผลจากการดำเนินกิจกรรม และเป็นการรวบรวมสร้างแบบวัดแบบทดสอบ เครื่องมือในการทดลอง รวมไปถึงเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต่างๆ ที่ทำให้ทราบถึงระดับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จัดอยู่ในเกณฑ์ใด จึงส่งเสริมให้เกิดแนวทางการแก้ไข ปัญหาจากการทำวิจัยในครั้งนี้

2.3.5 เกณฑ์การประเมิน

ราตรี นันทสุคนธ์ (2556) กล่าวว่า ในการประเมินผลการเรียนตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นกระบวนการตรวจสอบการเรียนรู้ และพัฒนาการต่างๆ ของผู้เรียน เพื่อนำผลการเรียนรู้ไปปรับปรุงการเรียนการสอน และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ผลการเรียน การประเมินผล การเรียนต้องมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ ให้ผลการประเมินถูกต้อง ตามสภาพความรู้ ความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน และใช้การประเมินที่หลากหลายเหมาะสมกับ สิ่งที่ต้องการวัด ธรรมชาติวิชา รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนในการตรวจสอบผลการ ประเมินผลการเรียนได้ ครูต้องประเมินพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ในด้านความรู้ (K) ด้านเจตคติ (A) และ ด้านทักษะกระบวนการ (P) โดยใช้วิธีการที่หลากหลายการประเมินพฤติกรรมด้านความรู้ (K) ใช้วิธีการเขียนตอบ หรือการสัมภาษณ์ที่เครื่องมือเป็นแบบทดสอบ และแบบสัมภาษณ์ ส่วนพฤติกรรมด้านเจตคติ (A) ใช้วิธีการสังเกต เขียนตอบและสัมภาษณ์ ส่วนเครื่องมือเป็นตาราง ประเมินค่าแบบวัด และแบบสัมภาษณ์ สำหรับทักษะกระบวนการ (P) ใช้วิธีการปฏิบัติ และการ เขียนตอบ ส่วนเครื่องมือใช้เป็นตารางประเมินค่าแบบวัดและแบบสัมภาษณ์ จะเห็นได้ว่าในส่วน ของการประเมินพฤติกรรมด้านเจตคติ และด้านทักษะกระบวนการที่ต้องประเมินคุณลักษณะของ ผู้เรียน คุณภาพของชิ้นงาน หรือคุณภาพของกระบวนการปฏิบัติจำต้องใช้เครื่องมือที่บอก คุณลักษณะของงานหรือกระบวนการเหล่านั้นได้ ดังนั้นเครื่องมือต้องมี “เกณฑ์การประเมิน” ที่มีการกำหนดคุณลักษณะของผู้เรียน และมีระดับการให้คะแนนที่ชัดเจนไม่ว่าผู้ประเมินจะเป็นใคร ก็ตามก็สามารถประเมินพฤติกรรมของผู้เรียนได้อย่างมีความเชื่อมั่น และเชื่อถือได้ “เกณฑ์การ ประเมิน” จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยเหลือครูผู้สอนในการประเมินคุณลักษณะของผู้เรียน คุณภาพของ ชิ้นงาน และคุณภาพของกระบวนการปฏิบัติงานได้เกณฑ์การประเมิน มาจากคำว่า Rubric Score หรือ Rubric + Score คำว่า Rubric หมายถึง กฎเกณฑ์ เครื่องหมายชี้แนะ หรือข้อควรประพฤติปฏิบัติ คำว่า Score แปลว่า คะแนน เมื่อรวมคำสองคำเข้าด้วยกันเป็น Rubric Score จึงหมายถึง กฎ หรือ เครื่องหมาย หรือ แนวทางในการให้คะแนนนั่นเอง ปัจจุบันนักการศึกษาได้ให้ความสนใจอย่างมาก

กับการสร้างเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้ เนื่องมาจากการวัดและประเมินผลกำลังเปลี่ยนแปลงสู่การประเมินตามสภาพจริงและการประเมิน จะเน้นกระบวนการปฏิบัติมากขึ้น ครูจำเป็นต้องพัฒนาเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการสอนของแต่ละคน ทั้งนี้เพื่อให้เกณฑ์การประเมินมีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้มากขึ้น

กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์ (2550) กล่าวว่า รูบริกเป็นเครื่องมือให้คะแนนชนิดหนึ่งที่ใช้ในการประเมินการปฏิบัติงานหรือผลงานของนักเรียน รูบริกประกอบด้วย 2 ส่วน คือ เกณฑ์ที่ใช้ประเมินการปฏิบัติหรือผลผลิตของนักเรียน และระดับคุณภาพหรือระดับคะแนน

1. เกณฑ์จะบอกผู้สอนหรือผู้ประเมินว่าการปฏิบัติงานหรือผลงานนั้นๆ จะต้องพิจารณาสิ่งใดบ้าง

2. ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนจะบอกว่า การปฏิบัติหรือผลงานที่สมควรจะได้ระดับคุณภาพหรือระดับคะแนนนั้นๆ ของเกณฑ์แต่ละตัวมีลักษณะอย่างไร

ดังนั้นรูบริกจึงเป็นเหมือนการกำหนดลักษณะเฉพาะ (Specification) ของการปฏิบัติหรือผลงานนั้นๆ ในเชิงคุณภาพหรือเชิงปริมาณ หรือทั้ง 2 ประการรวมกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ เป้าหมายของการประเมิน การใช้รูบริกมีประโยชน์สำหรับครูและนักเรียนหลายประการดังนี้

1. รูบริกเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมากทั้งในการเรียนการสอนและการประเมินช่วยปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติหรือการแสดงผลของนักเรียน ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยควบคุมการปฏิบัติ นั้นๆ ด้วย โดยครูต้องกำหนดความต้องการหรือความคาดหวังในผลงานของนักเรียนอย่างชัดเจน และแสดงให้เห็นนักเรียนทราบว่าจะทำให้ถึงความคาดหวังนั้น ได้อย่างไร ซึ่งมักปรากฏว่าคุณภาพผลงาน และการเรียนรู้ของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างเห็น ได้ชัด ข้อโต้แย้งถกเถียงที่มักพบเสมอในเรื่องการใช้รูบริก คือ การให้คำอธิบายที่ชัดเจนในเรื่องคุณภาพ เมื่อนักเรียนมีข้อบกพร่องตามเกณฑ์ใด ครูจะช่วยชี้แนะและบอกได้ว่าครูคาดหวังให้นักเรียนทำอะไร

2. รูบริกช่วยให้นักเรียนตัดสินคุณภาพผลงานของตนเองและของคนอื่นๆ อย่างมีเหตุผล เมื่อใช้รูบริกเป็นแนวทางการประเมิน นักเรียนจะสามารถชี้แนะและ แก้ปัญหาเกี่ยวกับผลงานของตนและผู้อื่นได้อย่างตรงจุด การฝึกซ้ำๆ เกี่ยวกับการประเมินผลงานกลุ่มและผลงานของตนเองทำให้นักเรียนเพิ่มความรับผิดชอบ เกี่ยวกับผลงานของตนมากขึ้น และยุติการถามตนเองว่า “ฉันทำงานเสร็จหรือยัง”

3. รูบริกช่วยลดเวลาครูในการประเมินงานของนักเรียน ผลงานที่ผ่านการประเมินโดยเจ้าของผลงานเอง และ โดยกลุ่มซึ่งยึดเกณฑ์หรือรูบริกเป็นหลักนั้น ทำให้ข้อบกพร่องมีน้อยมาก

เมื่อมาถึงมือครู หากมีสิ่งใดที่ต้องปรับปรุงบอกกล่าวกัน ครูก็เพียงแต่วางประเด็นนั้นในรูปรีด แทนที่
จะต้องอธิบายกันยืดยาว นอกจากนี้รูปรีดยังช่วยให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนมากขึ้น เกี่ยวกับ
จุดเด่นและสิ่งที่ต้องปรับปรุง

4. รูปรีดมีความยืดหยุ่น คือ มีระดับคุณภาพตั้งแต่ดีเยี่ยมจนถึงต้องปรับปรุง ทำให้ครู
นำไปใช้กับนักเรียนที่ความสามารถได้ คือ นำไปใช้กับนักเรียนที่เรียนเก่งจนถึงนักเรียนที่เรียน
อ่อน โดยใช้เกณฑ์สะท้อนผลงานของเขา

5. รูปรีดใช้ง่ายและอธิบายได้ง่าย นักเรียนจะรู้ชัดเจนว่าเขาเรียนรู้อะไรบ้าง ในปลายปีเขา
ก็จะประเมินได้อย่างถูกต้อง ผู้ปกครองก็เกิดความกระตือรือร้น และรู้ชัดเจนว่าลูกหลานจะต้องทำ
อย่างไรเพื่อในประสบความสำเร็จผู้เชี่ยวชาญหลายคนเชื่อว่ารูปรีดช่วยปรับปรุงผลงานขั้นสุดท้าย
ของนักเรียน ซึ่งมีผลให้เกิด การเรียนรู้มากขึ้น เมื่อครูประเมิน รายงาน หรือ โครงการก็จะรู้โดยนัย
ว่าอะไรทำให้ผลงานสุดท้ายออกมาดีและเป็นเพราะอะไร การที่นักเรียนรู้รูปรีดล่วงหน้า หรือก่อน
การทำงาน เขาก็จะรู้ว่าเขาจะได้รับ การประเมินอย่างไรและจะมีการเตรียมตัวตามประเด็นการ
ประเมินนั้นๆ การพัฒนาปรับปรุง รูปรีดซึ่งเปรียบเสมือนตะแกรงร่อนและใช้เป็นเครื่องมือสำหรับ
นักเรียน จะเป็นแกนที่จำเป็นในการปรับปรุงคุณภาพของงานและเพิ่มพูนความรู้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2553) กล่าวว่าลักษณะของรูปรีด มีดังนี้

1. รูปรีดเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้กับการสอนและการประเมินผล โดยสามารถใช้รูปรีดพัฒนา
ปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้เรียนได้ และช่วยให้ผู้สอนสามารถตั้งความคาดหวังกับการปฏิบัติงาน
ของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน และยังช่วยให้ผู้เรียนเห็นแนวทางที่จะพัฒนาการปฏิบัติงาน ผลงานให้มี
คุณภาพสูงขึ้น จะช่วยให้ผู้เรียนได้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับจุดเด่นและสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข
ในชิ้นงานของตนเองได้ด้วย

2. รูปรีดเป็นเครื่องมือช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถตัดสินคุณภาพชิ้นงานอย่างมีเหตุผล
ทั้งงานของตนเองและผู้อื่น ซึ่งเมื่อทำบ่อยๆ จะช่วยสร้างความรับผิดชอบในงานของตนเองมากขึ้น

3. รูปรีดเป็นเครื่องมือช่วยลดจำนวนเวลาที่ครูใช้ในการประเมินผลงานของผู้เรียนเพราะ
ผู้เรียนจะช่วยประเมินผลงานตนเองและเพื่อนได้

4. รูปรีดใช้ได้ง่ายและอธิบายได้ง่ายเช่นกัน การใช้รูปรีดจะช่วยให้ผู้เรียนทราบว่าผู้เรียนได้
เรียนรู้อะไร และเมื่อมีการประชุมผู้ปกครองครูอาจใช้รูปรีดอธิบายให้ผู้ปกครองเข้าใจง่ายโดย
ผู้ปกครองจะทราบได้ว่าบุตรหลานของตนต้องทำอะไรบ้างจึงจะประสบผลสำเร็จในการเรียน

ไพฑูรย์ โพธิ์สาร (2554) กล่าวว่า เกณฑ์การประเมิน (Rubric assessment) เป็นเครื่องมือสำหรับให้คะแนนในการประเมินการปฏิบัติงาน หรือผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ผู้สอนได้มอบหมายให้ปฏิบัติ

2.3.5.1 ขั้นตอนการสร้างรูบริก

สำหรับขั้นตอนในการสร้างรูบริก มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ศึกษาตัวอย่างผล โดยให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดีนัก ระบุคุณลักษณะที่ทำให้เกิดสิ่งที่ดีและลักษณะที่ทำให้งานไม่ดีขึ้นมา ซึ่งขั้นนี้มีความจำเป็นในกรณีที่ครูให้ผู้เรียนทำงานที่ผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยหรือเป็นงานใหม่

ขั้นที่ 2 ระบุรายการที่เป็นเกณฑ์ โดยการให้ผู้เรียนได้อภิปรายชิ้นงาน แล้วนำความเห็นมาลงสรุปเป็นเกณฑ์ที่บอกว่าชิ้นงานที่ดีเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 3 ระบุระดับของคุณภาพ โดยการบรรยายลักษณะของชิ้นงานที่ถือว่ามีความดีที่สุดในที่สุดและบรรยายลักษณะชิ้นงานที่มีคุณภาพต่ำสุด จากนั้นบรรยายลักษณะที่อยู่ระหว่างกลาง

ขั้นที่ 4 ฝึกใช้เกณฑ์ โดยให้ผู้เรียนฝึกใช้รูบริกที่สร้างขึ้น ในการประเมินชิ้นงานที่นำเสนอเป็นตัวอย่างในขั้นที่ 1

ขั้นที่ 5 ประเมินตนเองและเพื่อน โดยให้ผู้เรียนผลิตชิ้นงาน ขณะทำงานให้หยุดบางช่วง เพื่อให้ผู้เรียนใช้รูบริกประเมินชิ้นงานของตนเองและเพื่อน

ขั้นที่ 6 แก้ไข ปรับปรุง โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแก้ไข ปรับปรุงชิ้นงานของตนเองจากข้อเสนอแนะที่ได้จากขั้นที่ 5

ขั้นที่ 7 ผู้สอนใช้รูบริกที่ผู้เรียนพัฒนาขึ้นในการประเมิน โดยนำรูบริกที่พัฒนาขึ้น และเคยใช้แล้วมาประเมินชิ้นงานของผู้เรียน การสร้างรูบริกนับว่าเป็นเรื่องยาก แต่การใช้รูบริกเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย เมื่อสร้างรูบริก แล้วควรมอบสำเนาไว้ให้ผู้เรียนเพื่อใช้ประเมินผลงานของตนเอง ผลการประเมินที่ผู้เรียนประเมินตนเองไม่ควรนำมาใช้เป็นคะแนนตัดเกรด แต่จะนำมาใช้เพื่อช่วยผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้เพิ่มขึ้นและพัฒนาชิ้นงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม และยังเป็นการสร้าง ความซื่อสัตย์ต่อการประเมินงานของตนเองอีกด้วย แต่ถ้าต้องมีการตัดเกรด รูบริกก็ช่วยผู้สอน ประเมินผลงานได้โดยง่าย แต่อย่างไรก็ตามให้พึงระลึกเสมอว่าการที่เราใช้รูบริกนั้นก็เพื่อช่วยสนับสนุน หรือประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากการศึกษาขั้นตอนการใช้เครื่องมือในการวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยในนำแบบวัด และเกณฑ์ที่ใช้ในการวัดเป็นรูปรีคที่ผู้เรียนประเมินคะแนนการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ตั้งไว้เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนนั้น ผู้สอนจะต้องรู้และพัฒนานักเรียนในเรื่องทักษะการไตร่ตรอง และโครงสร้างกระบวนการคิดให้เกิดในตัวนักเรียน สิ่งสำคัญคือผู้สอนต้องมีความเชื่อมั่นในการรับผิดชอบของนักเรียน ในการที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดความมั่นใจว่า การมีส่วนร่วมของนักเรียนจะก่อให้เกิดความเพลิดเพลินเห็นคุณค่าในการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอน หรือการเลือกวิธีการสอนให้เหมาะกับเนื้อหา และการจัดลำดับขั้นตอนให้มีความสัมพันธ์กันนำไปสู่การเกิดทักษะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งจัดว่ามีระดับความสามารถของแต่ละบุคคลไม่เท่ากัน ดังนั้นการเลือกแนวทางที่ดีจะส่งผลต่อการเรียนรู้ให้กับนักเรียน อีกทั้งยังเป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมของผู้เรียนที่ให้ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลของการเรียนการสอน หรือ พฤติกรรมที่แสดงออกมาถึงความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการได้รับการฝึกฝน สั่งสอน ในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ได้พัฒนาขึ้นตามลำดับขั้นในวิชาต่าง ๆ การฝึกอบรมทั้งในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษาส่งผลให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ และความสามารถทางด้านวิชาการ รวมทั้งความสามารถของสมองในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถจะประเมินได้จากระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ที่ได้จากสถาบันการศึกษา ได้จากการทดสอบ หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสม

ราตรี นันทศุคนธ์ (2553) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความรู้ความสามารถที่แสดงถึงความสำเร็จที่ได้จากการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติ ได้ทั้งสองอย่าง

จันทิมา เมยประโคน (2555) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นความสามารถทางด้าน การเรียนของแต่ละบุคคลที่ประเมิน ได้จากการทำแบบทดสอบหรือการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งสามารถวัดได้ทั้งทางด้านทักษะปฏิบัติโดยการใช้แบบทดสอบภาคปฏิบัติ และการวัดทางด้านเนื้อหาโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ลียานา ประทีปวัฒนพันธ์ (2558) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติที่แสดงให้เห็นถึงความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาหรือข้อมูลความรู้ที่กำหนดไว้ และบ่งบอกถึงสมรรถภาพทางสติปัญญาที่สามารถตรวจสอบได้โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ทิพยฉัตร พละพล (2562) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมหรือความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นคุณลักษณะของผู้เรียนที่พัฒนาขึ้นจากการฝึกอบรมสั่งสอน ซึ่งสามารถวัดเป็นคะแนนได้จากแบบทดสอบทางภาคทฤษฎีหรือภาคปฏิบัติ

กล่าวสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ผลของความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน วัดได้จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในด้านความรู้ ทักษะ และกระบวนการทางด้านความคิด ซึ่งทำให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพจากการเรียนรู้หรือการหาความรู้ด้วยตนเอง อาจพิจารณาได้จากคะแนน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือความชำนาญเชิงทักษะ

2.4.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Bloom (1976 อ้างถึงใน พัทธรินทร์ ทิทยา, 2562) กล่าวถึงสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีอยู่ 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behavior) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนเรื่องนั้นและมีมาก่อนเรียน ได้แก่ ความถนัด และพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งเหมาะสมกับการเรียนรู้ใหม่

2. ลักษณะทางอารมณ์ (Affective Entry Characteristics) เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา ต่อโรงเรียนและระบบการเรียนและมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

3. คุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การชี้แนะ หมายถึง การบอกจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน และงานที่จะต้องทำให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การให้การเสริมแรงของครู การให้ข้อมูลย้อนกลับ หรือการให้ผู้เรียนรู้ผลว่า ตนเองกระทำได้ดี ถูกต้องหรือไม่ และการแก้ไขข้อบกพร่อง

สรุปได้ว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดที่ใช้ความรู้ ความเข้าใจที่เกิดจากการเรียนการสอน การฝึกอบรม ประสบการณ์ ซึ่งเป็นการตรวจสอบความรู้ทางวิชาการ ทักษะ และกระบวนการต่างๆ

Bloom (1956 อ้างถึงใน จิตรภาพ ทีละวัตน์, 2556) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา พฤติกรรมทางพุทธิพิสัย 6 ระดับได้แก่

1.1 ความจำ (Remembering) ความสามารถในการเก็บรักษามวลประสบการณ์ต่างๆจากการที่ได้รับรู้ไว้และระลึกถึงนั้นได้เมื่อต้องการเปรียบเทียบกับบันทึกเสียง หรือวีดิทัศน์ที่สามารถเก็บเสียงและภาพของเรื่องราวต่าง ๆ ได้สามารถเปิดฟังหรือดูภาพเหล่านั้นได้เมื่อต้องการ

1.2 ความเข้าใจ (Understanding) เป็นความสามารถในการจับใจความสำคัญของสื่อ และสามารถแสดงออกมาในรูปของการแปลความ ตีความ คาดคะเน ขยายความ หรือการกระทำอื่น ๆ

1.3 การนำความรู้ไปใช้ (Applying) เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจจึงจะสามารถนำไปใช้ได้

1.4 การวิเคราะห์ (Analyzing) ผู้เรียนสามารถคิดหรือแยกแยะเรื่องราวสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไปแล้วแต่ความคิดของแต่ละคน

1.5 การสังเคราะห์ (Synthesis) ความสามารถในการที่ผสมผสานส่วนย่อย ๆ เข้าเป็นเรื่องราวเดียวกันอย่างมีระบบเพื่อให้เกิดสิ่งใหม่ที่สมบูรณ์และดีกว่าเดิมอาจเป็นการถ่ายทอดความคิดออกมาให้ผู้เข้าใจได้ง่าย การกำหนดวางแผนวิธีการดำเนินงานขึ้นใหม่หรืออาจจะเกิดความคิดในอันที่จะสร้างความสัมพันธ์ของสิ่งที่เป็นนามธรรมขึ้นมาในรูปแบบหรือแนวคิดใหม่

1.6 การประเมินค่า (Evaluation) เป็นความสามารถในการตัดสิน ตีราคาหรือสรุป เกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ออกมาในรูปของคุณธรรมอย่างมีกฎเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งอาจเป็นไป ตามเนื้อหาระในเรื่อนั้น ๆ หรืออาจเป็นกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับก็ได้

ตารางที่ 2.4 แสดงแนวคิดทฤษฎีตามกระบวนการและคำศัพท์ที่ใช้ในกระบวนการพุทธิปัญญาของ Bloom's Taxonomy แบบดั้งเดิม

กระบวนการและคำศัพท์เดิม
1. ความรู้ (Knowledge)
2. ความเข้าใจ (Comprehension)
3. การนำไปใช้ (Application)
4. การวิเคราะห์ (Analysis)
5. การสังเคราะห์ (Synthesis)
6. การประเมินค่า (Evaluation)

จากตารางที่ 2.4 เป็นกระบวนการพุทธิปัญญาของ Bloom's Taxonomy แบบดั้งเดิม ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดด้านพุทธิพิสัยแบบดั้งเดิมเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5

2. ด้านจิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านจิตใจ ค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทัศนคติ ความเชื่อความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันทีดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสอดคล้องที่ดึงดูดใจอยู่ตลอดเวลา จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้ ด้านจิตพิสัยจะประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ ทั้งในด้านการรับรู้ (Receive) การตอบสนอง (Respond) การเกิดค่านิยม (Value) การจัดระบบ (Organize) และการมีบุคลิกภาพ (Characterize)

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมด้านกล้ามเนื้อประสาท พฤติกรรมที่บ่งถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรง โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย ประกอบด้วย พฤติกรรมย่อย ๆ ทั้งการรับรู้ (Imitation) เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือเป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ การกระทำตามแบบหรือเครื่องชี้แนะ (Manipulation) เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียน พยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจ และพยายามทำซ้ำเพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้หรือสามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ การหาความถูกต้อง (Precision) พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้วก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ การกระทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) หลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเองจะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่องจนปฏิบัติงานที่ยุ่งยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็วถูกต้อง

คล่องแคล่ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ และการกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติได้คล่องแคล่วว่องไว โดยอัตโนมัติเป็นไปอย่างธรรมชาติซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีของ Bloom (1956 อ้างถึงใน จิตราพร ลิละวัฒน์, 2556) สามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ด้าน นั่นคือด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ในการใช้ทฤษฎีการเรียนรู้ตามลำดับขั้นของ Bloom ขึ้นอยู่กับผู้ที่ต้องการวัดและวิเคราะห์การเรียนรู้ของเรียน ซึ่งจะต้องคำนึงถึงธรรมชาติของการเรียนรู้แต่ละช่วงวัยของผู้เรียนด้วย

2.4.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท) (2560) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ครูสร้างขึ้น สามารถแบ่งออกเป็น 8 ประเภท สรุปได้ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบเลือกตอบ ใช้วัดผลได้ทั้งด้านความรู้ความคิด ทฤษฎี หลักการ การตัดสินใจ ตลอดจนความสามารถด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์
2. แบบทดสอบแบบถูกผิด โดยมีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎี การแปลความหมายหรือการกำหนดตัวแปร
3. แบบทดสอบแบบจับคู่ เป็นแบบทดสอบที่มีลักษณะการนำเสนอข้อความ 2 ส่วน ให้เลือกเพื่อจับคู่กัน ซึ่งโดยทั่วไปจำนวนข้อของคำตอบจะมีมากกว่าคำถาม
4. แบบทดสอบแบบเปรียบเทียบ เป็นแบบทดสอบที่ประกอบด้วยข้อความที่ต้องการให้ผู้เรียนพิจารณาในรูปของ มากกว่า เท่ากับ น้อยกว่า หรือสรุปไม่ได้
5. แบบทดสอบแบบเติมคำ โดยผู้ตอบต้องแสดงความรู้ความสามารถด้วยการเขียนตอบที่เป็นผลลัพธ์ของปัญหา ซึ่งแบบทดสอบแบบเติมคำ ยังใช้ในการคิดเลขในใจได้
6. แบบทดสอบแบบเขียนตอบ โดยให้ผู้สอบแสดงความรู้ ความสามารถด้วยการเขียนตอบ แสดงวิธีทำหรือสรุปผลจากวิธีทำโดยแสดงเหตุผลประกอบ
7. แบบทดสอบแบบต่อเนื่อง เป็นการผสมผสานแบบทดสอบหลายรูปแบบไว้ด้วยกัน เช่น แบบทดสอบแบบเลือกตอบกับแบบถูกผิด แบบทดสอบแบบเลือกตอบกับแบบเขียนตอบ

8. แบบทดสอบแบบแสดงวิธีทำ เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้เรียนแสดงวิธีการแก้ปัญหา ใช้ประเมินได้ครอบคลุมทั้งมโนทัศน์และวิธีการคิด การวางแผน รวมทั้งความสามารถของทักษะ และกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในด้านต่าง ๆ

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2553) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

1. ข้อสอบประเภทถูก – ผิด มีข้อดี คือ ง่ายและเร็วในการตรวจของครู แต่มีข้อเสีย คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนเดาได้ถึงร้อยละ 50 ดังนั้น ผู้สอนควรต้องหากลวิธีในการลดการเดาของนักเรียน เช่น ให้นักเรียนขีดเส้นใต้คำหรือข้อความ ซึ่งเป็นส่วนที่ผิดในประโยค ถ้านักเรียนเห็นว่าประโยคนั้นผิดแล้วให้แก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อตรวจสอบความเข้าใจอีกครั้งหนึ่ง

2. ข้อสอบประเภทจับคู่ ข้อสอบประเภทนี้คล้ายกับข้อสอบประเภทถูก-ผิด คือ ง่ายในการตรวจ ข้อดี คือ ลดการเดาได้ดีกว่าข้อสอบถูก-ผิด แต่มีข้อเสียที่เน้นความจำมากเกินไป

3. ข้อสอบประเภทเลือกตอบ มีข้อดีคือ สามารถวัดได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ และเนื้อหา นอกจากนี้ยังสามารถวางวัตถุประสงค์ในการวัดได้หลากหลายว่าจะวัดความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ตลอดจนการวัดเจตคติของผู้เรียน และช่วยลดการเดาของนักเรียนด้วย ข้อเสีย คือ ผู้สอนต้องใช้เวลามากในการออกข้อสอบ และถ้าไม่ตรวจสอบให้ละเอียดรอบคอบในบางครั้งอาจพลาดพลั้ง เพราะบางข้ออาจมีคำตอบที่ถูกต้องมากกว่า 1 ข้อ ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ง่าย

4. ข้อสอบประเภทเติมคำหรือข้อความในช่องว่าง (Completion Tests) มีข้อดีคือจัดเตรียมได้ง่ายกว่าข้อสอบแบบเลือกตอบ นอกจากนี้ยังช่วยลดการเดาของผู้เรียน เพราะต้องหาคำตอบเฉพาะเจาะจงมาเติมในช่องว่าง ถ้าผู้เรียนไม่รู้อาจจะตอบผิด ส่วนข้อเสียคือ การเติมคำหรือข้อความสั้น ๆ ในช่องว่างนั้นมักจะเป็นการวัดความจำ เพราะคำตอบส่วนใหญ่ที่ต้องหามาเติมในช่องว่างมักจะเป็นชื่อคน สถานที่ หรือคำตอบเฉพาะเจาะจง

5. ข้อสอบแบบอัตนัย มีข้อดีต่อการวัดผลการเรียนการสอนภาษาไทย ที่จะทำให้ผู้สอนมีความเข้าใจในตัวผู้เรียนได้เป็นอย่างดีว่า มีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะข้อสอบแบบอัตนัยนี้ช่วยลดการเดาของผู้เรียนได้อย่างมาก ผู้เรียนต้องรู้จริง และนำความรู้ ความเข้าใจมาประมวลเพื่อเขียนตอบคำถาม นอกจากนี้ยังได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยในการเรียบเรียงลำดับเนื้อหาสาระของคำตอบ แบบทดสอบแต่ละประเภทมีลักษณะเฉพาะที่สามารถนำไปใช้เพื่อประเมินความรู้ความสามารถของผู้เรียนได้ ดังนั้นการเลือกใช้แบบทดสอบ ครูผู้สอน ต้องตระหนักถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน

และมีความสอดคล้องกับข้อคำถาม สารระ เนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว รวมทั้งเลือกใช้แบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน เพื่อนำผลการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไป

สรุปได้ว่า แบบทดสอบคือ การวัดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและกระบวนการต่างๆ ของผู้ที่เคยศึกษาหรือมีประสบการณ์นั้นๆว่ามีความจำ ความเข้าใจในเรื่องนั้นๆมากน้อยเพียงใด ซึ่งแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ มี 2 ประเภท คือ แบบทดสอบที่เป็นปรนัย และแบบทดสอบที่เป็นอัตนัย

2.4.4 การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ลิยานา ประทีปวัฒนพันธ์ (2558) กล่าวว่า ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำเป็นต้องคำนึงถึงคุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึง คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีพิจารณาได้ดังนี้

1. ความตรง แบบทดสอบที่มีความตรง เป็นแบบทดสอบที่สามารถนำไปวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้อย่างถูกต้อง ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด ครอบคลุมเนื้อหาที่มีในหลักสูตร
2. ความเชื่อมั่น แบบทดสอบที่มีความเชื่อมั่น เป็นแบบทดสอบที่สามารถให้ผลการวัดได้คงที่ ไม่ว่าจะนำแบบทดสอบนั้นไปวัดกี่ครั้ง
3. ความเป็นปรนัย แบบทดสอบที่มีความเป็นปรนัย เป็นแบบทดสอบที่มีคำถามชัดเจน สามารถตรวจให้คะแนนและแปลความหมายของคะแนนได้ตรงกัน
4. การถามลึก หมายถึง ถามให้ครอบคลุมพฤติกรรมขั้นความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า
5. ความยุติธรรม คำถามของแบบทดสอบต้องไม่มีช่องทางชี้แนะให้เขาได้ถูกต้อง และต้องเป็นข้อสอบที่ไม่มีคำตอบเชิงต่อกลุ่มนักเรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ
6. อำนาจจำแนก แบบทดสอบนี้สามารถแยกนักเรียนได้ว่าใครเก่งใครอ่อนโดยสามารถจำแนกนักเรียนออกเป็นประเภท ๆ ได้ทุกระดับอย่างละเอียด ตั้งแต่อ่อนสุดจนถึงเก่งสุด
7. ความยากง่ายพอเหมาะ แบบทดสอบนี้จะต้องไม่ยากเกินไปและไม่ง่ายเกินไป
8. ความขี้ขลาด หมายถึง แบบทดสอบที่นักเรียนทำด้วยความสนุกเพลิดเพลิน โดยไม่รู้สึกลำบากในการทำแบบทดสอบ
9. ประสิทธิภาพ เป็นแบบทดสอบที่มีจำนวนข้อสอบพอประมาณ จัดทำแบบทดสอบด้วยความประณีต ตรวจให้คะแนนได้รวดเร็ว รวมถึงสิ่งแวดล้อมในการสอบที่ดี

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2560) กล่าวว่า การเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรพิจารณาคุณลักษณะที่สำคัญในด้านความเที่ยงตรงในการวัดเนื้อหาหรือประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดพฤติกรรม การวัดสภาพที่แท้จริง คุณลักษณะหรือความสามารถของนักเรียน นอกจากนี้ข้อทดสอบในแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ควรมีอัตราส่วนของความยากอยู่ในช่วง 0.20 - 0.80 ถ้าข้อทดสอบใดอยู่นอกขอบเขตนี้ถือว่ายากหรือง่ายเกินไป ครูผู้สอนไม่ควรนำมาใช้

ทิพย์นัทร พละพล (2562) กล่าวว่าไว้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตร เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระและพฤติกรรมที่ต้องการวัด
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
3. กำหนดชนิดของข้อสอบและวิธีการสร้าง
4. เขียนข้อสอบและตรวจทานข้อสอบ ก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้
5. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลองเพื่อทดลองใช้
6. ทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ เป็นวิธีการตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง

7. จัดทำแบบทดสอบฉบับจริงในการหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การตรวจสอบรายข้อ การตรวจสอบรายข้อมีชื่อที่รู้จักกันทั่วไป การวิเคราะห์รายข้อ (Item Analysis) เป็นการตรวจสอบหาความยากง่ายและอำนาจจำแนกรายข้อ ความยากง่ายของข้อคำถามแต่ละข้อ เป็นสัดส่วนของจำนวนผู้ตอบข้อนั้นถูกต้องผู้ตอบทั้งหมดอำนาจจำแนก เป็นสัดส่วนของผลต่างระหว่างจำนวนผู้ตอบข้อนั้นถูกต้องในกลุ่มที่ได้คะแนนมากกับกลุ่มที่คะแนนน้อย ซึ่งแสดงถึงความสามารถของข้อคำถามที่จำแนกหรือแบ่งความแตกต่างระหว่างคนเก่งกับคนอ่อน หรือคนที่รู้กับคนที่ไม่รู้ออกจากกัน การตรวจสอบความยากง่ายและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ จะแตกต่างกันตามลักษณะของแบบทดสอบที่เป็นแบบทดสอบอิงกลุ่มกับแบบทดสอบอิงเกณฑ์ กับการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบทั้งฉบับ (Test Analysis) เป็นการตรวจสอบหาคุณภาพด้านความตรงและความเที่ยงของแบบทดสอบเป็นสำคัญ การตรวจสอบหาความตรงและความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยอาศัยข้อมูลเชิงประจักษ์ และวิเคราะห์เชิงสถิติ

โชติกา ภาณีผล (2554) กล่าวว่า แบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement test) ประกอบด้วย แบบสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-made test) เป็นแบบสอบที่ครูสร้างขึ้นเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์เฉพาะ กลุ่มผู้เรียนที่ครูสอน ทำให้วัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ครูต้องการ โดยทั่วไปแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเองจะมี 2 ชนิด คือ แบบสอบที่ใช้วัดระหว่างการเรียนการสอน (Formative test) เพื่อตรวจสอบ ความก้าวหน้าของผู้เรียน และนำผลมาใช้เพื่อการปรับปรุงการสอนของครู และปรับปรุงการเรียน ของผู้เรียน อีกชนิดคือ แบบสอบที่ใช้วัดหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน (Summative test) เพื่อนำผล การวัดไปใช้ในการสรุป รวบรวมหรือตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน แบบสอบที่ครูสร้างเองนั้นใน การสร้างส่วนใหญ่มักไม่ได้มีการทดลองใช้เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพว่าเป็นแบบทดสอบมี คุณภาพหรือไม่อย่างไร ส่วนการตรวจให้คะแนนและการแปลผลมักทำการเปรียบเทียบผลเฉพาะ กลุ่มที่สอนด้วยกัน หรือเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ และแบบสอบมาตรฐาน (Standardized test) เป็นแบบสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วๆ ไป มีความเป็นมาตรฐาน 3 ประการคือ การสร้าง การดำเนินการสอบ และการแปลความหมายของ คะแนนที่เป็นมาตรฐาน มีเกณฑ์ในการเปรียบเทียบที่เป็นมาตรฐานที่เรียกว่าเกณฑ์ปกติ (Norm) สำหรับแปลความหมายของคะแนนของผู้เข้าสอบ เมื่อเปรียบเทียบกับคนส่วนใหญ่ทำให้ผล คะแนนที่ได้มีความน่าเชื่อถือ และนำไปเปรียบเทียบกันได้กว้างขวางมากกว่าแบบสอบที่สร้างขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นจึงสรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบนั้นมี 2 รูปแบบนั่นคือการสร้าง ข้อสอบแบบครู เป็นผู้สร้างเพื่อต้องการวัดเฉพาะกลุ่มเล็กๆ ที่ต้องการทดสอบ และแบบทดสอบที่ ต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบ ซึ่งการสร้างแบบทดสอบทั้ง 2 ประเภท จะต้องผ่านกระบวนการ วางวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดที่ต้องการวัด และหากต้องการให้แบบทดสอบวัดนั้นมีประสิทธิภาพก็ จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพต่างๆของแบบทดสอบวัดก่อนการนำไปใช้

2.5 ความพึงพอใจ

2.5.1 ความหมายของความพึงพอใจ

Applewhite (1965) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการ ปฏิบัติงาน ซึ่งรวมไปถึงความพึงพอใจเป็นความรู้สึกส่วนตัวของบุคคลในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมทางกายภาพด้วย การมีความสุขที่ทำงานร่วมกับคนอื่นที่เข้ากันได้มีทัศนคติที่ดีต่อ งานด้วย

Wallerstein (1971) ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

Good (1973) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจ หมายถึงสภาพหรือระดับความพึงพอใจที่เป็นผลมาจากความสนใจ และเจตคติของบุคคลที่มีต่องาน

รดาณัฐ เคนศักดิ์ตระกูล (2553) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ทำให้เกิดการแสดงออกของบุคคล ซึ่งมีสาเหตุมาจากความคาดหวังในสิ่งต่างๆหรือการบริการที่ต้องการจะได้รับ โดยบุคคลจะประเมินจากที่การบริการจริงหรือตามที่คาดหวังไว้

อานนท์ จรวิเศษ (2554) กล่าวว่า ความพึงพอใจจะเกิดขึ้นกับประสบการณ์ที่ผ่านมาในอดีต เป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือความรู้สึกหรือทัศนคติในทางบวก และความรู้สึกหรือทัศนคติในทางลบ ซึ่งความรู้สึกหรือทัศนคติด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และความรู้สึกหรือทัศนคติด้านลบแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจนั่นเอง

นงลักษณ์ ต้นอ้อม (2554) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกในงานหรือกิจกรรมที่ทำของบุคคล ซึ่งส่งผลให้งานหรือกิจกรรมที่ทำนั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ ดังนั้นความพึงพอใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนและกิจกรรมการเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีส่วนตัวของบุคคลหรือเป็นการแสดงความชื่นชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ ซึ่งแสดงออกได้ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย

จิราภรณ์ อุปภา (2554) อธิบายความหมายของความพึงพอใจว่า ความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้นความพึงพอใจในการเรียนจึงหมายถึง ความรู้สึกพอใจ ชอบใจในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ ซึ่งถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

อำนาจ ชนพิทักษ์ (2554) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบใจ พอใจที่ได้ทำในสิ่งที่ตั้งใจไว้แล้วบรรลุผลหรือสมหวังนั่นเอง

สุวิมล คำย่อย (2555) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลซึ่งแสดงออกต่อความสัมพันธ์กับการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการ ซึ่งความรู้สึกพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับหรือบรรลุจุดหมายในสิ่งที่ต้องการในระดับหนึ่งและความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงหรือไม่เกิดขึ้นหากความต้องการหรือจุดหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

ชวนพิศ จะรา (2556) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจ คือ ทั้งหมดในจิตใจของบุคคลที่มีทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ อาจเป็นความรู้สึกที่ดีที่แสดงออกต่องานที่ปฏิบัติ

จากการศึกษา ความหมายของความพึงพอใจ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติต่อกิจกรรมสิ่งใดสิ่งหนึ่ง สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและผลของกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย

2.5.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

สมจิต จันทร์ฉาย (2557) ได้รวบรวมกลุ่มแนวคิดเกี่ยวกับจิตวิทยาที่นำมาใช้อธิบายพฤติกรรมของผู้เรียน คือ

1. การสร้างแรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง สิ่งที่สร้างความสนใจความพยายามด้วยวิธีการต่างๆ ให้บุคคลแสดงท่าทางเพื่อไปสู่เป้าหมาย ทางจิตวิทยาได้แบ่งการจูงใจออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ ท่าทางที่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในของบุคคล เช่น ความสนใจ ความพอใจ ความอยากรู้อยากเห็น เป็นต้น เรียกปัจจัยภายในนี้ว่าแรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และบุคลิกที่เกิดขึ้นจากปัจจัยนอกเป็นตัวกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรม เช่น รางวัล การลงโทษและแรงกดดันทางสังคม เรียกปัจจัยภายนอกนี้ว่าแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกมีความสำคัญต่อการแสดงลักษณะของผู้เรียนในห้องเรียน การส่งเสริมให้ผู้เรียนแสดงถึงลักษณะท่าทางทางบวกนิยมใช้แนวคิดของทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยมในเรื่องการเสริมแรง (Reinforcement) โดยใช้แนวคิดการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforce Mint) คือ การให้รางวัล เช่น คะแนน คำชมเชย การแสดงท่าทียอมรับของครูที่มีต่อนักเรียนซึ่งแสดงพฤติกรรมที่พึงพอใจ ทำให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมนั้นซ้ำอีก การเสริมแรงอีกลักษณะหนึ่งคือ การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforce me) หมายถึง การที่ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงพอใจเพื่อหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ชอบ เช่น การที่นักเรียนหลีกเลี่ยงการเป็นคนสุดท้ายที่ได้ออกจากห้องเรียนไปรับประทานอาหารกลางวัน ทำให้ผู้เรียนทำงานตามที่ครูมอบให้เสร็จก่อนเวลา เป็นต้น การลงโทษ (Punishmex) เป็นอีกวิธีหนึ่งที่นำมาใช้ในการปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2. ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's needs theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่ามนุษย์มีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น ดังนี้ ขั้นความต้องการทางกาย (physiological need) ขั้นความต้องการมั่นคงปลอดภัย (Safety Need) ขั้นความต้องการความรัก (Love and belonging Needs) ขั้นความต้องการได้รับการยอมรับจากผู้อื่น (Esteem Needs) และขั้นสูงสุดคือขั้นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (self-actualization need) บุคคลจะทำใน

สิ่งที่ตนเองปรารถนาพื้นฐานอย่างเพียงพอในแต่ละขั้น มนุษย์จะพร้อมในการพัฒนาคนไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น การส่งเสริมให้ผู้เรียนพร้อมที่จะเรียนรู้จึงต้องทำให้ผู้เรียนได้รับการตอบสนองในขั้นพื้นฐานที่เป็นความต้องการทางกายภาพก่อน คือ อาหารและความปลอดภัย ถัดจากขั้นนี้ คือ การได้รับความรักและการยกย่องจากผู้อื่นจะทำให้ผู้เรียนจะพยายามแสวงหาการยอมรับจึงยังไม่พร้อมที่จะเรียน เมื่อความต้องการในขั้นนี้ได้รับการตอบสนองแล้ว ผู้เรียนจึงพร้อมที่จะเรียนรู้ การพัฒนาตนเองของผู้เรียนนั้นมีความมุ่งหวัง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ด้านความผูกพัน หรือการได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกของกลุ่ม และด้านการมีอิทธิพลหรือมีความสำคัญต่อผู้อื่น

สุชานันท์ ทองดี (2553) กล่าวถึงทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการมาสโลว์ว่าเป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายโดยตั้งอยู่บนสมมติฐานที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ดังนี้

1. ลักษณะความต้องการของมนุษย์ได้แก่

- 1.1 ความต้องการของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้นความสำคัญ โดยเริ่มระดับจากความต้องการขั้นสูงสุด
- 1.2 มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอเมื่อได้รับการตอบสนองต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด แล้วก็จะมีความต้องการสิ่งใหม่ เข้ามาแทนที่อยู่เสมอ
- 1.3 เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่จูงใจให้เกิดพฤติกรรมต่อสิ่งนั้นอีกแต่จะมีความต้องการในระดับสูงเข้ามาแทนที่และเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมนั้นๆ
- 1.4 ความต้องการที่เกิดขึ้นจะอาศัยซึ่งกันและกัน โดยมีลักษณะควบคู่ เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งยังไม่หมดสิ้นไป ก็จะมีการต้องการอีกอย่างหนึ่งเกิดขึ้นมา

2. ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับ ได้แก่

- 2.1 ความต้องการพื้นฐานทางด้านร่างกายเป็นความต้องการขั้นต้นเพื่อให้ชีวิตมีความอยู่รอด เช่น ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย และความต้องการทางเพศความต้องการทางด้านร่างกายจะมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนเราก่อนต่อเมื่อความต้องการทั้งหมดของคนยังไม่ได้รับการตอบสนอง
- 2.2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยเป็นความรู้สึกที่ต้องการความมั่นคงและปลอดภัยในชีวิตทั้งปัจจุบันและอนาคต ซึ่งรวมถึงความก้าวหน้าและความอบอุ่นใจ
- 2.3 ความต้องการทางสังคม ได้แก่ความต้องการความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อนและได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง เริ่มจากการเข้าร่วมทางชุมชนและสังคมที่เป็นอยู่

2.4 ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องหรือมีชื่อเสียงซึ่งเป็นความต้องการระดับสูง ได้แก่ ความต้องการโดดเด่นในสังคม รวมถึงความเป็นมิตรและความรักจากเพื่อน

2.5 ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในชีวิต ซึ่งเป็นความต้องการระดับสูงของมนุษย์อีกเช่นเดียวกันส่วนมากเป็นการนึกอยากจะเป็น เพื่อฝันอยากจะได้อยากจะเป็น หรืออยากจะได้ตามความคิดของตัวเองแต่ไม่สามารถแสวงหาได้

3. ทฤษฎีคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของไวน์เนอร์ (Weiner's attribution theory) ทฤษฎีนี้อธิบายว่า ผู้เรียนที่มีทักษะความรู้ทางการเรียนสูง ทฤษฎีคุณลักษณะของผู้เรียนที่มีต่อความสำเร็จและความล้มเหลว มีแนวโน้มที่จะเห็นว่าความสำเร็จมาจากความสามารถ ความล้มเหลวมาจากการขาดความพยายาม ส่วนผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์การเรียนต่ำ มีความเห็นว่าความล้มเหลวมาจากการขาดความสามารถ ส่วนความสำเร็จนั้นมาจากโชค ดังนั้น ครูต้องพยายามเปลี่ยนมุมมองของผู้เรียนใหม่ให้เห็นว่าความสำเร็จมาจากปัจจัยภายในตัวเองมากกว่าปัจจัยภายนอก คือ มาจากความพยายามมากกว่าโชค

4. ทฤษฎีการเรียนรู้สังคมของแบนดูรา (Bandura's social learning theory) ทฤษฎีนี้ อธิบายว่า การให้คุณค่ากับเป้าหมายและความคาดหวังที่มีต่อความสำเร็จสูงและการเอาชนะอุปสรรคในการทำงาน ทำให้ประสบความสำเร็จสูง หากควรให้คุณค่ากับเป้าหมายและความคาดหวังต่อความสำเร็จที่ล้มเหลว จะทำให้ประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของผู้เรียน คือ ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ และทฤษฎีการเรียนรู้สังคมของแบนดูรา ทั้งสี่ทฤษฎี เป็นทฤษฎีที่สามารถอธิบายเกี่ยวกับการแสดงออกมาของผู้เรียน ได้ ซึ่งเป็นทฤษฎีพื้นฐาน ทั้งด้านแรงจูงใจ ความต้องการ และการเรียนรู้สังคม ซึ่งครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีเบื้องต้น

2.5.3 การสร้างความพึงพอใจในการเรียน

ความพึงพอใจเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการเรียนรู้ประกอบกับระดับความรู้ตึกของนักเรียนดังนั้นในการวัดความพึงพอใจในการเรียนรู้กระทำได้หลายวิธี การศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ การจูงใจภายในจึงเป็นลักษณะการจูงใจที่ดีและมีอิทธิพลที่สุดต่อกระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นโดยใช้การจูงใจภายนอกช่วยผู้เรียนเกิดความสนใจ เช่น ใช้หลักการให้รางวัล และลงโทษการชมเชยและการตำหนิ การแข่งขันและการร่วมมือต่าง ๆ แต่ในความเป็นจริงการจัดการศึกษาโดยทั่วไปมักพบว่า การสร้างแรงจูงใจเพื่อให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจภายในขึ้นนั้น

กระทำได้อย่างมากเพราะเหตุนี้ในการจัดการศึกษา จึงพบเสมอว่า ส่วนใหญ่จะสร้างแรงจูงใจภายนอกก่อน เพื่อก่อให้เกิดแรงจูงใจภายในขึ้นภายหลังและในการสร้างแรงจูงใจ ไม่ว่าจะเป็ นแรงจูงใจภายในหรือภายนอกจะต้องทำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องตลอดเวลาจึงจะบังเกิดผลดี ทั้งนี้ เพราะเมื่อร่างกายเกิดความต้องการจะทำให้เกิดแรงขับหรือแรงจูงใจที่เป็นตัวกระตุ้น หรือ ผลักดันให้ร่างกายแสดงพฤติกรรม เพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการพฤติกรรมที่กระทำจึงมีทิศทาง หรือ จุดมุ่งหมาย เมื่อร่างกายได้สิ่งที่ต้องการแล้วก็จะเกิดความพึงพอใจแรงขับก็จะลดลง เพราะฉะนั้นในการเรียนการสอน ผู้สอนจะต้องพยายามสร้างสิ่งจูงใจให้ผู้เรียนเกิดแรงขับหรือแรงจูงใจอย่างสม่ำเสมอ เพื่อผู้เรียนจะได้สนใจติดตามบทเรียนอย่างต่อเนื่องทำให้เรียนรู้ได้อย่างได้ผล แต่เนื่องจากแรงจูงใจ เกิดจากความต้องการ ผู้สอนจึงจำเป็นต้องทราบถึงความต้องการพื้นฐานของผู้เรียนว่า ประกอบด้วยอะไรบ้าง เพื่อจะได้หาแนวทางสร้างสิ่งจูงใจตอบสนอง ได้อย่างเหมาะสมจากทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจภายในและภายนอกและจากแนวคิดของ Rogers (1976 อ้างถึงใน จารุวรรณ เทวกุล, 2555) เกี่ยวกับเสรีภาพกับการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้ เป็นกรอบในการศึกษา ค้นคว้า โดยที่ความพึงพอใจของผู้เรียนที่เกิดจากแรงจูงใจภายนอก เช่น ความพึงพอใจต่อการเรียน เกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการสอน ตัวผู้สอน และตัวผู้เรียน

สรุปได้ว่า การสร้างความพึงพอใจในการเรียนนั้น เป็นการสร้างความรู้สึกรู้สึกพึงพอใจของนักเรียนในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากแรงจูงใจภายในและภายนอกที่ส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนต้องมีการส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรู้สึกดีในการเรียนรู้

บุญชม ศรีสะอาด (2553) ได้กล่าวถึงเครื่องมือที่ใช้วัดความพึงพอใจว่าการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะประกอบด้วยชุดข้อคำถามที่ต้องการให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยให้กาเครื่องหมายหรือเขียนตอบ ส่วนในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างอ่านหนังสือไม่ได้หรือมีความลำบากในการอ่าน อาจใช้วิธีการสัมภาษณ์จากแบบสอบถาม นิยามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของบุคคล สรุปได้ดังนี้

1. โครงสร้างแบบสอบถาม มีส่วนประกอบโครงสร้างของแบบสอบถาม 3 ส่วน คือ

1.1 คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามเป็นส่วนแรกของการสอบถาม โดยระบุจุดมุ่งหมายและความสำคัญเกี่ยวกับการตอบแบบสอบถามมีคำอธิบายลักษณะของแบบสอบถาม และวิธีตอบ พร้อมยกตัวอย่างประกอบให้เข้าใจได้ง่ายและตอนสุดท้ายจะกล่าวขอบคุณ แล้วระบุชื่อเจ้าของแบบสอบถาม

1.2 สถานภาพทั่วไป เป็นรายละเอียดข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น อายุ เพศ การศึกษา เป็นต้น

1.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่จะวัด ซึ่งสามารถแยกเป็นพฤติกรรมย่อย แล้วสร้างข้อคำถามที่ต้องการวัดพฤติกรรมย่อย ๆ นั้น

2. รูปแบบของแบบสอบถาม ข้อคำถามในแบบสอบถามอาจมีลักษณะเป็นปลายเปิดหรือแบบปลายปิด แบบสอบถามหนึ่งฉบับอาจเป็นแบบปลายเปิดทั้งหมดหรือแบบผสมก็ได้ ดังนี้

2.1 ข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended form or unstructured questionnaire) เป็นคำถามที่ไม่ได้ระบุคำตอบไว้ให้เลือกตอบ แต่เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบโดยใช้คำพูดของตนเอง

2.2 ข้อคำถามปลายปิด (Closed form or unstructured questionnaire) เป็นคำถามที่มีการระบุคำตอบให้ผู้เขียนเขียนเครื่องหมายลงหน้าข้อความหรือตรงกับช่องที่เป็นความจริงหรือความเห็นของตนมีหลายแบบ ประกอบด้วย แบบให้เลือกตอบคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนเพียงคำตอบเดียวจาก 2 คำตอบ แบบให้เลือกตอบคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตน เพียงคำตอบเดียวจากหลายคำตอบ แบบให้เลือกตอบคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงหรือความคิดเห็นของตนได้หลายคำตอบ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยให้ผู้ตอบตอบตามระดับความคิดเห็นของตน อาจอยู่ในรูปแบบของตาราง

3. หลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถาม จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอนและชัดเจนว่าต้องการถามอะไร สร้างข้อคำถามให้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เรียงข้อคำถามตามลำดับให้ต่อเนื่องสัมพันธ์กันกับหัวข้อที่ได้วางโครงสร้างไว้ ไม่ควรให้ผู้ตอบตอบมากเกินไป เพราะจะทำให้เบื่อหน่าย และควรให้ผู้ตอบแบบสอบถามมีความลำบากน้อยที่สุดในการตอบ กล่าวคือควรใช้คำถามปลายปิดมากกว่าการใช้คำถามปลายเปิด เพื่อที่จะให้ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงแต่กาตอบในแบบสอบถามเท่านั้น และสร้างข้อคำถามให้มีลักษณะที่ดี

4. มาตรส่วนประมาณค่า เป็นมาตราวัดชนิดหนึ่งที่ใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินการปฏิบัติกิจกรรม ทักษะต่างๆ และพฤติกรรมด้านจิตพิสัย เช่น เจตคติ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ ความพึงพอใจ มีลักษณะสำคัญ คือ มีระดับความเข้มข้นให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความคิดเห็นสภาพความเป็นจริงและเหตุผล ตั้งแต่ 3 ระดับขึ้นไป ระดับที่เลือกตอบอาจเป็นชนิดที่มีด้านบวกและด้านลบในข้อเดียวกัน หรือมีเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง โดยที่อีกด้านหนึ่งจะเป็นศูนย์หรือระดับน้อยมาก และสามารถแปลงผลตอบเป็นคะแนนได้

สรุปได้ว่า การสร้างแบบสอบถามมีหลายรูปแบบ ซึ่งการสร้างแบบสอบถามจะต้องคำนึงถึงผู้ตอบแบบสอบถามว่าอยู่ในกลุ่มลักษณะอย่างไร สามารถอ่านออก เขียนได้หรือไม่ ผู้สร้างแบบสอบถามจำเป็นต้องสร้างให้เหมาะสม และหาแนวทางให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถตอบแบบสอบถามได้ อีกทั้งผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้ เป็นกรอบในการศึกษาค้นคว้า โดยที่ความพึงพอใจของผู้เรียน ที่เกิดจากแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอก ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการเรียนเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการสอน ตัวผู้สอน และตัวผู้เรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ ถ้าผู้สอนสามารถจัดได้เหมาะสมและตรงตามความต้องการและสอดคล้องกับพัฒนาการเด็กในระดับประถมศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยในประเทศ

นริศรา วงศ์วิชิต (2553) ศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการเขียนและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้น โดยมีคะแนนการเขียนเรียงความหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ปนัดดา โภคพิพัฒน์ (2553) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยที่ 1 ศาสนากับการดำรงชีวิต หน่วยย่อยที่ 3 พระสงฆ์ เรื่องหน้าที่ชาวพุทธของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องกับเกณฑ์การประเมินภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 2) ศึกษาเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลเมืองจันทบุรี 1 อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 38 คน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่อง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้

แบบเดินเรื่อง ข้อมูลที่ได้จากการทดลองนำมาวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเขียนเบนมาตรฐาน และทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่อง หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) เจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วัลยา ดวงใจ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยได้ทำการสร้างและพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษาที่ 2553 โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน จำนวน 58 คน ด้วยเครื่องมือที่ประกอบไปด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสะท้อนผลการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ มีผลการวิจัยสรุปได้ว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 86.6 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 87.93 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ โดยนักเรียนยังมีผลการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยร้อยละ 7.66 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 86.20 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

วิสุดา บานเย็น (2555) ได้ทำการศึกษาผลของกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีสตอรี่ไลน์ ต่อความรู้เจตคติและความตั้งใจในการตรวจคัดกรองโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Cluster Random Sampling) และศึกษาในนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ทุกคนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดในโรงเรียนที่สุ่มได้นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองมีจำนวน 52 คน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของผลต่างคะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย เจตคติต่อการตรวจคัดกรองโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย และความตั้งใจต่อการตรวจคัดกรองโรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย ก่อนและหลังการทดลอง มากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

อมรรัตน์ ถึงใจ (2556) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบความสามารถด้านสติปัญญา และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการจัดประสบการณ์แบบโครงการกับการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วยนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านเสาเล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

จำนวน 2 ห้องเรียน มีนักเรียน 47 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่มด้วยวิธีจับสลาก ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของการจัดประสบการณ์แบบสตอรีไลน์มีค่าเท่ากับ 0.56 หมายความว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 67.07 และ 56.32 ตามลำดับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการมีความสามารถด้านสติปัญญาสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบสตอรีไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการกับการจัดประสบการณ์แบบสตอรีไลน์ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกกิจกรรม

อริรัช นามณี (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโชคเจริญ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสวัสดิ์ ปีการศึกษา 2559 จำนวน 11 คน ผลการศึกษา พบว่า 1) คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 2) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 4) ค่าดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีค่าเท่ากับร้อยละ 61.11 5) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24

2.6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Cleave, J.B. (1997) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การใช้วิธีสตอรีไลน์ในการพัฒนาการแสดงบทบาทสมมติในระดับบัณฑิตศึกษา ผลการวิจัยพบว่า วิธีสตอรีไลน์สามารถนำไปใช้ในการแสดงบทบาทสมมติได้เป็นอย่างดี โดยผู้เรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติได้ดีขึ้นและยังช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาแก่ผู้เรียนได้ โดยผู้วิจัยได้เสนอไว้ว่าในการนำวิธีสตอรีไลน์มาใช้ในการแสดงนั้น จะต้องเน้นเรื่องราวที่น่าสนใจมีการดำเนินเรื่องที่เป็นเหตุเป็นผลมีผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับ โดยเริ่มจาก 1 คน แล้วเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ และเรื่องที่สร้างขึ้นนั้นต้องมีจุดหักเหของเรื่องราวด้วย โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเต็มที่

Cooper (1998) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมทางปัญญาในชั้นเรียน วิชาสังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ คือ ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสตอรีไลน์ ในวิชาสังคมศึกษา เรื่อง ประเทศแคนาดา โดยใช้เวลาทดลอง 6 สัปดาห์ หลังจากนั้น ครูได้สัมภาษณ์นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 6 คน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนของนักเรียน รวมทั้งรายงานผลการสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของนักเรียน โดยผู้สังเกตการณ์ที่ผ่านการฝึกอบรมมาแล้วจำนวน 2 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในด้านวิชาการ/ด้านสติปัญญา (cognitive engagement) ตามจุดประสงค์ของหน่วยการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ รวมทั้งนักเรียนได้รับการกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมในกิจกรรมการเรียนการสอน พฤติกรรมการสอนของครูก็เป็นที่ดี (ทางบวก) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมและการใช้สื่อต่างๆ เพื่ออำนวยความสะดวก

Forlag (2000) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง วิธีการใช้สตอรีไลน์ โดยการสำรวจความคิดเห็นครูจำนวน 56 คน ในประเทศเดนมาร์ก ระหว่างปี ค.ศ. 1994-1995 และปัญหาอุปสรรคที่พบ ผลการสำรวจเกี่ยวกับวิธีการนำสตอรีไลน์ไปใช้พบว่าจำนวนเวลาในการใช้วิธีสอนแบบสตอรีไลน์แตกต่างกัน บางเรื่องใช้เวลาเพียงเล็กน้อย บางเรื่องใช้เวลามากกว่า 70 ครั้ง ทั้งนี้ครูส่วนใหญ่ใช้เวลาสอน 4 ถึง 6 ครั้งต่อหนึ่งสัปดาห์ นอกจากนั้นแล้วการสำรวจพบว่าในระดับชั้นสูงขึ้น วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์โดยมากนำมาใช้สอนในชั้นเรียนวิชาภาษาต่างประเทศ ส่วนปัญหาอุปสรรคในการสอนแบบสตอรีไลน์นั้น ครูจำนวน 5 คน พบว่า เป็นการยากสำหรับครูในการดูแลเรื่องประชาธิปไตย และสิทธิการมีส่วนร่วมในการทำงานของนักเรียน ครูบางคนบอกว่าเป็นเรื่องยากในการคิดคำถามสำคัญ ครูบางคนบอกว่า การเตรียมการสอนแบบสตอรีไลน์ใช้เวลานาน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบสตอรีไลน์ จำเป็นต้องให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงของนักเรียน ซึ่งอาจดึงเอาสภาพแวดล้อมที่นักเรียนคุ้นเคยมาช่วยเสริมการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงด้วยตนเองซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนรู้เมื่อเกิดปัญหาเกี่ยวกับสิ่งที่ได้เรียนรู้หรือในชีวิตประจำวันก็สามารถใช้กระบวนการเรียนการสอนที่ได้รับ นอกจากนี้งานวิจัยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาในครั้งนี้ มีแนวคิดที่จะต้องการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปรต่างๆ ได้เป็นกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปัญญาประเสริฐ จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนปัญญาประเสริฐวิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนสุกัลักษณ์ ด่านช้าง จำนวน 2 ห้องเรียน และโรงเรียนอนุบาลปราณี จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 6 ห้องเรียน คิดเป็นนักเรียนจำนวน 189 คน (ระบบสารสนเทศจากเว็บไซต์ <https://opec.go.th/เขตอำเภอด่านช้าง> ข้อมูล ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2563)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนอนุบาลปราณี ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นนักเรียนจำนวน 31 คน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random Sampling) มีขั้นตอนในการสุ่มดังต่อไปนี้

1) สุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีจำนวนโรงเรียนทั้งสิ้น 4 โรงเรียน ผลที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างได้โรงเรียนอนุบาลปราณี

2) สุ่มห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอนุบาลปราณี จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มา 1 ห้องเรียน ผลการสุ่มได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 จำนวน 31 คน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ รวม 16 ชั่วโมง

3.2.2 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เป็นแบบอัตนัย จำนวน 4 ชุด โดยมีเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบรูบริก (Rubric) 3 ระดับ (Bloom, 1956)

3.2.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เป็นแบบประเมินค่า Rating Scale 5 ระดับ ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ด้านผู้สอน และด้านผู้เรียน จำนวน 20 ข้อ

3.3 การสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ รวม 16 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาหน้าที่พลเมือง รวมถึงเอกสารการใช้หลักสูตรรายวิชา เพิ่มเติม เพื่อศึกษาขอบเขต จุดเน้น ผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา

3.3.1.2 ศึกษาหลักการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง จำนวน 16 ชั่วโมง ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ 5 แผน ระยะเวลา 16 ชั่วโมง ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ความหลากหลายในท้องถิ่น	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การพึ่งพาซึ่งและกัน	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 สันติวิธี	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง 1	จำนวน 3 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 คุณลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง 2	จำนวน 4 ชั่วโมง

ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วย 2 จุดเน้น ได้แก่ จุดเน้นที่ 4 เรื่อง ความปรองดองสมานฉันท์ ประกอบด้วย 1) การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย 2) การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี และจุดเน้นที่ 5 เรื่อง ความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย ชื่อศักดิ์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง แบ่งออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรามีความปรองดองสมานฉันท์ และหน่วยที่ 5 เรื่อง เรามีวินัยในตนเอง โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีการสร้างทางเดินเรื่องให้เรียงต่อเนื่องตามลำดับเหตุการณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่จะมีการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ (Steve Bell, 1998 อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) และ(วลัย พานิช, 2543) มาวิเคราะห์ และปรับให้เข้ากับเนื้อหาและลักษณะของงานในวิชาหน้าที่พลเมือง โดยครูใช้คำถามนำ (Key -Questions) มีโดยมีองค์ประกอบหลัก 4 ตอน ได้แก่ ฉาก ตัวละคร วิถีชีวิต เหตุการณ์และปัญหาที่ต้องแก้ไขในขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน แต่ละตอนผู้เรียนต้องมีการวางแผนในวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ตามขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอนดังนี้

- 1) **ขั้นเตรียม** เป็นขั้นเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียน โดยการแนะนำการเรียนด้วยวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ และเปิดโอกาสผู้เรียนซักถาม หลังจากนั้นแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่ม
- 2) **ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน** โดยแบ่งเป็นขั้นตอน 4 ตอน ตามวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ในแต่ละตอนผู้เรียนมีการวางแผน เพื่อตอบคำถามนำและการสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ ตามจินตนาการที่ครูผู้สอนกำหนดให้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การสร้างฉาก หมายถึง การเริ่มเปิดตัวเรื่องราวในฉากต่างๆ ในกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวเรื่องให้ เป็นการสร้างฉากโดยใช้คำถามว่า เกิดเรื่องราวที่ไหน ต้องระบุสถานที่ หรือสิ่งแวดล้อมต่างๆ

ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร หมายถึง การผูกเรื่องเกี่ยวกับคน หรือสัตว์ที่ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดบทบาทในการดำเนินเรื่อง ภายใต้ข้อกำหนดของผู้สอน ตั้งแต่ต้นจนจบ เป็นการสร้างตัวละครโดยใช้คำถามว่า มีใครบ้าง มีตัวละครใดบ้าง ทำให้ฉากหรือเหตุการณ์ในกิจกรรมการเรียนรู้สมจริง

ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีชีวิต หมายถึง การที่ผู้เรียนเสนอเรื่องราวที่เกี่ยวกับกิจกรรมของตัวละคร เป็นการสร้างวิถีชีวิตโดยใช้คำถามว่า ตัวละครเหล่านั้นทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งเป็นการดำเนินชีวิตหรือสะท้อนชีวิตของตัวละครในแต่ละฉาก หรือสถานการณ์ที่ผู้สอนกำหนด เป็นเรื่องราวการทำกิจกรรมของตัวละคร

ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ปัญหา หมายถึง การมีเหตุการณ์ ปัญหาที่ต้องแก้ไข เป็นจุดสรุปของเรื่องราวทั้งหมด ผู้สอนต้องมีคำถามนำว่า เหตุการณ์ใดที่มีอะไรเป็นสิ่งสำคัญเกิดขึ้นกับตัวละครในกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดให้

- 3) **ขั้นกิจกรรมสรุป และนำเสนอผลงาน** ผู้เรียนอภิปราย หรือสรุปเล่าเรื่องนำเสนอผลงาน ตลอดจนแนวคิด และประสบการณ์ของตนเอง

- 4) **ขั้นประเมินผล** ประเมินผลจากการปฏิบัติกิจกรรมในทุกขั้นตอน คือ การตอบคำถามนำการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละตอน ผลงานการสร้างสรรค์ และจากการนำเสนอผลงานของตนเอง

3.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง โดยการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตามความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้อง การวัดการประเมินผล ให้ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆในแผนการจัดการเรียนรู้ด้านภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดประเมินผล ความชัดเจน ความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้และนำข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of item objective congruence) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

+ 1 หมายถึง สอดคล้อง หรือแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้วัดได้ตรงตาม
วัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้วัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

- 1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง หรือแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่สามารถวัด
ได้ตรงตามวัตถุประสงค์

พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ข้อค้นพบจากผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า

- 1) กิจกรรมและเนื้อหาที่นำมาสอนมีความเหมาะสมกับผู้เรียน แต่ควรให้นักเรียนใช้ตัวละครเดียวกันเชื่อมโยงตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1-5
- 2) สื่อรูปภาพที่นำมาใช้เป็นสื่อการสอนควรปรับให้มีความเหมาะสมไม่ควรมีจำนวนมากเกินไปและไม่น้อยเกินไป

3.3.1.7 จากนั้นนำผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้ในการดำเนินการวิจัยต่อไป

3.3.2 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.2.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.2.2 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อสร้างแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.2.3 สร้างแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบอัตนัย ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรามีความปรองดองสมานฉันท์ มีจุดเน้นที่ 4 ได้แก่ 1) การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย และ 2) การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เรามีวินัยในตนเอง มีจุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย ชื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง โดยกำหนดสถานการณ์ในการคิดวิเคราะห์ที่ครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสำคัญ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ และการวิเคราะห์หลักการ แบ่งออกเป็น 4 สถานการณ์

3.3.2.4 สร้างเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบรูบริค (Rubric) 3 ระดับ ใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของ Bloom (1956) ดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ดี

ระดับ 2 หมายถึง พอใช้

ระดับ 1 หมายถึง ปรับปรุง

3.3.2.5 นำแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมของจุดประสงค์และพฤติกรรมที่ต้องการวัดความถูกต้อง และความเหมาะสมของภาษา และผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.2.6 นำแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของจุดประสงค์และพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตลอดจนข้อบกพร่องอื่นๆ จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence หรือ IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณา ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบวัดและเกณฑ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบวัดและเกณฑ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบวัดและเกณฑ์ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.5 ขึ้นไปทุกข้อถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ พบว่าแบบวัดความสามารถและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

3.3.2.7 นำแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และหาค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.52-0.76 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.46-0.61 และค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.79 เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.8 จากนั้นหาคุณภาพของแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งฉบับ โดยหาค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (Inter-Rater Reliability: IRR) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) พบว่าค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงทางบวก และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.64

3.3.2.9 นำแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.3 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ในการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.3.2 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ จุดเน้น ผลการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง เพื่อกำหนดจำนวนข้อสอบ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.3.3 สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรามีความปรองดองสมานฉันท์ มีจุดเน้นที่ 4 เรื่อง ความปรองดอง สมานฉันท์ ประกอบด้วย จุดเน้นที่ 4.1) การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย จุดเน้นที่ 4.2) การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี และหน่วยที่ 5 เรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง มีจุดเน้นที่ 5 ความมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย ข้อสัจสุจริต ขันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อและกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนเนื้อหาที่จะวัด ข้อละ 1 คะแนนวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาและระดับพฤติกรรมตามลำดับชั้นโดยทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม (Bloom, 1956) ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางวิเคราะห์โครงสร้างเนื้อหาและระดับของพฤติกรรมตามลำดับชั้น โดยทฤษฎีของ บลูม(Bloom, 1956)

เนื้อหาวิชา	ระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัด						รวม
	ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินผล	
1. ความปรองดอง สมานฉันท์							
1) นักเรียนอธิบายการอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลายได้	1	1	2	-	-	-	4
2) นักเรียนอธิบายการจัดการความขัดแย้งและสันติวิธีได้	1	1	2	-	-	-	4
2. ความมีวินัยในตนเอง							
1) นักเรียนอธิบายการมีความซื่อสัตย์สุจริตของตนเองได้	-	1	1	-	-	-	2
2) นักเรียนอธิบายการมีความขยันหมั่นเพียรได้	-	1	1	-	-	-	2
3) นักเรียนอธิบายการมีความอดทนในตนเองได้	-	1	1	-	-	-	2
4) นักเรียนอธิบายการใฝ่หาความรู้ของตนเองได้	-	1	1	-	-	-	2
5) นักเรียนอธิบายการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนเองได้	-	1	1	-	-	-	2
6) นักเรียนยกตัวอย่างการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเองได้	-	-	2	-	-	-	2
รวม	2	7	11	-	-	-	20

3.3.3.4 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยที่ 4 เรามีความปรองดองสมานฉันท์ และหน่วยที่ 5 เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเองที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความชัดเจนของคำถามและความถูกต้องด้านภาษาและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.3.3.5 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้กับพฤติกรรมที่ต้องการวัดความชัดเจนของคำถาม และความถูกต้องด้านภาษา จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence หรือ IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนความคิดเห็นในการพิจารณาดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ซึ่งดัชนีความสอดคล้องที่วัดได้มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ พบว่า แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

3.3.3.6 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แก้ไขแล้วไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.57-0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) เท่ากับ 0.25-0.75 และ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้สูตร KR-20 ตามวิธีของ Kuder – Richarson (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) เท่ากับ 0.98

3.3.3.7 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนดังนี้

3.3.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3.4.2 ผู้วิจัยวิเคราะห์ประเด็นข้อมูลจากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ มาสร้างแบบสอบถาม ความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบประเมินค่า Rating Scale 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านเนื้อหา	จำนวน 5 ข้อ
2) ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์	จำนวน 5 ข้อ
3) ด้านผู้สอน	จำนวน 5 ข้อ
4) ด้านผู้เรียน	จำนวน 5 ข้อ

3.3.4.3 ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert Scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) โดยมีระดับคะแนน ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง พึงพอใจมาก
- ระดับ 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ผู้วิจัยนำเกณฑ์การแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความหมายดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

- ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

3.3.4.4 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาความเหมาะสมของจุดประสงค์และพฤติกรรมที่ต้องการวัดความ ถูกต้อง และความเหมาะสมของภาษา และผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์

3.3.4.5 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา และการตั้งคำถาม ซึ่งใช้วิธีการตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of item - objective congruence) พิจารณาค่าความตรงเชิงเนื้อหา หรือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาตรวจสอบข้อคำถามดังนี้

+ 1 หมายถึง	สอดคล้อง หรือแน่ใจว่าแบบสอบถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
0 หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1 หมายถึง	ไม่สอดคล้อง หรือแน่ใจว่าแบบสอบถามไม่สามารถวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์

ซึ่งดัชนีความสอดคล้องที่วัดได้มีค่ามากกว่า 0.5 ขึ้นไปทุกข้อถือว่ามีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ พบว่า แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 สามารถนำไปใช้ได้

3.3.4.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข และหาค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) เท่ากับ 0.73

3.3.4.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ไปใช้ดำเนินการกับกลุ่มตัวอย่าง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยลักษณะ Pre-experimental Design ซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนแบบ One group Pretest Posttest Design โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แบบการวิจัย One group Pretest Posttest

การทดสอบก่อนทดลอง	การทดลอง	การทดสอบหลังการทดลอง
O_1	X	O_2

โดยที่	O_1	หมายถึง	การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์
	X	หมายถึง	การจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์
	O_2	หมายถึง	การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

3.4.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2.1 ผู้วิจัยปฐมนิเทศนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.4.2.2 ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มาทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนอนุบาลปราณี นักเรียนจำนวน 31 คน

3.4.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการตามกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน โดยใช้เวลาในการเรียนรู้ 16 ชั่วโมง

3.4.2.4 เมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มาทดสอบหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยใช้ฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน

3.4.2.5 ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจากการทำกิจกรรม จำนวน 4 ชุด โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบรูบริก (Rubric) 3 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Bloom (1956)

3.4.2.6 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อเก็บข้อมูล

3.4.2.7 นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลผลในรูปตาราง การพรรณนาและอภิปรายผล

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

3.5.1 การเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ใช้การทดสอบค่าที (t-test for one sample)

3.5.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

3.5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

1) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	คะแนนที่ต้องการแปลงร้อยละ
	N	แทน	คะแนนทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

โดย	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมคะแนนยกกำลังสอง
	$(\sum x)^2$	แทน	กำลังสองของคะแนนผลรวม
	n	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

3.6.2 สถิติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1) ค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง และแบบสอบถามความพึงพอใจ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC: index of item - objective congruence) พิจารณาค่าความตรงเชิงเนื้อหา หรือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2551)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

โดย	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) ค่าความยากง่าย (Difficulty) ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร P ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\text{สูตร } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ
 R แทน จำนวนคนตอบถูกทั้งหมด
 N แทน จำนวนคนทั้งหมด

เกณฑ์การพิจารณาความยาก (Difficulty) ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกณฑ์ การพิจารณาความยากของข้อสอบแต่ละข้อที่ได้รับจากการคำนวณจากสูตรที่มีค่าอยู่ระหว่าง 0.00 ถึง 1.00 มีรายละเอียดของเกณฑ์ในการพิจารณาตัดสิน ดังนี้

$0.80 \leq P \leq 1.00$	เป็นข้อสอบที่ง่ายมากควรตัดทิ้งหรือนำ ปรับปรุง
$0.60 \leq P < 0.80$	เป็นข้อสอบที่ค่อนข้างง่ายใช้ได้
$0.40 \leq P < 0.60$	เป็นข้อสอบที่ความยากง่ายปานกลาง
$P < 0.20$	เป็นข้อสอบที่ยากมากควรตัดทิ้งหรือนำไปปรับปรุง

3) ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) ของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$r = \frac{H-L}{N}$$

เมื่อ r แทน ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
 H แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงตอบถูก
 L แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำตอบถูก
 N แทน จำนวนคนทั้งหมดในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

เกณฑ์การพิจารณาค่าอำนาจมีหลักเกณฑ์ดังนี้

3.1) ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบจะมีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1 มีรายละเอียดของเกณฑ์การพิจารณาตัดสิน ดังนี้

ได้ 0.60 - 1.00	เป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดีมาก
0.40 - 0.59	เป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกดี
0.20 - 0.39	เป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกพอใช้
0.10 - 0.19	เป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกต่ำ (ควรปรับปรุง)
-1.00 - 0.09	เป็นข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกต่ำมาก (ควร ปรับปรุงหรือตัดทิ้ง)

3.2) ถ้าค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากๆ เข้าใกล้ 1 แสดงว่าข้อสอบข้อนั้นสามารถจำแนกคนเก่งและคนอ่อนออกจากกันได้ดี

4) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้สูตร KR-20 ตามวิธีของ Kuder Richardson (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{s^2} \right)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ตอบผิดในแต่ละข้อ
	s^2	แทน	ความแปรปรวนของพิจารณาทั้งฉบับ

5) ค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Inter-Rater Reliability: IRR) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - \sum x \sum Y}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x^2)][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร x กับ y
	N	แทน	จำนวนคู่ของข้อมูล
	X	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน
	Y	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนน Y
	X^2	แทน	ผลรวมของคะแนน X แต่ละตัวยกกำลังสอง
	Y^2	แทน	ผลรวมของคะแนน Y แต่ละตัวยกกำลังสอง
	xy	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่าง X และ Y

การแปลผลความสัมพันธ์ (r) มีดังนี้

มีค่าระหว่าง 0.80 – 0.99 มีค่าความสัมพันธ์สูงทางบวก

มีค่าระหว่าง 0.60 – 0.79 มีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างสูงทางบวก

มีค่าระหว่าง 0.40 – 0.59 มีค่าความสัมพันธ์ปานกลาง

มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.39 มีค่าความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำ

มีค่าระหว่าง 0.00 – 0.19 มีค่าความสัมพันธ์ต่ำ หรือ ไม่มี

ความสัมพันธ์

6) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1984) (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

$$\alpha = \left[\frac{k}{k-1} \right] \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา
	k	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ i
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนข้อที่ t

3.6.3 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน

1) เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 โดยการทดสอบค่าที (t-test for one sample) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

ใช้ t- test สูตร $t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\frac{S}{\sqrt{n}}}$ โดยมี $df = n - 1$

เมื่อ	\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	μ_0	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หรือ เกณฑ์ที่ตั้งขึ้น
	S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที (t-test for dependent samples) (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2553)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้ในการพิจารณาของการแจกแจงแบบที
	D	แทน	ผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน
	n	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้มาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75

4.2 ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

4.3 ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

4.1 ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ผู้วิจัยวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 4 สถานการณ์ จำแนกเป็นด้านการวิเคราะห์ ได้ผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายบุคคลโดยการจำแนกเป็นด้านการวิเคราะห์ ดังนี้

ลำดับที่	สถานการณ์ที่ 1 (9 คะแนน)			สถานการณ์ที่ 2 (9 คะแนน)			สถานการณ์ที่ 3 (9 คะแนน)			สถานการณ์ที่ 4 (9 คะแนน)			รวม
	ด้านการวิเคราะห์			ด้านการวิเคราะห์			ด้านการวิเคราะห์			ด้านการวิเคราะห์			
	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลัก	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลัก	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลัก	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลัก	
1	3	2	2	2	2	2	3	2	3	2	1	3	27
2	2	1	1	3	2	2	3	3	2	3	3	2	27
3	3	3	2	2	2	3	3	2	3	2	3	2	30
4	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	3	2	24
5	3	2	2	3	2	2	3	3	2	3	2	2	29
6	2	2	1	3	2	1	2	2	2	2	2	1	22
7	3	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	32
8	2	2	2	2	3	3	3	2	3	2	2	3	29
9	3	2	2	3	2	3	3	2	3	2	3	3	31
10	2	2	1	3	2	2	3	2	2	2	3	3	27
11	3	2	2	3	3	2	3	3	2	2	1	2	28
12	3	3	2	3	3	2	3	2	3	3	3	3	33
13	3	2	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	33
14	3	3	2	3	3	3	3	3	2	3	2	2	32

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานการณ์ที่ 1 (9 คะแนน)			สถานการณ์ที่ 2 (9 คะแนน)			สถานการณ์ที่ 3 (9 คะแนน)			สถานการณ์ที่ 4 (9 คะแนน)			รวม
	ด้านการวิเคราะห์			ด้านการวิเคราะห์			ด้านการวิเคราะห์			ด้านการวิเคราะห์			
	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	ความสำคัญ	ความสัมพันธ์	หลักการ	
15	2	2	2	3	2	2	3	2	2	3	2	2	27
16	3	3	3	3	2	2	3	3	3	3	3	3	34
17	3	3	2	3	2	2	3	2	2	3	3	1	29
18	3	3	3	2	3	2	2	2	1	2	2	2	27
19	2	2	3	2	2	2	3	2	2	3	2	2	27
20	3	3	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3	34
21	3	3	2	3	2	3	2	3	3	3	3	2	32
22	2	2	1	2	2	2	2	2	1	2	3	2	23
23	3	2	2	3	3	2	3	2	2	2	2	1	27
24	3	3	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	32
25	2	2	2	2	2	2	3	2	2	3	2	2	26
26	2	3	2	3	2	2	2	2	2	3	2	2	27
27	3	2	3	2	2	2	2	3	2	3	3	2	29
28	3	3	3	2	3	3	3	3	2	3	2	3	33
29	2	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	1	22
30	2	3	2	3	2	3	2	2	3	2	3	2	29
31	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	27
ค่าเฉลี่ย	2.61	2.35	2.09	2.58	2.32	2.19	2.68	2.39	2.32	2.48	2.45	2.19	28.68
S.D.	0.50	0.55	0.51	0.50	0.46	0.19	0.60	0.47	0.49	0.59	0.58	0.40	3.37
ค่าเฉลี่ยรายด้านของการวิเคราะห์				วิเคราะห์ความสำคัญ			วิเคราะห์ความสัมพันธ์			วิเคราะห์หลักการ			
				2.59			2.38			2.20			

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 28.68 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.37 โดยด้านวิเคราะห์ความสำคัญ สูงเป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 ลำดับต่อมา คือ ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ย 2.38 และลำดับสุดท้าย คือ ด้านวิเคราะห์หลักการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.20

ตารางที่ 4.2 แสดงคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายบุคคล

ลำดับที่	สถานการณ์ ที่ 1 (9 คะแนน)	สถานการณ์ ที่ 2 (9 คะแนน)	สถานการณ์ ที่ 3 (9 คะแนน)	สถานการณ์ ที่ 4 (9 คะแนน)	รวม 36 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ 75
1	7	6	8	6	27	75.00	ผ่าน
2	4	7	8	8	27	75.00	ผ่าน
3	8	7	8	7	30	83.33	ผ่าน
4	6	5	6	7	24	66.67	ไม่ผ่าน
5	7	7	8	7	29	80.56	ผ่าน
6	5	6	6	5	22	61.11	ไม่ผ่าน
7	8	9	9	6	32	88.89	ผ่าน
8	6	8	8	7	29	80.56	ผ่าน
9	7	8	8	8	31	86.11	ผ่าน
10	5	7	7	8	27	75.00	ผ่าน
11	7	8	8	5	28	77.78	ผ่าน
12	8	8	8	9	33	91.67	ผ่าน
13	8	8	8	9	33	91.67	ผ่าน
14	8	9	8	7	32	88.89	ผ่าน

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

ลำดับที่	สถานการณ์ ที่ 1 (9 คะแนน)	สถานการณ์ ที่ 2 (9 คะแนน)	สถานการณ์ ที่ 3 (9 คะแนน)	สถานการณ์ ที่ 4 (9 คะแนน)	รวม 36 คะแนน	คิดเป็น ร้อยละ	เกณฑ์ผ่าน ร้อยละ 75
15	6	7	7	7	27	75.00	ผ่าน
16	9	7	9	9	34	94.44	ผ่าน
17	8	7	7	7	29	80.56	ผ่าน
18	9	7	5	6	27	75.00	ผ่าน
19	7	6	7	7	27	75.00	ผ่าน
20	8	9	9	8	34	94.44	ผ่าน
21	8	8	8	8	32	88.89	ผ่าน
22	5	6	5	7	23	63.89	ไม่ผ่าน
23	7	8	7	5	27	75.00	ผ่าน
24	8	6	9	9	32	88.89	ผ่าน
25	6	7	7	7	27	75.00	ผ่าน
26	7	7	6	7	27	75.00	ผ่าน
27	8	6	7	8	29	80.56	ผ่าน
28	9	8	8	8	33	91.67	ผ่าน
29	6	5	6	5	22	61.11	ไม่ผ่าน
30	7	8	7	7	29	80.56	ผ่าน
31	7	6	7	7	27	88.89	ผ่าน
ค่าเฉลี่ย	7.06	7.10	7.39	7.13	28.68	79.75	
S.D.	1.24	1.09	1.07	1.16	3.37	11.09	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 และนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90

ตารางที่ 4.3 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์	คะแนนเต็ม	เกณฑ์ร้อยละ 75	\bar{X}	S.D.	df	t	p.
หลังเรียน	36	27	28.68	3.37	30	47.37*	0.00

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยในการคิดวิเคราะห์ หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

4.2 ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียน และ หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยวัดคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์รายบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียน จำนวน 31 คน จำนวน 20 ข้อ โดยทำการทดสอบหลังเรียน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

ตารางที่ 4.4 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์รายบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ลำดับ	คะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง		ผลต่างคะแนน ก่อนเรียน- หลังเรียน	การแปลผล พัฒนาการ
	ก่อนเรียน (20 คะแนน)	หลังเรียน (20 คะแนน)		
1	15	19	4	เพิ่มขึ้น
2	12	17	5	เพิ่มขึ้น
3	17	20	3	เพิ่มขึ้น
4	11	15	4	เพิ่มขึ้น
5	11	14	3	เพิ่มขึ้น
6	9	13	4	เพิ่มขึ้น
7	17	20	3	เพิ่มขึ้น
8	18	19	1	เพิ่มขึ้น
9	13	17	4	เพิ่มขึ้น
10	14	15	1	เพิ่มขึ้น
11	15	15	0	เท่าเดิม
12	17	19	2	เพิ่มขึ้น
13	18	19	1	เพิ่มขึ้น
14	17	16	-1	ลดลง
15	12	13	1	เพิ่มขึ้น

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง		ผลต่างคะแนน ก่อนเรียน- หลังเรียน	การแปลผล พัฒนาการ
	ก่อนเรียน (20 คะแนน)	หลังเรียน (20 คะแนน)		
16	16	20	4	เพิ่มขึ้น
17	12	15	3	เพิ่มขึ้น
18	14	17	3	เพิ่มขึ้น
19	14	17	3	เพิ่มขึ้น
20	18	19	1	เพิ่มขึ้น
21	17	19	2	เพิ่มขึ้น
22	12	16	4	เพิ่มขึ้น
23	13	16	3	เพิ่มขึ้น
24	18	20	2	เพิ่มขึ้น
25	14	19	5	เพิ่มขึ้น
26	16	18	2	เพิ่มขึ้น
27	13	17	4	เพิ่มขึ้น
28	17	18	1	เพิ่มขึ้น
29	11	15	4	เพิ่มขึ้น
30	13	18	5	เพิ่มขึ้น
31	17	17	0	เท่าเดิม
คะแนนเฉลี่ย	14.55	17.16		
S.D.	2.58	2.08		

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียน จำนวน 28 คน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีคะแนนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.32 นักเรียนจำนวน 2 คน มีคะแนนเท่าเดิม คิดเป็นร้อยละ 6.45 และนักเรียนจำนวน 1 คน มีคะแนนหลังเรียนลดลง คิดเป็นร้อยละ 3.23

ตารางที่ 4.5 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5

คะแนน	n	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	df	t	p.
ก่อนเรียน	31	20	14.55	2.58	30	9.06*	.000
หลังเรียน	31	20	17.16	2.08			

*มีนัยสำคัญที่ระดับ 0 .05

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

4.3 ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชา หน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

ผู้วิจัยวัดความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ นักเรียน จำนวน 31 คน ด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจ ใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยทำการสอบถามหลังเรียน จากนั้นนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 แสดงผลการศึกษาความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	ลำดับ
ด้านเนื้อหา				
1. เนื้อหาที่มีความหลากหลาย	4.42	0.62	มาก	1
2. เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.26	0.73	มาก	3
3. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	4.26	0.68	มาก	3
4. เนื้อหาที่เรียนสามารถฝึกให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	4.06	0.68	มาก	4
5. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน	4.39	0.61	มาก	2
รวมด้านเนื้อหา	4.25	0.29	มาก	
ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์				
6. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.32	0.79	มาก	1
7. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีกิจกรรม/วิธีการสอนที่น่าสนใจ	4.26	0.73	มาก	2
8. ขั้นตอนการสอนมีความเหมาะสมกับนักเรียน	4.19	0.79	มาก	3
9. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	4.01	0.61	มาก	4
10. กิจกรรม/วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	4.32	0.79	มาก	1
รวมด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์	4.20	0.44	มาก	

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

รายการประเมิน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความเห็น	ลำดับ
ด้านผู้สอน				
11. ผู้สอนให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้	4.22	0.80	มาก	4
12. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์	4.55	0.57	มากที่สุด	1
13. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.29	0.69	มาก	3
14. ผู้สอนส่งเสริม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	4.42	0.67	มาก	2
15. ผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจ และทันสมัย	4.16	0.78	มาก	5
รวมด้านผู้สอน	4.32	0.52	มาก	
ด้านผู้เรียน				
16. นักเรียนเข้าใจกิจกรรมการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	4.55	0.51	มากที่สุด	1
17. นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการเรียนมากขึ้น	4.45	0.62	มาก	3
18. นักเรียนมีความสนใจในวิชาหน้าที่พลเมืองมากขึ้นจากการเรียนผ่านกิจกรรมนี้	4.45	0.50	มาก	3
19. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้	4.29	0.64	มาก	4
20. นักเรียนสามารถนำวิธีการเรียนที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง และนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆได้	4.48	0.51	มาก	2
รวมด้านผู้เรียน	4.44	0.92	มาก	
ภาพรวม	4.32	0.27	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.27) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในสมมติฐานในข้อที่ 3

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในแต่ละด้านในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านผู้เรียน ($\bar{X}=4.44$, S.D.=0.92) รองลงมาคือด้านผู้สอน ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.52) ด้านเนื้อหา ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.29) และ ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ($\bar{X}=4.20$, S.D.=0.44) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านผู้เรียน นักเรียนมีความพึงพอใจใน นักเรียนเข้าใจ กิจกรรมการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.51) เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมา ได้แก่ นักเรียนสามารถนำวิธีการเรียนที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง และนำไปประยุกต์ใช้ กับวิชาอื่นๆได้ ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.51) นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการเรียนมากขึ้น ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.62) ข้อที่ 18. นักเรียนมีความสนใจในวิชาหน้าที่พลเมืองมากขึ้นจากการเรียน ผ่านกิจกรรมนี้ ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.50) และ นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

ด้านผู้สอน นักเรียนมีความพึงพอใจในผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.57) เป็นลำดับที่หนึ่ง รองลงมาได้แก่ ผู้สอนส่งเสริม และเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.67) ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.69) ผู้สอนให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.80) และ ผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจ และทันสมัย ($\bar{X}=4.16$, S.D.=0.78) ตามลำดับ

ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความพึงพอใจในเนื้อหาที่มีความหลากหลาย เป็นลำดับหนึ่ง ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.62) รองลงมา ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.61) ถัดมาลำดับที่ ได้แก่ เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.73) เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.68) และ เนื้อหาที่เรียนสามารถฝึก ให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.06$, S.D.=0.68) ตามลำดับ

ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์ นักเรียนมีความพึงพอใจใน การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น กิจกรรม/วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วย ตนเองเป็นลำดับหนึ่ง ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.79) รองลงมา ได้แก่ การสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีกิจกรรม/ วิธีการสอนที่มีความ ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.73) ขั้นตอนการสอนมีความเหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.79) และ การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ($\bar{X}=4.01$, S.D.=0.61) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 75
2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ อยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 4 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนปัญญาประเสริฐ จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนปัญญาประเสริฐวิทยา จำนวน 1 ห้องเรียน โรงเรียนสุกัลักษณ์ ด่านช้าง จำนวน 2 ห้องเรียน และ โรงเรียนอนุบาลปรางค์ จำนวน 2 ห้องเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 6 ห้องเรียน คิดเป็นนักเรียน จำนวน 189 คน (ระบบสารสนเทศจากเว็บไซต์ <https://opec.go.th/เขตอำเภอด่านช้าง> ข้อมูล ณ วันที่ 26 ตุลาคม 2563)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนอนุบาลปรางค์ ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน เป็นนักเรียน จำนวน 31 คน ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างโดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random Sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

- 1) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
- 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3) ความพึงพอใจต่อการเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้วิชาในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาเพิ่มเติมวิชาหน้าที่พลเมือง จำนวน 2 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง เรามีความปรองดองสมานฉันท์ และหน่วยการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 16 ชั่วโมง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยปฐมนิเทศนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
2. ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มาทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนอนุบาลปราณี นักเรียนจำนวน 31 คน
3. ผู้วิจัยดำเนินการตามกิจกรรมการเรียนการสอนในแผนการจัดการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน โดยใช้เวลาในการเรียนรู้ใช้เวลา 16 ชั่วโมง
4. เมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ ผู้วิจัยนำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ 20 คะแนน มาทดสอบหลังเรียน ซึ่งผู้วิจัยใช้ฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน
5. ผู้วิจัยนำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังจากการทำกิจกรรม จำนวน 4 ชุด โดยใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบรูบริก (Rubric) 3 ระดับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ Bloom (1956)
6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำเพื่อเก็บข้อมูล
7. นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อแปลผลในรูปแบบตาราง การพรรณนา และอภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป

1. การเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 ใช้การทดสอบค่าที (t-test for one sample)
2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent samples)

3. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

5.1.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

5.1.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.27) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในสมมติฐานในข้อที่ 3 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในแต่ละด้านในระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือด้านผู้สอน ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.52) ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.29) และด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.44) ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 3 ตอนตามการอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ กับเกณฑ์ร้อยละ 75 นักเรียน จำนวน 31 คน จากผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 28.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.37 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

มีนักเรียนผ่านเกณฑ์มีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 87.10 และนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 เมื่อจำแนกเป็นด้านการวิเคราะห์ของนักเรียนทั้งหมด พบว่า นักเรียนมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ด้านวิเคราะห์ความสำคัญ สูงเป็นอันดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.59 เนื่องจากนักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์เนื้อเรื่องและหาความสำคัญของแต่ละสถานการณ์ได้ว่า มีส่วนไหนที่มีความสำคัญ และสามารถหาข้อสรุปสาระสำคัญของเหตุการณ์หรือสถานการณ์ทั้งหมดได้ อีกทั้งสถานการณ์ต่างๆ ที่กำหนดมานั้นมีความเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ลำดับต่อมา คือ ด้านวิเคราะห์ความสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ย 2.38 ซึ่งเป็นส่วนที่สร้างการวิเคราะห์ได้ดี เนื่องจากนักเรียนจะต้องหาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ หรือเรื่องราวต่างๆ ในสถานการณ์ทั้ง 4 เรื่อง ต้องเชื่อมโยงกันอย่างไร และอธิบายความสัมพันธ์ของเหตุการณ์บอกความเหมือนความแตกต่างได้ และลำดับสุดท้าย คือ ด้านวิเคราะห์หลักการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.20 ที่เป็นลำดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะนักเรียนยังไม่สามารถหาหลักการสำคัญ หรือแก่นหลักของสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้ อย่างครอบคลุม อย่างไรก็ตาม ค่าเฉลี่ยของการคิดวิเคราะห์ทั้ง 3 ด้านนี้ มีค่าเฉลี่ยที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากเนื้อเรื่อง สถานการณ์ต่างๆ ที่ถูกกำหนดมาให้ให้นักเรียน ได้ศึกษาและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนนั้น เป็นเรื่องราว เหตุการณ์ ที่สร้างจากประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย และสามารถนำสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัวมาให้ให้นักเรียน ได้ทำการศึกษา มีความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาการเรียนการสอนหน้าที่พลเมือง จึงนำมาสู่การกำหนดรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง โดยเน้นการพัฒนาผู้เรียนในเรื่อง ความเป็นไทย รักษาดี ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ความเป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความปรองดอง สมานฉันท์ และความมีวินัยในตนเอง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557) อีกทั้งยังมีแนวทางการสอนที่มีแนวทางที่พัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากประสบการณ์ของผู้เรียน มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ตามขั้นตอนที่มีความสัมพันธ์ในการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีการเชื่อมโยง หรือการลงมือทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ และเมื่อเปรียบเทียบจากสถานการณ์แต่ละเรื่องในแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แล้วนั้น ยังพบว่า นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์ที่ 3 เรื่อง คนจะดีต้องมีวินัย มีอันดับที่สูงกว่าสถานการณ์อื่นๆ มีค่าเฉลี่ย 2.68

เนื่องด้วยสถานการณ์ที่ 3 เป็นเรื่องราวของเหล่าการ์ตูนอนิเมะญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียง เพื่อให้นักเรียนได้
 ศึกษาลักษณะของการเป็นคนดีมีวินัย นักเรียนมีความคุ้นเคยกับเหล่าการ์ตูนอนิเมะญี่ปุ่น
 จึงมีความสนใจ สามารถทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่ 3 เรื่อง
 คนจะต้องมีวินัย ถัดมาลำดับที่ 2 เป็นสถานการณ์ที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของ
 ไทย เนื่องด้วยนักเรียนมีความสนใจ และให้ความสำคัญกับประเพณีวัฒนธรรมของแต่ละภาค ทำใ้
 นักเรียนเกิดความเข้าใจจากประสบการณ์จริง นักเรียนสามารถทำคะแนนการคิดวิเคราะห์ที่มีค่าเฉลี่ย
 2.61 นักเรียนสามารถทำคะแนนการคิดวิเคราะห์ในสถานการณ์ที่ 2 เรื่อง “ปัญหาความขัดแย้งทาง
 ธรรมชาติ” มีค่าเฉลี่ย 2.58 และสถานการณ์ที่ 4 เรื่อง ไม่ยาก ถ้าอยากมีวินัย เมื่อพิจารณา
 ด้านความสามารถในการคิด ดังที่ Steve Bell (1998 อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) ได้กล่าวไว้ว่า
 การกระตุ้นให้เกิดแนวคิดสำคัญของหัวข้อ หรือ โครงเรื่องนั้นๆ กิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความ
 หลากหลาย ผู้เรียนได้ใช้ในความคิด และเสนอแนวคิดต่างๆ เน้นกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะ
 ความคิดหลายอย่าง เช่นการวิเคราะห์ การจินตนาการ การสรุป และการประเมินผล เป็นต้น
 จึงเกิดพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และแนวคิดของวลัย พานิช (2543) ได้กล่าวเสนอว่า
 การวางแผนการสอนสตอรี่ไลน์ ที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้ มีความสัมพันธ์กับ Bloom (1956 อ้างถึงใน
 จิตรพร ลิละวัฒน์, 2560) ได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย คือ พฤติกรรมด้านสมอง
 เป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิด
 เรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา พฤติกรรมทางพุทธิพิสัย
 ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผลการวิจัยในครั้งนี้ เนื่องด้วยผู้เรียนสามารถคิดหรือ
 แยกแยะเรื่องราวสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญได้และมองเห็นความสัมพันธ์
 ของส่วนที่เกี่ยวข้องกัน ความสามารถในการวิเคราะห์จะแตกต่างกันไป แล้วแต่ความคิด
 ของแต่ละคน มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cooper (1998) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง เรื่อง การมีส่วนร่วม
 ร่วมทางปัญญาในชั้นเรียนวิชาสังคมศึกษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์ที่
 สำคัญ คือ ศึกษาการมีส่วนร่วมของนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ในวิชาสังคมศึกษา ผลการวิจัย
 พบว่า นักเรียนมีส่วนร่วมในด้านวิชาการ/ด้านสติปัญญา (cognitive engagement) ตามจุดประสงค์
 ของหน่วยการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้เทคนิควิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ รวมทั้งนักเรียนได้รับการ
 กระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมในกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน พฤติกรรมการสอนของครูก็เป็นไป

ในทางที่ดี (ทางบวก) เมื่อผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนดังที่งานวิจัยของ Cleave (1997) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้วีดิทัศน์ออนไลน์ ในการพัฒนาการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า วีดิทัศน์ออนไลน์สามารถนำไปใช้ในการแสดงบทบาทสมมติได้เป็นอย่างดี โดยนักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติได้ดีขึ้นและยังช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาแก่นักเรียนได้ ผู้วิจัยได้เสนอไว้ว่าในการนำวีดิทัศน์ออนไลน์มาใช้ในการแสดงนั้น จะต้องเน้นเรื่องราวที่น่าสนใจมีการดำเนินเรื่องที่เป็นเหตุเป็นผล อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยาง ดวงใจ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ โดยได้ทำการสร้าง และพัฒนากิจกรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มาทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยเครื่องมือที่ประกอบไปด้วย แบบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ เป็นต้น ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนยังมีผลการคิดวิเคราะห์เฉลี่ยร้อยละ 7.66 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 86.20 ของนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นักเรียน จำนวน 31 คน พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์หลังเรียน ($\bar{X} = 17.16, S.D. = 2.08$) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 14.55, S.D. = 2.58$) เมื่อทดสอบสมมติฐาน ค่า $p = 0.00$ แสดงว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองรายบุคคล พบว่า มีนักเรียน จำนวน 28 คน มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 90.32 นักเรียนที่มีคะแนนเท่าเดิม จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.45 และนักเรียนที่มีคะแนนหลังเรียนลดลง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 จากผลการวิจัยที่พบว่านักเรียนมีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้นนั้น ผู้ได้นำแนวคิดของ Bloom (1956 อ้างถึงใน จิตราพร ลิละวัฒน์, 2556) จำนวน 3 ชั้น ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ มาสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง จากผลที่ได้ในการการศึกษาครั้งนี้มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของ Bloom (1976 อ้างถึงใน พัชรินทร์ ทิระยา, 2562) ที่กล่าวไว้ว่า อิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านพฤติกรรมด้านปัญญา (Cognitive Entry Behavior) เป็นพฤติกรรมด้านความรู้ ความคิด ความเข้าใจ

ด้านลักษณะทางอารมณ์ (Affective Entry Characteristics) เป็นตัวกำหนดด้านอารมณ์ หมายถึง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความกระตือรือร้นที่มีต่อเนื้อหาที่เรียน รวมถึงทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อเนื้อหาวิชา และคุณภาพของการสอน (Quality of Instruction) เป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพในการเรียนของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย การชี้แนะ เป็นการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดที่ใช้ความรู้ ความเข้าใจที่เกิดจากการเรียนการสอน ทักษะและกระบวนการต่างๆที่ได้จากการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ที่แบบวัดผลสัมฤทธิ์แบบถูกผิด โดยมีการนำเสนอข้อความเกี่ยวกับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ส่งผลให้ผู้เรียนนั้นมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งผู้วิจัยนำแนวคิดของ Steve Bell (1998, อ้างถึงใน วลัย พานิช, 2543) และ วลัย พานิช (2543) ที่กล่าวเสนอว่า การวางแผนการสอนสตอรีไลน์ จะต้องมีความสำคัญ (Concept) ที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสจะสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองตามเส้นทางดำเนินเรื่อง โดยมีผู้เรียนเป็นผู้สร้างรายละเอียดจากการลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ผู้เรียนลงมือคิดและปฏิบัติด้วยตนเองวิธีการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ มีความสัมพันธ์กับแนวคิดของพิมพ์พันธุ์ เดชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2545, อ้างถึงใน วินัส อยู่แย้ม, 2560) มีขั้นตอนการสอนที่กระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียน เกิดความอยากรู้อยากเห็น ต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนการสอนโดยผู้สอนใช้คำถามนำเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดและสามารถนำไปใช้ในกิจกรรมขั้นต่อไปได้ ช่วยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนตามองค์ประกอบของวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้และนำไปสู่พฤติกรรมที่คาดหวัง มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา โภคพิพัฒน์ (2553) ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอริย์ชัช นั่วมณี (2560) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนนักเรียนที่มีคะแนนเท่าเดิม จำนวน 2 ลดลงนั้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Forlag (2000) ได้สำรวจความคิดเห็นครู จำนวน 56 คน ในประเทศเดนมาร์ก ระหว่างปี ค.ศ. 1994-1995 เรื่องวิธีการใช้สตอรีไลน์ และปัญหาอุปสรรคที่พบ ผลการสำรวจเกี่ยวกับวิธีการนำสตอรีไลน์ไปใช้พบว่าจำนวนเวลาในการใช้วิธีสอนแบบสตอรีไลน์แตกต่างกัน บางเรื่องใช้เวลาเพียงเล็กน้อย บางเรื่องใช้เวลามากกว่า 70 ครั้ง ครูบางคนบอกว่าเป็นเรื่องยากในการคิดคำถามสำคัญ ครูบางคนบอกว่า การเตรียมการสอนแบบสตอรีไลน์ใช้เวลานาน และครูบางคนบอกว่าห้องเรียนเล็กเกินไป ทำให้ผู้เรียนพบปัญหาและอุปสรรคในการวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงมีคะแนนเท่าเดิมและลดลง รวมถึงการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 นี้มีการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) ทำให้การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินตามกิจกรรมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอีกด้วย

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ นักเรียน จำนวน 31 คน พบว่า นักเรียนมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, $S.D. = 0.27$) นั้นหมายถึงความพึงพอใจ ที่ความรู้สึกชอบ หรือไม่ชอบในงานหรือกิจกรรมที่ทำของบุคคล ซึ่งส่งผลให้งานหรือกิจกรรมที่ทำนั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ (นงลักษณ์ ต้นอิม, 2554) ดังนั้นความพึงพอใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนรายวิชาหน้าที่พลเมืองและกิจกรรมการเรียน โดยการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนเกิด ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีส่วนตัวของบุคคลหรือเป็นการแสดงความชื่นชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ จึงมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอริย์รัช นามณี (2560) ที่ศึกษาผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์วิชาประวัติศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะการสอนแบบสตอรีไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ สร้างแรงจูงใจในการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเองทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสร้างความรู้สึภาคภูมิใจในตนเองและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนริศรา วงศ์วิชิต (2553) ศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการเขียนและศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียน โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรีไลน์ เรื่องย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนาน ประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจทุกด้านในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ ด้านผู้เรียน ($\bar{X} = 4.44$, S.D.= 0.92) การที่ผู้เรียนมีความพึงพอใจในด้านผู้เรียนมากที่สุด เป็นเพราะการจัดการเรียนรู้ โดยการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เป็นผู้ลงมือค้นคว้า กำหนดสิ่งต่างๆด้วยตนเอง โดยผู้เรียนจะมีความพอใจมากในสิ่งที่ผ่านการลงมือและการทำด้วยตนเอง รองลงมาคือด้านผู้สอน ($\bar{X} = 4.32$, S.D.= 0.52) ซึ่งครูผู้สอนได้เปิดโอกาส ประสพการณ์ที่ดีที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยมีผู้สอนเอาใจใส่อย่างเป็นขั้นเป็นตอน จึงส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านนี้ในระดับมาก ส่วนด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.29) และด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= 0.44) มีความสัมพันธ์กันเพราะครูผู้สอนต้องกำหนดเนื้อหาที่ใช้ภายใต้ขอบเขตการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องด้วยรายวิชาหน้าที่พลเมืองสามารถนำไปบูรณาการกับวิชาอื่นๆได้ ทั้งนี้เป็นการสอนแบบสตอรี่ไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะต่างๆ รวมทั้งการคิดให้ ความสนุกสนานในการวางแผน สร้างแรงจูงใจในการเรียนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเองตามขั้นตอนที่ครูผู้สอนกำหนดให้ตามองค์ประกอบของการดำเนินเรื่อง ทำให้เกิดข้อค้นพบตามประสพการณ์ของผู้เรียนอยู่ตลอดเวลาทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีคุณค่า

5.3 ข้อค้นพบจากงานวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นการเน้นการคิดอย่างเป็นระบบ ครูผู้สอนต้องมีการกระตุ้นให้นักเรียนมีความเข้าใจที่ชัดเจนและถูกต้อง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเล่าเรื่องของวิธีการสอนให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและเปิดโอกาสให้นักเรียน ได้เรียนตามความสนใจ มีอิสระในการเรียน ผู้เรียนก็จะมีความร่วมมือในการเรียน สนใจบทเรียน การวิจัยในรายวิชาหน้าที่พลเมืองสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 นี้ ยังช่วยส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่นๆสูงตามมา เนื่องด้วยผู้เรียนมีการฝึกคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ได้แก่ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ ตามหลักการตามแนวคิด(Bloom, 1956) ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และความคิด กับการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมต่างๆได้มาก เสริมสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียนเผชิญสถานการณ์ต่างๆ

และประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา เพื่อหาข้อสรุปไปใช้ในขั้นตอนถัดไป จนนำไปสู่การเรียนรู้จากประสบการณ์ในการเรียนรู้ชีวิตจริง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงนำหลักการสร้างสตอรีไลน์มาปรับใช้จะช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เข้าใจและพัฒนาทักษะการคิด และทักษะด้านอื่นๆ ได้ดียิ่งขึ้น

5.4 ข้อเสนอแนะ

5.4.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้สอน ควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนของวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ การใช้ในการสร้างเรื่องราวต่างๆให้ครอบคลุมกับเนื้อหาในรายวิชาที่เลือกมา เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน ตามเส้นทางการเดินเรื่อง และการตอบคำถามนำ รวมถึงการสร้างสรรคสิ่งต่างๆที่ผู้สอนเป็นผู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการได้อย่างเหมาะสม

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ในรายวิชาหน้าที-พลเมืองนั้น ยังมีข้อจำกัดในเรื่องการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องด้วยบางโรงเรียนเป็นรายวิชาหลัก/รายวิชาเพิ่มเติม บางโรงเรียนเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และบางโรงเรียนไม่มีการนำมาวัดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อีกทั้งยังมีความจำกัดในเรื่องเวลา เพราะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้สอนควรบริหารจัดการเวลาให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรมทุกขั้นตอน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีเวลาในการคาดเดา การคิดวิเคราะห์ การวางแผนอย่างเป็นระบบ หรือการฝึกฝน และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

5.4.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเปรียบเทียบสามารถในการคิดวิเคราะห์ และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์กับรายวิชาอื่นๆ เช่น วิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาภาษาไทย และวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2) ควรศึกษาเปรียบเทียบสามารถในการคิดวิเคราะห์ และวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์กับวิธีการสอนรูปแบบอื่นๆ เช่น การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

3) ควรศึกษาผลการใช้วิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ ต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*.
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. เอกสารชุด
แนวทางปฏิรูปการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา. กรมการศาสนา.

กึ่งกาญจน์ สิริสุคนธ์. (2550). *รูปรีการให้คะแนน*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *การคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking)* (พิมพ์ครั้งที่ 6).
ซัคเซสมิเดีย.

จารุวรรณ เทวกุล. (2555). *ความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพประเภทวิชาพาณิชยกรรม ชั้นปีที่ 1 ชั้นปีที่ 2 ชั้นปีที่ 3*. (สารนิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

จิตรพร ลีละวัฒน์. (2556). *รายงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เรื่องการพัฒนาภารกิจ ปฏิบัติ
เพื่อเสริมสร้างความคิดวิเคราะห์ให้กับนักศึกษาในรายวิชาจริยธรรมทางธุรกิจ (BUS 400)*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

จิราภรณ์ อุปภา. (2554). *ผลการจัดการเรียนรู้ ด้วยเทคนิค KWDL ในการแก้โจทย์ปัญหา คณิตศาสตร์
เรื่อง อัตราส่วนและร้อยละของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1*.
(วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

จันทิมา เมฆประโคน. (2555). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียนวิชา
ศิลปะ เรื่อง การสร้างสรรค์จากเศษวัสดุ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการ
จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ.

ชวนพิศ จะรา. (2556). *การพัฒนาการเรียนด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (AR) ร่วมกับหนังสือ
นิทานสองภาษา โดยใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาด้านการฟัง
และการพูดของเด็กปฐมวัย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี.

ชูศรี วงศ์รัตน์. (2553). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 12). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2553). นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (พิมพ์ครั้งที่ 2). แดเน็กซ์อินเตอร์คอร์ปอเรชัน.
- โชติกา ภาษีผล. (2554). การสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไชยา วิเชียรล้ำ. (2554). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างการเรียน ด้วยบทเรียนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มแข่งขันกับการจัดการเรียนรู้แบบ *Storyline Approach* ในรายวิชาระบบเครือข่ายเบื้องต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ทิพย์ฉัตร พลผล. (2562). การพัฒนาชุดการสอนภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นงลักษณ์ ดันอ้อม. (2554). รายงานการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดกระทุ่มเสื่อปลา สำนักงานเขตประเวศ. (รายงานผลการวิจัย). กรุงเทพฯ.
- นริศรา วงศ์วิชิต. (2553). การใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรีไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณี ลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 5). สุวีริยาสาส์น.
- ปนัดดา โภคพิพัฒน์. (2553). การจัดการเรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ปรีดาวรรณ อ่อนนางใย. (2555). การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พัชรินทร์ ทิตติยา. (2562). การพัฒนาความสามารถการแก้โจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์ โดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ TAI ของนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 6. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พิชญะ กันธิยะ. (2559). การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบันได 5 ชั้น วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

- พิมพ์พันธุ์ เดชะคุปต์. (2543). *ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ โปธิสาร. (2554). *เกณฑ์การประเมิน*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์, การวัดและประเมินผล การศึกษา เล่ม 2 (หน้า 239-246). โรงพิมพ์พิมพ์การพิมพ์.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2556). *การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์*. วารสารศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เขวาคี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. (2545). *การวัดผลและการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รดาณัฐ เคนศักดิ์ตระกูล. (2553). *ความพึงพอใจของลูกค้าด้านคุณภาพการบริการในการซ่อมบำรุงอากาศยานและชิ้นส่วนอากาศยาน ของบริษัทอุตสาหกรรมการบินจำกัด*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- รวีสุดา บานเย็น. (2555). *ผลของกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีสตอรีไลน์ต่อความรู้เจตคติ และความตั้งใจในการตรวจคัดกรองโรคโลหิตจางธาลัสซีเมียในนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้น*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ราตรี นันทสุขคนธ์. (2553). *หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (ฉบับปรับปรุง)*. จุดทอง.
- ไวยวัฒน์ บุญสวัสดิ์. (2556). *หลักสูตรการพัฒนาศักยภาพการคิดเชิงวิเคราะห์*. สืบค้น 2 พฤศจิกายน 2563, จาก [http://www.entraining.net/in-house Analytical Thinking.php](http://www.entraining.net/in-house-Analytical-Thinking.php).
- ลียานา ประทีปวัฒนพันธ์. (2558). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องความน่าจะเป็นของนักเรียนห้องเรียน สสวท. ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7E ร่วมกับการเรียนแบบ STAD*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณ โรจนะบุรานนท์. (2557). *การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วินัส อยู่เยี่ยม. (2560). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยวิธีการสอนสตอรีไลน์ เรื่อง สารและการเปลี่ยนแปลง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วลัย พาณิช. (2542). *“การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์” นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคใหม่*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วลัย พานิช. (2543). “การสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์” นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัชราน เล่าเรียนดี. (2553). เทคนิคและยุทธวิธีพัฒนาทักษะการคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัลยา ดวงใจ. (2554). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้พระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนแบบสตอรีไลน์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมจิต จันทร์ฉาย. (2557). การออกแบบและพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สมนึก ภัททิยชนี. (2551). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 6). ประสานการพิมพ์.
- สมพงษ์ พันธุ์รัตน์. (2557). การพัฒนารูปแบบการประเมินทักษะทางปัญญา สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). คู่มือการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560). ม.ป.พ.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.). (2560). สรุปข้อมูลเบื้องต้น PISA 2015. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.
- สุชานันท์ ทองดี. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการอ่านจับใจความ จากนิทานคุณธรรม ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเซนต์โยเซฟ บางนา จังหวัดสมุทรปราการ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- สุวิมล คำย่อย. (2555). ความพึงพอใจของผู้มารับบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหยวก อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2553). 21 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด (พิมพ์ครั้งที่ 9). ภาพพิมพ์.
- สุนทรี วัฒนพันธุ์. (2555). การพัฒนารูปแบบการสอนวิทยาศาสตร์ที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษา: การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน. วิ.ที.ซี.คอมมิวชั่น.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. บริษัทหวานกราฟิก จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2563). *แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา*. สืบค้น 24 เมษายน 2564 จาก : <http://www.nscr.nesdb.go.th>.
- อมรรัตน์ ถึงใจ. (2556). *การเปรียบเทียบความสามารถด้านสติปัญญา และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ระหว่างการจัดประสบการณ์แบบ โครงการกับการจัดประสบการณ์แบบสตอรี่ไลน์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนครพนม.
- อรทัย มูลคำ และคณะ. (2542). *CHILD CENTRE STORYLINE METHOD* นูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. ที.พี.พรินการพิมพ์ประสานมิตร.
- อริย์รัช น้ามณี. (2560). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2553). *ภาษาพาสอน : เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อานนท์ จรวิเศษ. (2554). *ความพึงพอใจของลูกค้าต่อการให้บริการของการประชาสัมพันธ์ สาขาทาก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- อำนาจ ชนพิทักษ์ (2554). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อุปกรณ์ทำงานและวาล์วในระบบนิวแมติกส์ ระหว่างการใช้ชุดการเรียนรู้เสมือนจริงกับการเรียนปกติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

ภาษาต่างประเทศ

- Alfaro – LeFevre, Rosalinda. (1995). *Critical thinking in nursing : a practical approach*. W.B. Saunders Company.
- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: a revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. Addison Wesley Longman.
- Applewhite, P. B. (1965). *Organization behavior englewood cliffs*. Prentice Hall.
- Bandura, A. (1977). *Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change*. Psychological Review, 84(2), 191-215.

- Barr, L. (1988). *The storyline approach to topic work in primary schools :a structural analysis*. National Institute for Curriculum Development.
- Bell, S. & Fifeld, K. (1998). *An introduction to the storyline method*. JodanhillCollege.
- Bell, S. & Harkness, S. (2004). *The storyline approach. Workshop in Thailand* , 11-12 December.
- Bloom, Benjamin A. (1956). *Taxonomy of education objective handbook i : cognitive domain*. David Mc Kay Company.
- Bloom, B.S. (Ed.). Engelhart, M.D., Furst, E.J., Hill, W.H., Krathwohl, D.R. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook I: The Cognitive Domain*. David McKay Co Inc.
- Bloom, Benjamin, (1971). *Mastery learning*. Holt, Rinehart & Winston.
- Bloom, Benjamin, et.al. (1971). *Hand book on formative and summative evaluation of student learning*. Mc Graw-Hill Book Company.
- Bloom, Benjamin S.ed., (1976). *Human characteristics and school learning*. Mc Graw-Hill.
- Chen, A.Y.(1993). *Experienced and student teachers' reflection on classroom practice*. *Education Research and Perspectives*, 20(1) , 46-62.
- Cleave, J.B. (1997). A storyline-base approach to development management role- playing Simulations.Retrieved November 25 2020, from: <http://www.thailis.db.car.swu.co.th/dao/detail.nsp>.
- Cooper, J. A. (1998). *Cognitive engagement in a sixth-grade social studies class*. *Dissertation Abstracts International*, 60(03), 634-A. (UMI No.9923898).
- Creswell, Jeff. (1997). *Creating worlds : constructing Meaning*. Henieman.
- Forlag, K. (2000). *Storylinebogen*. Retrieved November 2 2020, from: <http://www.kroghsforlag.dk/storyline/html/storylinebogen.html>.
- Good. C. V. (1973). *Dictionry of education*. (3rded). McGraw-Hill.
- Hill. Sallis, V. (1996). *Total quality management in education*. Kogon Page.
- Kotler, P., & Armstrong, G. (2001). *Principles of marketing*. (9th ed.). Prentice-Hall.
- Lipka, A.K. (1997). *The storyline as and innovation*. School vaar beel.
- Marzono, Robert J. (2001). *Designing a new taxonomy of education objective*. Corwin Press.

Meyerson, M. J.(1993). *Exploring reading instructional decisions through a reflective activity : the first step in the change process. Journal of Educational and Psychological Consultation*, 4 (2) ,153 – 168.

Russell, David H. (1965). *Children's thinking*. Oinn and Company.

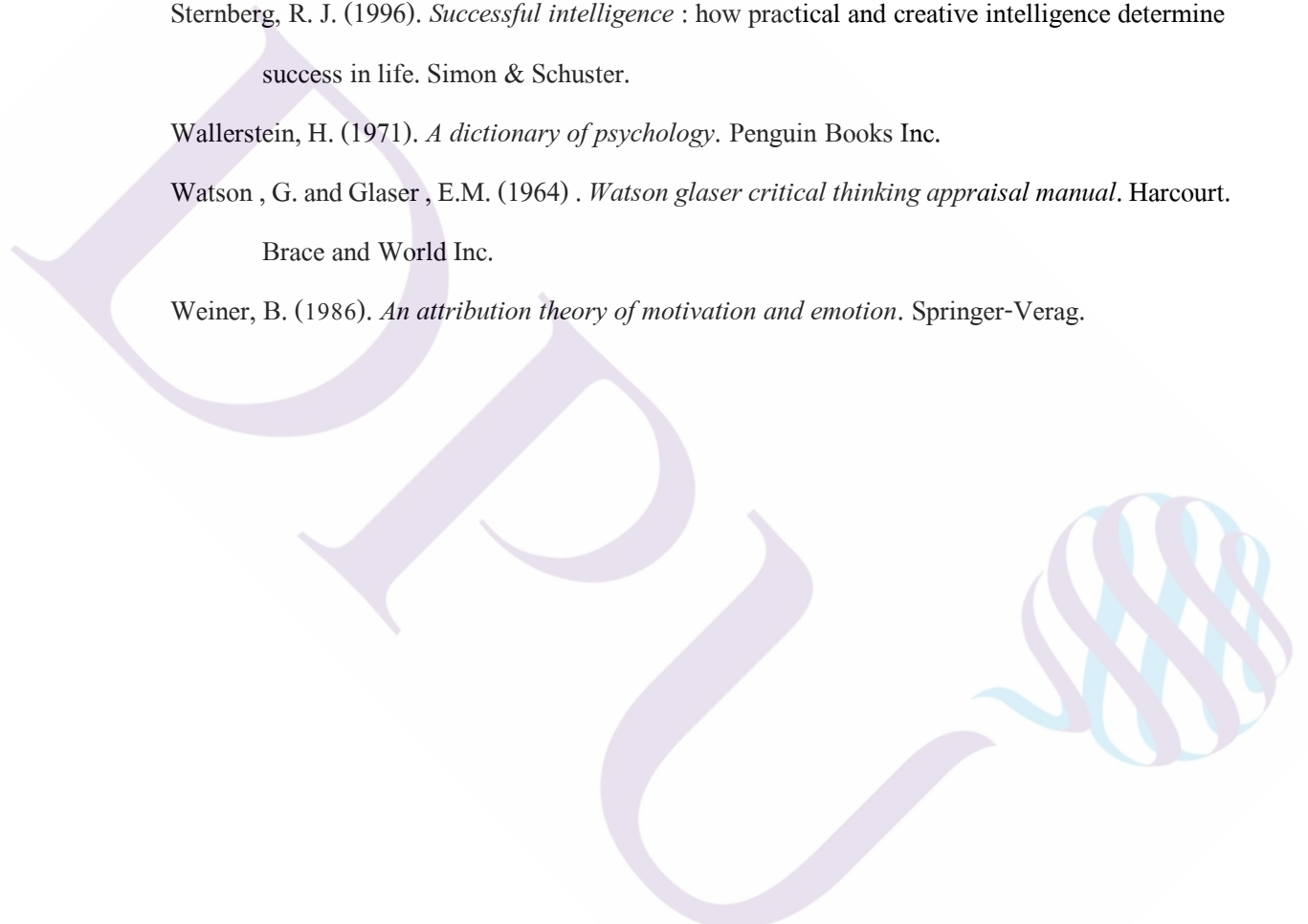
Sternberg, Robert J. (1985). *Beyond IQ:a triarchic theory of human intelligence*.Cambridge University Press.

Sternberg, R. J. (1996). *Successful intelligence : how practical and creative intelligence determine success in life*. Simon & Schuster.

Wallerstein, H. (1971). *A dictionary of psychology*. Penguin Books Inc.

Watson , G. and Glaser , E.M. (1964) . *Watson glaser critical thinking appraisal manual*. Harcourt. Brace and World Inc.

Weiner, B. (1986). *An attribution theory of motivation and emotion*. Springer-Verag.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร.สุดคณิ่ง นฤพนธ์จิรกุล

วุฒิการศึกษา

ศษ.ด (หลักสูตรและการสอน)

สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

ตำแหน่งวิชาการ

อาจารย์

สถานที่ทำงาน

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

2. ผศ.ดร.ชัยรัช วิกิติภูมิประเทศ

วุฒิการศึกษา

ปร.ด. (ประชากรศึกษา) มหาวิทยาลัยมหิดล

สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหิดล

ตำแหน่งวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สถานที่ทำงาน

กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน

3. อาจารย์นวิยา จิตอารีย์

วุฒิการศึกษา

ค.บ. (สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม)

สถาบันการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ตำแหน่งวิชาการ

หัวหน้ากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม /ครู

สถานที่ทำงาน

โรงเรียนกสิณธรเซนต์ปีเตอร์

รายการเครื่องมือที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมืองโดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- ดร.สุคคณิง นฤพนธ์จิรกุล
- ผศ.ดร.ธัญธัช วิภักดิ์ภูมิประเทศ
- อาจารย์นวิยา จิตอารีย์

2. แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- ดร.สุคคณิง นฤพนธ์จิรกุล
- ผศ.ดร.ธัญธัช วิภักดิ์ภูมิประเทศ
- อาจารย์นวิยา จิตอารีย์

3. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- ดร.สุคคณิง นฤพนธ์จิรกุล
- ผศ.ดร.ธัญธัช วิภักดิ์ภูมิประเทศ
- อาจารย์นวิยา จิตอารีย์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

- ดร.สุคคณิง นฤพนธ์จิรกุล
- ผศ.ดร.ธัญธัช วิภักดิ์ภูมิประเทศ
- อาจารย์นวิยา จิตอารีย์

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรามีความปรองดอง สมานฉันท์
 เรื่อง ความหลากหลายในท้องถิ่น

รายวิชา หน้าที่พลเมือง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 เวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดเน้นที่ 4 เรื่อง ความปรองดอง สมานฉันท์

1.1 การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

2. ผลการเรียนรู้

2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการเรียนรู้ที่ 8 ยอมรับความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรม ในท้องถิ่น และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกัน

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้ อย่างเหมาะสม (K)

3.2 นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่าง เหมาะสม (P)

3.3 นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างและ ความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้ (A)

4. สาระสำคัญ

ในแต่ละท้องถิ่นจะมีความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา และสิ่งแวดล้อม การที่จะอยู่ร่วมกันและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ได้อย่างมีความสุขนั้น เราจะต้องรู้จัก เคารพกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น รู้จักแบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ขณะที่ในแต่ละภูมิภาคมีความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรม ดังนั้น การจัดการทรัพยากร รวมทั้ง ความคิดของแต่ละบุคคลในภูมิภาคก็ย่อมมีความแตกต่างกัน อาจนำมาซึ่งความขัดแย้งได้ จำเป็นที่ เราจะต้องแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นด้วยสันติวิธี เพื่ออยู่ร่วมกัน ได้อย่างมีความสุขตลอดไป

5. สาระการเรียนรู้

5.1 ความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่น

6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (50 นาที)

- 1) ครูอธิบายการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ว่าเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเป็นการบูรณาการหลักสูตรวิชาหน้าที่พลเมืองในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และฝึกให้นักเรียนได้รู้จักการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
- 2) นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ
- 3) ครูถามคำถามก่อนปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้
 - 3.1 คนส่วนใหญ่ในภาคใต้นับถือศาสนาใด (ตัวอย่างคำตอบ ศาสนาอิสลาม)
 - 3.2 ท้องถิ่นในภาคเหนือจะมีทรัพยากรใดมากกว่าท้องถิ่นในภาคอื่นๆ (ตัวอย่างคำตอบ ป่าไม้ แร่ธาตุ สัตว์ป่า)

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (1 ชั่วโมง)

- 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาท้องถิ่นของไทย 4 ภาค

การผูกเรื่อง	คำถามนำหลัก	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ตอนที่ 1 การสร้างฉาก	ชุมชนของเรา ตั้งอยู่ที่ไหน บ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. นักเรียนศึกษาในสื่อ Power Point เรื่องความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น 2. ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษา ประเทศ ไทย 4 ภาค มีดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 2.1 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2.2 ภาคกลาง 2.3 ภาคเหนือ 2.4 ภาคใต้ 2. นักเรียนแต่ละคน ตั้งชื่อชุมชนในภูมิภาคที่สนใจ 3. ให้นักเรียนเขียนภูมิภาคที่สนใจใส่ บนหัวกระดาษ A 4 	<ul style="list-style-type: none"> - สื่อ Power Point เรื่อง ความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในท้องถิ่น -กระดาษ A 4 -ปากกामะจิก -สี

การผูกเรื่อง	คำถามนำหลัก	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ตอนที่ 1 การสร้างฉาก (ต่อ)	ชุมชนของเรา ตั้งอยู่ที่ไหน บ้าง	4.นักเรียนดีเส้นแบ่งให้ได้ทั้งหมด 4 ช่อง ขนาดเท่าๆกัน แล้วระบุเนื้อหา ดังนี้ ช่องที่ 1 วิถีชีวิต ช่องที่ 2 วัฒนธรรม ช่องที่ 3 ศาสนา ช่องที่ 4 สิ่งแวดล้อม	
ตอนที่ 2 การ สร้างตัวละคร	ตัวละครใน ท้องถิ่นของ คุณมีใครบ้าง และคุณคือใคร	1.ให้นักเรียนศึกษาความหลากหลาย ของประเทศไทยในภูมิภาคที่เลือกของ ไทย 4 ภาค 2.จากนั้นให้นักเรียนกำหนดตัวละคร ที่อยู่ภายใต้ภูมิภาคทั้ง 4 ของประเทศ ไทยที่ครูกำหนดไว้ เป็นตัวเองขึ้นมาที่ อาศัยอยู่ในภูมิภาคที่เลือก	- ภาพประเพณี วัฒนธรรมไทย 4 ภาค -ปากกาเมจิก
ตอนที่ 3 การ กำหนดวิถี ชีวิต	ตัวละคร เหล่านั้นทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร มี บทบาทในการ ช่วยเหลือกัน พึ่งพา กัน หรือไม่ อะไรบ้าง	1.ให้นักเรียนกำหนดอาชีพของตัว ละครที่นักเรียนสร้างขึ้นมา ว่ามีการ ทำงานหรืออาชีพอะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง กับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา และสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคที่ เลือก พร้อมนักเรียนตกแต่งให้ สวยงาม	-กระดาษA 4 -ปากกาเมจิก

การผูกเรื่อง	คำถามนำหลัก	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ตอนที่ 4 เหตุการณ์และ การแก้ปัญหา	เหตุการณ์ใดที่ เกิดขึ้นกับตัว ละคร และ แก้ไข ปัญหา เหล่านั้นได้ อย่างไร	1.นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นที่ได้รับ ดังนี้ 1.1 ภูมิภาคของไทยที่นักเรียนเลือก เกิดพายุถล่มอย่างหนักเกิดความ เสียหายอย่างมาก ตัวละครที่นักเรียน สร้างมามีวิธีการจัดการอย่างไร 1.2 หากประชาชนในชุมชนของ นักเรียน มีความต้องการใช้ ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป มี วิธีการจัดการอย่างไร 2.นักเรียนศึกษาประเด็นที่กำหนดให้ พร้อม แก้ไขปัญหาตัวละครที่นักเรียน เป็นผู้กำหนดขึ้น เพื่ออธิบายการ ยอมรับความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในท้องถิ่น	-ประเด็นคำถาม

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมสรุป (1 ชั่วโมง)

นักเรียนแต่ละคนสังเกตการณ์งานที่ตนเองได้รับมอบหมาย ตรวจสอบว่าถูกต้อง
พร้อมที่จะนำเสนอ ประเด็นที่ได้จากการศึกษา และสรุปเล่าเรื่องนำเสนอผลการศึกษาดตาม
ประเด็นที่กำหนด จำนวน 2-4 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (10 นาที)

1. การวัดผลและการประเมินการเรียนรู้ มีดังต่อไปนี้
 - 1.1 ครูประเมินพฤติกรรมด้านความรู้ และความเข้าใจ
 - 1.2 ครูประเมินด้านกระบวนการจากใบงาน เรื่อง ท้องถิ่นของไทย 4 ภาค
 - 1.3 ครูประเมินการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคม

รายการวัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้และความเข้าใจ (K) 1. นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	1. การสังเกต	1. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรู้และความเข้าใจ	นักเรียนผ่านเกณฑ์โดยปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) 2. นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	1. การสังเกต 2. ตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน	1. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการ 2. ใบงาน เรื่อง ท้องถิ่นของไทย 4 ภาค	นักเรียนผ่านเกณฑ์โดยปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป
ด้านเจตคติ (A) 3. นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้ (A)	1. การสังเกต	1. แบบสังเกตเจตคติ	นักเรียนผ่านเกณฑ์โดยปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป

1.1 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ด้านความรู้และความเข้าใจ (K))

รายการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดีเหมาะสม	นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมถูกต้องทั้งหมด	นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้ แต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือถูกต้องเพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถอธิบายการยอมรับความแตกต่างและค วาม หลากหลายในสังคมปัจจุบันได้

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรู้ และความเข้าใจ (K)

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมให้ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม					
		นักเรียนอธิบายการยอมรับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม				สรุปการประเมิน	
		ระดับการประเมิน					
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

...../...../.....

1.2 เกณฑ์การวัดและประเมินใบงาน เรื่อง ท้องถิ่นของไทย 4 ภาค

รายการวัด และ ประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สามารถออกแบบผลงานได้และสอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานได้อย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับข้อมูลเพียงเล็กน้อย	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานได้อย่างสร้างสรรค์แต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนไม่สามารถออกแบบผลงานและไม่สอดคล้องกับข้อมูล
นักเรียนออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจ	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจและสอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจและสอดคล้องกับข้อมูลเพียงเล็กน้อย	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจแต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนไม่สามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามและขาดความน่าสนใจ
เนื้อหามีความถูกต้องเหมาะสม	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องมากที่สุด	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสมแต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องได้อย่างเหมาะสม
เนื้อหาเข้าใจง่าย	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่ายมากและถูกต้องมากที่สุด	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่ายมากและเหมาะสม	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่ายแต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่าย

แบบประเมินใบงาน เรื่อง ท้องถิ่นของไทย 4 ภาค

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมให้ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมินชิ้นงาน เรื่อง ท้องถิ่นของไทย 4 ภาค									
		มีความคิด สร้างสรรค์	ออกแบบ ผลงานมีความ สวยงาม น่าสนใจ	เนื้อหา มีความ ถูกต้อง เหมาะสม	เนื้อหา เข้าใจง่าย	สรุปการ ประเมิน					
						ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

1.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ด้านทักษะ/กระบวนการ (P))

รายการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและควมหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้ถูกต้องทั้งหมด	นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้	นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและความหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้แต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์ความแตกต่างและควมหลากหลายในสังคมปัจจุบันได้

1.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ด้านเจตคติ (A))

รายการวัด และ ประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียน ร่วมมือในการ ปฏิบัติ กิจกรรม เพื่อ สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับความ แตกต่างและ ความหลากหลาย ในสังคม ปัจจุบันได้	นักเรียนร่วมมือ ในการปฏิบัติ กิจกรรม เพื่อ สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับความ แตกต่างและ ความหลากหลาย ในสังคมปัจจุบัน ได้เป็นอย่างดี	นักเรียนร่วมมือ ในการปฏิบัติ กิจกรรม เพื่อ สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับความ แตกต่างและ ความหลากหลาย ในสังคมปัจจุบัน ได้อย่าง เหมาะสม	นักเรียนร่วมมือใน การปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับความ แตกต่างและความ หลากหลายในสังคม ปัจจุบันได้ เพียง เล็กน้อย	นักเรียนไม่ให้ ความร่วมมือ ในการปฏิบัติ กิจกรรม เพื่อ สืบค้นข้อมูล เกี่ยวกับความ แตกต่าง และ ความ หลากหลาย ในสังคม ปัจจุบัน

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านเจตคติ (A)

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมให้ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม					
		นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อ สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างและความ หลากหลายในสังคมปัจจุบันได้				สรุปการประเมิน	
		ระดับการประเมิน					
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

ไม่ผ่าน

ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรามีความปรองดอง สมานฉันท์
 เรื่อง สันติวิธี

รายวิชา หน้าที่พลเมือง
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 เวลา 3 ชั่วโมง

1. จุดเน้นที่ 4 เรื่อง ความปรองดอง สมานฉันท์

1.2 การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

2. ผลการเรียนรู้

2.1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการเรียนรู้ที่ 9 วิเคราะห์ปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคของตนเอง และเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

3. วัตถุประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนอธิบายปัญหาความขัดแย้งในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม (K)

3.2 นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหา โดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม (P)

3.3 นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง และเสนอแนวทางการแก้ปัญหา โดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้ (A)

4. สาระสำคัญ

ในแต่ละภูมิภาคที่เราอาศัยอยู่ย่อมมีสังคมวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ส่งผลให้มีการใช้ประโยชน์และการจัดการทรัพยากรในรูปแบบที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย ก่อให้เกิดความขัดแย้งขึ้นได้ ขณะเดียวกันในแต่ละภูมิภาคต่างก็มีคนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ ทำให้เกิดความขัดแย้งทางความคิดขึ้นได้ อยากรู้ก็ตาม เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น จำเป็นที่เราจะต้องแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

5. สาระการเรียนรู้

5.1 การแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดยสันติวิธี

6. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม (50 นาที)

- 1) นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์หาสาเหตุความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน แล้วออกมานำเสนอ
- 2) นักเรียนศึกษาวิดีโอทัศน์ เรื่อง สร้างเขื่อนป่าพรุ
- 3) ให้นักเรียนใช้ตัวละครเดิมจากแผนการเรียนรู้ที่ผ่านมา

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (1 ชั่วโมง)

- 1) ให้นักเรียนศึกษาชุมชนในท้องถิ่นของเรา

การผูกเรื่อง	คำถามนำหลัก	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ตอนที่ 1 การสร้างฉาก	ชุมชนของนักเรียนตั้งอยู่ที่ไหนบ้าง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนแต่ละคน สร้างชุมชนแห่งหนึ่ง ขึ้นมา อยู่ภายใต้ตัวละครเดิมที่นักเรียนสร้างไว้ 2. นักเรียนนำกระดาษ A 4 และปากกาเมจิกเขียนตำแหน่งบ้านของตนลงในกระดาษ 3. นักเรียนออกแบบเมืองที่เลือกไว้ นั้น ระบายสี ตกแต่งที่อยู่ของตนให้สวยงาม 	-กระดาษ A 4 -ปากกาเมจิก -สี
ตอนที่ 2 การสร้างตัวละคร	ตัวละครและสมาชิกของชุมชนนักเรียนมีใครบ้าง และคุณคือใคร	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้นักเรียนแต่ละคนใช้ตัวละครเดิมของตนเองโดยเสริมอาชีพที่ครูกำหนดให้ เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ชาวนา ชาวสวน เจ้าของโรงงาน ครู และนักดนตรี 	-กระดาษ A 4 -ปากกาเมจิก -สี

การผูกเรื่อง	คำถามนำหลัก	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ตอนที่ 3 การกำหนดวิถีชีวิต	ตัวละครเหล่านั้นทำอะไร ที่ไหน อย่างไร	<p>1. นักเรียนศึกษาภาพอาชีพต่างๆที่อยู่ในชุมชน ประกอบไปด้วย ผู้ใหญ่บ้าน ชาวนา ชาวสวน เจ้าของโรงงาน ครู และนักดนตรี</p> <p>2. ให้นักเรียนอธิบายการทำงาน และ ลักษณะอาชีพต่างๆของตัวละครที่นักเรียนกำหนดเสริมเพิ่มเติมขึ้นมา</p>	-ใบความรู้ที่ 2 ภาพอาชีพ ผู้ใหญ่บ้าน ชาวนา ชาวสวน เจ้าของโรงงาน ครู และนักดนตรี
ตอนที่ 4 เหตุการณ์และการแก้ปัญหา	เหตุการณ์ใดที่เกิดขึ้นกับตัวละคร และ แก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร	<p>1. ครูกำหนดสถานการณ์ให้เป็นเรื่องราวดังนี้</p> <p>“ผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่คอยดูแลความสงบให้แก่คนในเมืองแห่งนี้ อยู่มาวันหนึ่งชาวสวนผักมาแจ้งกับผู้ใหญ่บ้านว่ามีชาววานาฉัดขามาแมลง ในนามากเกินไป ไร่ผักของตนได้รับละอองสารพิษแล้วทำให้ผักเหี่ยวเฉาไม่ยอมเติบโตเกิดความเสียหายเป็นอย่างมาก ทันใดนั้นชาววานาทราบเรื่องที่ชาวสวนผักนำมาแจ้งผู้ใหญ่บ้าน จึงได้มาหาผู้ใหญ่ที่บ้านแล้วตั้งคำถามกับผู้ใหญ่บ้านว่า ขนาดเจ้าของโรงงานปล่อยควันพิษจำนวนมากในเวลากลางวันหลายครั้ง หลักฐานก็มี แล้วทางผู้ใหญ่ไม่มีใครเห็นกันบ้างหรืออย่างไร เมื่อผู้ใหญ่ทราบเรื่องที่ทั้งคู่แจ้งมาก็ไม่ได้นิ่งเฉย ได้ตอบกลับชาววานาและชาวสวนผักไปว่า เมื่อคืนมีงานเลี้ยงข้างบ้าน</p>	-ตัวอย่างสถานการณ์ในชุมชน

การผูกเรื่อง	คำถามนำหลัก	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการเรียนรู้
ตอนที่ 4 เหตุการณ์และ การแก้ปัญหา (ต่อ)	เหตุการณ์ใดที่ เกิดขึ้นกับตัว ละ คร และ แก้ไขปัญห เหล่านั้นได้ อย่างไร	เสียงดังมาก คุณครูข้างบ้านต้องตื่น ไปทำงานแต่เช้าเพื่อสอนหนังสือ เด็กๆ แต่กลับไม่ได้นอน เพราะมีวง ดนตรีเล่นดนตรีกันจนเสียงดัง รบกวนชาวบ้าน พอผมไปคุยกับ เจ้าของงานเมื่อเช้านี้ เขาก็ได้มาขอ โทษชาวบ้านในละแวกนั้น ส่วน เจ้าของโรงงาน ผมมีการนัดประชุม เรื่องการปล่อยควันพิษและของเสีย เกินมาตรฐาน ซึ่งปัญหา	-ตัวอย่างสถานการณ์ ในชุมชน
ตอนที่ 4 เหตุการณ์และ การแก้ปัญหา (ต่อ)	เหตุการณ์ใดที่ เกิดขึ้นกับตัว ละ คร และ แก้ไขปัญห เหล่านั้นได้ อย่างไร	ดังกล่าวผมรับทราบทุกอย่าง และจะ นัดประชุมลูกบ้านทุกคนในวัน พรุ่งนี้” 2.นักเรียนศึกษาสถานการณ์ที่ กำหนดให้ พร้อมคิดวิเคราะห์ เพื่อ แก้ไขปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น จากตัวละครที่นักเรียนเป็นผู้กำหนด ขึ้น เพื่อการอธิบายปัญหาความ ขัดแย้ง และเสนอแนวทางการ แก้ปัญหา โดยสันติวิธีในสังคม ปัจจุบัน	-ตัวอย่างสถานการณ์ ในชุมชน

ขั้นที่ 3 ขั้นกิจกรรมสรุป (1 ชั่วโมง)

นักเรียนแต่ละคนสังเกตการณ์งานที่ตนเองได้รับมอบหมาย ตรวจสอบว่าถูกต้องพร้อมที่จะ
นำเสนอ ประเด็นที่ได้จากการศึกษา และสรุปเล่าเรื่องนำเสนอผลการศึกษตามประเด็นที่กำหนด
จำนวน 2-4 นาที

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผล (10 นาที)

1. การวัดผลและการประเมินการเรียนรู้
 - 1.1 ครูประเมินพฤติกรรมด้านความรู้ และความเข้าใจ
 - 1.2 ครูประเมินด้านกระบวนการจากใบงาน เรื่อง ชุมชนแห่งสันติ
 - 1.3 ครูประเมินการร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความแตกต่างและความหลากหลายในสังคม

รายการวัดและประเมินผล	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้และความเข้าใจ (K) 1. นักเรียนอธิบายปัญหาความขัดแย้งในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	1. การสังเกต	1.แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรู้และความเข้าใจ	นักเรียนผ่านเกณฑ์ โดยปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) 1. นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหา โดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	1.การสังเกต 2.ตรวจสอบความถูกต้องของใบงาน	1.แบบสังเกตพฤติกรรมด้านกระบวนการ 2.ใบงาน เรื่อง ชุมชนแห่งสันติ	นักเรียนผ่านเกณฑ์ โดยปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป
ด้านเจตคติ (A) 1. นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้ง และเสนอแนวทางการแก้ปัญหา โดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้ (A)	1.การสังเกต	1.แบบสังเกตพฤติกรรมด้านเจตคติ	นักเรียนผ่านเกณฑ์ โดยปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง อยู่ในเกณฑ์ ระดับ ดีขึ้นไป

1.1 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ด้านความรู้และความเข้าใจ (K))

รายการวัดและ ประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนอธิบาย ปัญหาความ ขัดแย้งในสังคม ปัจจุบันได้อย่าง เหมาะสม	นักเรียนสามารถ นักเรียนอธิบาย ปัญหาความ ขัดแย้งในสังคม ปัจจุบันได้อย่าง เหมาะสมได้ ถูกต้องทั้งหมด	นักเรียนอธิบาย ปัญหาความ ขัดแย้งในสังคม ปัจจุบันได้อย่าง เหมาะสม	นักเรียนอธิบาย ปัญหาความ ขัดแย้งในสังคม ปัจจุบันได้แต่ไม่ สอดคล้องกับ ข้อมูลหรือ ถูกต้องเพียง เล็กน้อยหรือ	นักเรียนไม่ สามารถอธิบาย ปัญหาความ ขัดแย้งในสังคม ปัจจุบันได้อย่าง เหมาะสมได้

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความรู้ และความเข้าใจ (K)

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมให้ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม					
		นักเรียนอธิบายปัญหาความขัดแย้งในสังคม ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม				สรุปการประเมิน	
		ระดับการประเมิน					
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

1.2 เกณฑ์การวัดและประเมินใบงาน เรื่อง ชุมชนแห่งสันติ

รายการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์	นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์สามารถออกแบบผลงานได้ และสอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานได้อย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับข้อมูลเพียงเล็กน้อย	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานได้อย่างสร้างสรรค์ แต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนไม่สามารถออกแบบผลงานและไม่สอดคล้องกับข้อมูล
นักเรียนออกแบบผลงานมีความสวยงามน่าสนใจ	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจ และสอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจ และสอดคล้องกับข้อมูลเพียงเล็กน้อย	นักเรียนสามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามน่าสนใจ แต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูล	นักเรียนไม่สามารถออกแบบผลงานที่มีความสวยงามและขาดความน่าสนใจ
เนื้อหามีความถูกต้องเหมาะสม	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องมากที่สุด	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสม	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องเหมาะสมแต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถใช้เนื้อหาที่มีความถูกต้องได้อย่างเหมาะสม
เนื้อหาเข้าใจง่าย	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่ายมาก และถูกต้องมากที่สุด	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่ายมาก และเหมาะสม	นักเรียนสามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่ายแต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถใช้เนื้อหาที่เข้าใจง่าย

แบบประเมินใบงาน เรื่อง ชุมชนแห่งสันติ

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมให้ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมินชิ้นงาน เรื่อง ชุมชนแห่งสันติ								
		มีความคิดสร้างสรรค์	ออกแบบชิ้นงานมีความสวยงามน่าสนใจ	เนื้อหามีความถูกต้องเหมาะสม	เนื้อหาเข้าใจง่าย	สรุปการประเมิน				
						ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

1.3 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ด้านทักษะ/กระบวนการ (P))

รายการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม ตามที่กำหนดได้อย่างถูกต้องทั้งหมด	นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันตามที่กำหนดได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันตามที่กำหนดได้แต่ไม่สอดคล้องกับข้อมูลหรือได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่สามารถวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

คำชี้แจง: ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องรายการสังเกตพฤติกรรมให้ตรงกับความเป็นจริง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการสังเกตพฤติกรรม					
		นักเรียนวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหา โดย สันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม				สรุปการประเมิน	
		ระดับการประเมิน					
		ดีมาก	ดี	พอใช้	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การให้คะแนน

ดีมาก = 4 คะแนน

ดี = 3 คะแนน

พอใช้ = 2 คะแนน

ปรับปรุง = 1 คะแนน

ผ่าน

ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

1.4 เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (ด้านเจตคติ (A))

รายการวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้			
	ดีมาก (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้	นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดี	นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	นักเรียนร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบันได้เพียงเล็กน้อย	นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาความขัดแย้งและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาโดยสันติวิธีในสังคมปัจจุบัน

ใบความรู้ที่ 2 ภาพอาชีพ ในชุมชน

ผู้ใหญ่บ้าน

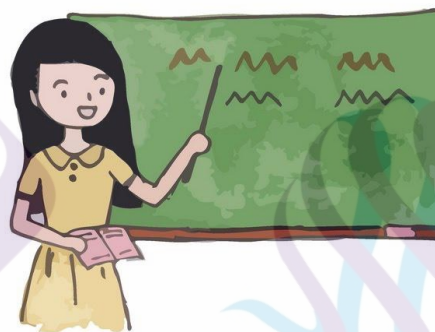
ชาวนา

ชาวสวน

ครู

เจ้าของโรงงาน

นักดนตรี

แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หัวข้อหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

สถานการณ์ที่ 1

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของไทย 4 ภาค

วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของไทย

คำว่า “ท้องถิ่น” หมายถึง พื้นที่และขอบเขตที่ชุมชน หมู่บ้าน เมือง มีการปะทะสังสรรค์กันทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม จนปรากฏรูปแบบทางวัฒนธรรมที่เหมือนกัน และแตกต่างกันไปจากชุมชน หมู่บ้าน และเมือง ในท้องถิ่นอื่น ดังนั้นวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นแต่ละแห่งอาจมีรูปแบบแตกต่างกันไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสภาพแวดล้อม ซึ่งเราอาจจะสรุปลักษณะสำคัญของวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของไทยลักษณะของวัฒนธรรมไทย ความหมายของวัฒนธรรมมีหลายอย่าง เช่น หมายถึงขนบธรรมเนียมประเพณี สิ่งที่ดีงาม สิ่งที่ได้รับการปรุงแต่งให้ดีแล้ว หรือสิ่งที่ได้รับการยอมรับและยกย่องมาเป็นเวลานานแล้ว เช่น ค่านิยม ความคิดเห็น วิทยาการต่าง ๆ เป็นต้น วัฒนธรรมไทยในแต่ละท้องถิ่น จะมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ และยังมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เป็นเพราะมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง และการดำเนินชีวิตของคนไทยอยู่ตลอดเวลา ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมเก่าแก่สืบสานต่อกันมาเป็นเวลานาน มีวัฒนธรรมหลักที่ถือว่า เป็นวัฒนธรรมประจำชาติไทย และแสดงให้เห็นถึงความ เป็นไทย ได้แก่

1. ศาสนา คนไทยส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา แต่ก็มิได้กีดกันผู้ที่นับถือศาสนาอื่นแต่อย่างใด
2. ภาษา คนไทยมีภาษาและตัวอักษรไทย ซึ่งพ่อขุนรามคำแหงได้ประดิษฐ์ขึ้นในสมัยสุโขทัยเมื่อ พ.ศ. 1826
3. ประเพณีไทย เป็นสิ่งที่แสดงถึงวิถีชีวิตของคนไทยที่เคยปฏิบัติสืบเนื่องกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ และได้สืบทอดกันมาจนถึงลูกหลาน ที่เรียกกันว่าขนบธรรมเนียมประเพณีนั่นเอง เช่น การไหว้ การเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เป็นต้น

ที่มาจาก <https://sukanyaac20.wordpress.com>.

ภาคกลาง

ประเพณีตักบาตรพระร้อย

คือ การทำบุญตักบาตรประจำปีของวัดไทยเจริญ จังหวัดนนทบุรี เมื่อครั้งสมัยโบราณกาล วัดไทยเจริญยังไม่มีพระพุทธรูปพิธีกรรมของการทำบุญตักบาตรพระร้อยนี้จะเริ่มตั้งแต่วันแรม 7 ค่ำ เดือน 12 โดยมีการแห่หลวงพ่อกุทธอาคมไปตามลำคลองหน้าวัดไทยเจริญ และนำกลับมาให้ประชาชนได้นมัสการปิดทองที่วัด ส่วนในวันแรม 8 เดือน 12 ก็จะมีการทำบุญตักบาตร

ภาคเหนือ

ประเพณีปอยน้อย

เป็นประเพณีบวช หรือการบรรพชาของชาวเหนือ จะมีชื่อเรียกต่างกันในบางท้องถิ่น เช่น ปอยน้อย ปอยบวช ปอยลูกแก้ว ปอยสำอาง นิยมจัดภายในเดือนกุมภาพันธ์หรือมีนาคม ซึ่งเก็บเกี่ยวพืชผลเสร็จแล้วในพิธีบวชจะมีการจัดงานเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ มีการแห่ลูกแก้วหรือผู้บวชที่จะแต่งตัวอย่างสวยงามแบบกษัตริย์หรือเจ้าชาย เพราะถือคตินิยมว่าเจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จออกบวชจนตรัสรู้

ภาคใต้

ประเพณีแข่งเรือหน้าพระที่นั่ง

สืบสานเรือกอลและอันคงเอกลักษณ์ จากวิถีชีวิตชาวประมงนำสู่ประเพณีท้องถิ่น เหล่าฝีพายนับสิบประจำในลำเรือ จากนั้นจึงจำพายสู่หลักชัย ใครเร็วกว่าคือผู้ชนะ วิถีชีวิตของชาวประมงยังคงดำเนิน ขณะที่อีกด้านถือเป็นโอกาสประชันความแข็งแกร่งของเหล่าฝีพาย

ภาคอีสาน

ประเพณีบุญบั้งไฟ

เป็นประเพณีที่ชาวอีสานจัดขึ้นในเดือน 6 เรียกกันว่า “บุญเดือนหก” มีจุดมุ่งหมายเพื่อ เป็นงานรื่นเริงครั้งใหญ่ก่อนการเริ่มทำนา และเป็นการสร้างกำลังใจว่าการทำนาในปีนั้นจะได้ผลดี โดยมี ความเชื่อว่า เทวดาคือ “พระยาแถน” สามารถบันดาลให้พืชผลในท้องนาอุดมสมบูรณ์ หากบูชาเช่นสร้างให้ พระยาแถนพอใจก็จะช่วยให้ฝนตกตามฤดูกาล

ใบงาน การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง

เรื่อง วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของไทย 4 ภาค

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่ 1 เรื่อง วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของไทย 4 ภาค
ให้ถูกต้องและสมบูรณ์

1. ใจความสำคัญของสถานการณ์ที่ 1 คือ

.....

.....

.....

.....

2. ประเด็นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.1 จงอธิบายสาระสำคัญของ วัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นของไทย (วิเคราะห์ความสำคัญ)

.....

.....

.....

.....

2.2 สาเหตุใดที่ทำให้ท้องถิ่นเกิดรูปแบบทางวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย (วิเคราะห์
ความสัมพันธ์)

.....

.....

.....

.....

2.3 สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์มีผลต่อการกำหนดรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนไทยในแต่ละภูมิภาคในลักษณะใดบ้าง (วิเคราะห์หลักการ)

.....

.....

.....

.....

**ตารางคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง.....วันที่.....

คำชี้แจง ใส่คะแนนให้ตรงกับช่องประเด็นการประเมินของนักเรียน โดยประเมินจากความสามารถ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม (9)	ผ่าน/ ไม่ผ่าน
		วิเคราะห์ ความสำคัญ	วิเคราะห์ ความสัมพันธ์	วิเคราะห์ หลักการ		
		3 คะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

**เกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
วิเคราะห์ความสำคัญ	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความ สำคัญได้ ถูกต้อง สมบูรณ์ ครอบคลุมเนื้อหา	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความ สำคัญได้ ถูกต้อง สมบูรณ์ ครอบคลุมเนื้อหาได้เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล หรือ จับใจความ สำคัญได้น้อย
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ ถูกต้อง สมบูรณ์	สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ได้ หรือ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้น้อย
วิเคราะห์หลักการ	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้ครบถ้วน สมบูรณ์	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นส่วนใหญ่	ระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้น้อย

สถานการณ์ที่ 2

“ปัญหาความขัดแย้งทางธรรมชาติ”

"ในเมื่อคนเรายังมีความจำเป็นที่ต้องใช้ไม้ ถ้าไม่มีป่าเศรษฐกิจก็ต้องไปตัดไม้กันในป่าธรรมชาติ ฉะนั้นป่าเศรษฐกิจจะเป็นตัวป้องกันไม่ให้คนไปลักลอบตัดไม้จากป่าธรรมชาติ แม้กระทั่งคนที่ประท้วง ที่บ้านก็มีเฟอร์นิเจอร์ต้องใช้ไม้เช่นกัน" ด้านองค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า มูลนิธิสืบนาคะเสถียร ออกมาระบุ โดยตอบคำถาม ทำไมประเทศไทย ต้องมีสวนป่าเศรษฐกิจ มูลนิธิสืบนาคะเสถียร ชี้ว่า ทรายใดที่มีความต้องการใช้ทรัพยากรไม้อยู่ ก็ต้องมีการตัดไม้มาใช้ประโยชน์อยู่เรื่อยๆ สวนป่าเศรษฐกิจจึงเป็นคำตอบที่ช่วยจัดการทรัพยากรป่าไม้ให้ได้อย่างยั่งยืน เพราะใช้วิธีปลูกใหม่และตัดส่วนนั้นไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยไม่ต้องตัดทอนต้นทุนทรัพยากรป่าไม้ที่มีอยู่ก่อน นอกจากนี้จะเป็นผลดีด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นประโยชน์ทางตรงที่ประเทศชาติได้รับ ยังมีประโยชน์ทางอ้อม นั่นคือ ช่วยการลดปัญหาการลักลอบตัดไม้จากป่าอนุรักษ์ ช่วยรักษาพื้นที่ป่าธรรมชาติให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด และรักษาสมดุลของระบบนิเวศ มูลนิธิสืบนาคะเสถียร ยังเปรียบเทียบให้เห็นภาพด้วยว่า สวนป่ายังเปรียบเหมือนกล่องใบใหญ่ที่ช่วยกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ขนาดมหึมา เพราะต้นไม้จะใช้คาร์บอนในการสร้างเนื้อไม้ ใบไม้ การตัดไปใช้ประโยชน์ แล้วปลูกใหม่ก็เท่ากับว่า นำกล่องใหม่มาช่วยเก็บคาร์บอนไดออกไซด์

ที่มา : <https://www.isranews.org/thaireform-other-news/48709-zoning25.html>

ใบงาน การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง

เรื่อง ปัญหาความขัดแย้งทางชนชาติ

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่ 2 เรื่อง “ปัญหาความขัดแย้งทางชนชาติ” ให้ถูกต้อง และสมบูรณ์

1. ใจความสำคัญของสถานการณ์ที่ 2 คือ

.....

.....

.....

.....

2. ประเด็นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.1 จงอธิบายสาระสำคัญของความขัดแย้งทางชนชาติที่เกิดขึ้น (วิเคราะห์ความสำคัญ)

.....

.....

.....

.....

2.2 การตัดไม้ก่อกำเนิดผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของคนในชุมชนหรือไม่ เพราะเหตุใด (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

.....

.....

.....

.....

2.3 สวนป่าที่เกิดขึ้นสามารถยุติความต้องการใช้ทรัพยากรไม้ลงได้อย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)

.....

.....

.....

.....

**ตารางคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง..... วันที่.....

คำชี้แจง ใใส่คะแนนให้ตรงกับช่องประเด็นการประเมินของนักเรียน โดยประเมินจากความสามารถ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม (9)	ผ่าน/ ไม่ผ่าน
		วิเคราะห์ ความสำคัญ	วิเคราะห์ ความสัมพันธ์	วิเคราะห์ หลักการ		
		3 คะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

**เกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
วิเคราะห์ความสำคัญ	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความ สาระสำคัญ ได้ถูกต้องสมบูรณ์ครอบคลุมเนื้อหา	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความ สาระสำคัญได้ ถูก ต้ อ ง ส ม บู ร ณ์ ครอบคลุมเนื้อหาได้เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล หรือ จับใจความ สาระสำคัญ ได้น้อย
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ถูกต้อง สมบูรณ์	สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ได้ หรือบอกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้น้อย
วิเคราะห์หลักการ	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้ ครบถ้วน สมบูรณ์	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้ เป็นส่วนใหญ่	ระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้น้อย

สถานการณ์ที่ 3

คนจะดี.....ต้องมีวินัย

จากการคัดเลือกเหล่าการ์ตูนอนิเมะญี่ปุ่นที่มีชื่อเสียงแล้วพบว่ามียี่สิบสี่เรื่อง ที่ภายในเนื้อเรื่องมีการแสดงออกถึงความมีวินัย ซึ่งได้แก่

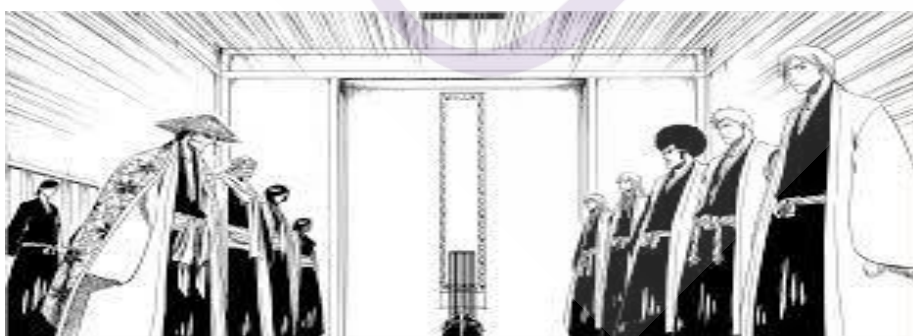
1. Attack on titan ผ่าพิภพไททัน

การ์ตูนเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับยักษ์ไททันที่จะเข้ามาทำร้ายผู้คน ดังนั้นมนุษยชาติจึงมีหน่วยรบหรือทหารที่มีไว้คอยป้องกันเหล่าไททัน โดยที่เรื่องนี้แสดงให้เห็นความมีวินัยตรงที่ทหารนั้นจะต้องมีระเบียบวินัยเช่นการยืนตรงในเรื่องจะทำในทำเดียวกันดังรูปแสดงถึงความมีระเบียบและมีวินัยในตนเอง อีกรูปหมายถึงการแต่งการของทหารนั้นจะต้องแต่งให้ตรงตามเครื่องแบบซึ่งแสดงถึงความมีวินัยในตนเองเช่นกัน

2. Bleach เทพมรณะ

การ์ตูนเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับขมทูตที่มีการใช้อาวุธหลักคือดาบฟันวิญญาณเพื่อส่งวิญญาณต่างๆ ให้ไปสู่สัจดี จากภาพเป็นการประชุมของเหล่าหัวหน้าหน่วยเพราะในเรื่องนี้ขมทูตถูกจัดให้เป็นหน่วยๆ ไปการมาประชุมจึงแสดงให้เห็นถึงวินัยในการตรงต่อเวลาและมารยาทในที่ประชุมส่วนอีกภาพหมายถึงการดูแลรักษาดาบของตนเองแสดงถึงความมีวินัยที่รับผิดชอบสิ่งที่ตนเองมี

สถานการณ์ที่ 3

คนจะดี.....ต้องมีวินัย

เทพีอาเรน่า คิโคะ ซาโอริ

3. เซนต์เซย่า การ์ตูนเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับองค์เทพีอาเรน่าที่ลงมาจุติยังโลกเพื่อระงับสงครามศักดิ์ระหว่างยมเทพฮาเดสกับตนเอง โดยในยุคนี้อาเรน่ามีชื่อว่า คิโคะ ซาโอริ จากรูปอาเรน่า จะมีการแต่งกายที่มีระเบียบเรียบร้อยเหมาะสมกับการเป็นองค์เทพีและอาเรน่านั้นไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าใครหรือเทพองค์ไหนก็มักจะมีกริยามารยาทที่เรียบร้อยและเป็นมิตรแม้จะเป็นเทพีแห่งสงครามโดยเธอนั้นมีเหล่าผู้พิทักษ์ที่เรียกว่า เซนต์ พวกเขาจะสวมชุดเกราะตามกลุ่มดาวที่เรียกว่า กลอซ เมื่อการต่อสู้จบลงกลอซอาจมีความเสียหายได้จึงต้องมีการนำไปซ่อมกับช่างซ่อมแสดงถึงความมีวินัยในการรับผิดชอบของๆตนเอง

4. นารูโตะ นินจาจอมคาถา การ์ตูนเรื่องนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับนินจาตามหมู่บ้านต่างๆ ที่มีคาถาที่น่าสนใจ โดยมีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านก็มีผู้นำคือ เหล่าคาเง โดยเรื่องนี้แสดงให้เห็นถึงความมีวินัยในเรื่องของการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม เพราะตัวเอกของเรื่องนั้นมีพลังสถิตร่างที่เป็นปีศาจอยู่จึงถูกผู้คนรังเกียจแต่เขาก็ยังสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้เพราะเขาต้องมีวินัยในตนเอง

ใบงาน การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง

เรื่อง คนจะดี.....ต้องมีวินัย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่ 3 เรื่อง คนจะดี.....ต้องมีวินัยให้ถูกต้องและสมบูรณ์

1. ใจความสำคัญของสถานการณ์ที่ 3 คือ

.....

.....

.....

.....

.....

2. ประเด็นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.1 จงอธิบายสาระสำคัญของลักษณะของตัวละครในการ์ตูนทั้ง 4 ตัวนี้ (วิเคราะห์ความสำคัญ)

.....

.....

.....

.....

2.2 เพราะเหตุใด ตัวละครในการ์ตูนที่นักเรียนศึกษาต้องมีวินัยในตนเอง (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

.....

.....

.....

.....

2.3 นักเรียนคิดว่าการสร้างวินัยในตนเองในความคิดของนักเรียนต้องมีลักษณะอย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)

.....

.....

.....

.....

**ตารางคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง..... วันที่.....

คำชี้แจง ใใส่คะแนนให้ตรงกับช่องประเด็นการประเมินของนักเรียน โดยประเมินจากความสามารถ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม (9)	ผ่าน/ ไม่ผ่าน
		วิเคราะห์ ความสำคัญ	วิเคราะห์ ความสัมพันธ์	วิเคราะห์ หลักการ		
		3 คะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
วิเคราะห์ความสำคัญ	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความ สาระสำคัญได้ ถูกต้อง สมบูรณ์ ครอบคลุมเนื้อหา	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความ สาระสำคัญได้ ถูกต้อง สมบูรณ์ ครอบคลุมเนื้อหาได้เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล หรือ จับใจความ สาระสำคัญได้น้อย
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ ถูกต้อง สมบูรณ์	สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ได้ หรือ บอกความเหมือนความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้น้อย
วิเคราะห์หลักการ	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้ครบถ้วน สมบูรณ์	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นส่วนใหญ่	ระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้น้อย

สถานการณ์ที่ 4 การ์ตูน เรื่อง ไม่ยาก ถ้าอยากมีวินัย

สถานการณ์ที่ 4 การ์ตูน เรื่อง ไม่ยาก ถ้าอยากมีวินัย

บันได 7 ขั้น สู่อำนาจสำเร็จ

ก่อนออกกำลังกายเราต้องอบอุ่นร่างกายก่อนเสมอ การเรียนก็ต้องมีการเตรียมพร้อมเช่นเดียวกัน ลองทำตามบันได 7 ขั้นนี้ดูสิ ความสำเร็จก็อยู่ไม่ไกลเกินเอื้อม

1. กำหนดเป้าหมาย

กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนว่าตนเองต้องการจะทำอะไร และเลือกทำสิ่งนั้นก่อน

2. วางแผนอย่างละเอียด

ถ้ากำหนดเป้าหมายแล้ว แต่ขาดการวางแผน ก็เปล่าประโยชน์ ดังนั้นต้องวางแผนแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน และเลือกวิธีที่ทำตามได้ง่ายที่สุด

3. สร้างบรรยากาศที่เหมาะสม

เมื่อสร้างเป้าหมายและแผนการที่ชัดเจนได้แล้ว ก็ต้องสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการปฏิบัติ เช่น อยู่ใกล้กับเพื่อนที่ชักชวนกันเรียน กำจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียน ที่อยู่บนโต๊ะหนังสือออกไปให้หมด

4. ทำอย่างสม่ำเสมอ

บางคนมักคิดว่า ชี้แจงอีกสักวันคงไม่เป็นไร แต่หากทำแล้วทิ้ง ก็ไม่มีวันก้าวหน้าไปไหนได้ เพราะฉะนั้นไม่จำเป็นต้องทำแบบหักโหม แต่สิ่งสำคัญคือ ต้องทำอย่างสม่ำเสมอและไม่ล้มเลิกกลางคัน

5. บันทึกสิ่งที่ทำ

การจดบันทึกเป็นวิธีที่ดีกว่าการนั่งคิด ทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน เพราะการจดบันทึกทำให้เราเห็นภาพชัดเจนกว่า และชี้ให้เห็นว่าเราควรทำอย่างไรต่อไปจึงจะประสบความสำเร็จ

6. ประเมินผลการทำสิ่งนั้น

หลังทำแล้วต้องประเมินผล จึงจะทราบว่าเรื่องใดที่ทำได้ดีแล้ว เรื่องใดที่ยังทำไม่ได้ และควรปรับปรุง ถ้าพบว่ายังมีสิ่งใดที่ยังทำไม่ได้ ก็อย่าเพิ่งท้อใจ แต่ให้ลองพยายามดูอีกครั้ง

7. วางเป้าหมายใหม่สำหรับการปฏิบัติครั้งต่อไป

ถ้าทำตามแผนได้ดีแล้ว ก็อย่าหยุดอยู่กับที่ แต่ให้ลองวางเป้าหมายใหม่ๆ ที่ยากกว่าเดิมเล็กน้อยแล้วทำให้สำเร็จ เมื่อทำได้ดีแล้วก็จะพบว่า การปฏิบัติตามเป้าหมายอย่างมีวินัยเป็นเรื่องสนุก

ใบงาน การพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง

การ์ตูน เรื่อง ไม่ยาก ถ้าอยากมีวินัย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ที่ 4 เรื่อง ไม่ยาก ถ้าอยากมีวินัยให้ถูกต้องและสมบูรณ์

1. ใจความสำคัญของสถานการณ์ที่ 4 คือ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ประเด็นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์

2.1 จงอธิบายสาระสำคัญของการมีวินัยในสถานการณ์ที่ 4 (วิเคราะห์ความสำคัญ)

.....

.....

.....

.....

2.2 หากขาดการตั้งใจกระทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีผลต่อการสร้างวินัยในตนเองได้อย่างไร (วิเคราะห์ความสัมพันธ์)

.....

.....

.....

.....

2.3 การเป็นคนดี มีวินัยในตนเองมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของตนเอง และคนในสังคมหรือไม่ อย่างไร (วิเคราะห์หลักการ)

.....

.....

.....

.....

**ตารางคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

เรื่อง..... วันที่.....

คำชี้แจง ใใส่คะแนนให้ตรงกับช่องประเด็นการประเมินของนักเรียน โดยประเมินจากความสามารถ

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน			รวม (9)	ผ่าน/ ไม่ผ่าน
		วิเคราะห์ ความสำคัญ	วิเคราะห์ ความสัมพันธ์	วิเคราะห์ หลักการ		
		3 คะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						

**เกณฑ์การประเมินความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์ระดับคุณภาพ		
	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
วิเคราะห์ความสำคัญ	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความสาระสำคัญ ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ครอบคลุมเนื้อหา	สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล จับใจความสาระสำคัญ ได้ถูกต้อง สมบูรณ์ครอบคลุมเนื้อหาได้เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุประเด็นได้อย่างมีเหตุผล หรือจับใจความ สาระสำคัญ ได้น้อย
วิเคราะห์ความสัมพันธ์	สามารถระบุเหตุและผลเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้ถูกต้อง สมบูรณ์	สามารถระบุเหตุและผลเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ บอกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้เป็นส่วนใหญ่	ไม่สามารถระบุเหตุและผล เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ และความไม่สัมพันธ์ของเหตุการณ์ได้ หรือบอกความเหมือน ความแตกต่างของสิ่งต่างๆ ได้น้อย
วิเคราะห์หลักการ	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้ครบถ้วน สมบูรณ์	สามารถระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้เป็นส่วนใหญ่	ระบุหลักการของสถานการณ์ต่างๆ ได้น้อย

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียน-หลังเรียน
โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมืองก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้วิธีการสอน แบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ในข้อที่นักเรียนเห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยทำลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดกล่าวถึงวัฒนธรรมไม่ถูกต้อง (ความจำ)

ก. สิ่งที่แสดงถึงความเจริญงอกงาม	ข. สิ่งที่แสดงถึงความถูกต้อง
ค. สิ่งที่แสดงถึงความยุติธรรม	ง. ลักษณะของชนชั้นทางสังคม

2. สิ่งใดทำให้วิถีชีวิตของคนในแต่ละท้องถิ่นแตกต่างกัน (ความเข้าใจ)

ก. ลักษณะทางกายภาพ	ข. การมีรสนิยมส่วนตัว
ค. การมีฐานะทางสังคม	ง. ความต้องการของปัจเจกบุคคล

3. นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรกับเพื่อนที่มีวัฒนธรรมต่างกัน (การนำไปใช้)

ก. เลิกคบกับเพื่อนคนทันที	ข. ทำตัวนิ่งเฉย
ค. บังคับให้เพื่อนทำตามวัฒนธรรมตนเองเท่านั้น	ง. เรียนรู้และทำความเข้าใจ

4. การใช้ภาษาถิ่นที่หลากหลายในท้องถิ่นของนักเรียนนั้นนักเรียนสามารถปฏิบัติได้ตามลักษณะใด (การนำไปใช้)

ก. เรียนรู้และทำความเข้าใจ	ข. แสดงภาษาที่โดดเด่นของตนเท่านั้น
ค. ไม่ให้เกียรติเหยียดหยาม	ง. อธิบายความแตกต่างในเชิงลบ

5. สังคมที่มีความสันติตามหลักสันติวิธีมักมีลักษณะดังต่อไปนี้ยกเว้นข้อใด (ความจำ)

ก. การใช้ความรุนแรงในการตัดสินปัญหา	ข. เน้นเหตุผลและความรู้สึก
ค. สร้างความสัมพันธ์อันดีงามต่อกัน	ง. การสร้างความร่วมมือกัน

6. หากการจัดการทรัพยากรในท้องถิ่นของนักเรียนไม่เสมอภาคกัน เราควรใช้หลักการใด (ความเข้าใจ)

ก. หลักเสรีภาพ	ข. หลักสันติวิธี
ค. หลักกรรมทางศาสนา	ง. หลักกฎหมาย

7. การขัดแย้งทางความคิด หากเกิดขึ้นแล้วเราควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงเหมาะสมที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ใช้คำพูดตามอารมณ์
ข. แสดงท่าทีดูหมิ่น
ค. ปรับทัศนคติและรับฟังความคิดของผู้อื่น
ง. การใช้คำพูดต่อเสียด
8. “ปัญหาความขัดแย้งด้านการจัดสรรที่ดินในการสร้างเขื่อนที่เกิดขึ้นระหว่างภาครัฐและคนในชุมชนของนักเรียน” จากเหตุการณ์นี้ นักเรียนมีวิธีการใดที่สามารถลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. เสนอให้ผู้ใหญ่จัดเวทีเสวนาเพื่อหาทางออก
ข. ทำป้ายประกาศระบุให้ภาครัฐยกเลิกนโยบายตามโครงการที่จัดทำนี้
ค. เรียกร้องให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนออกมาประท้วง
ง. ศึกษากฎหมายเพื่อเอาผิดนายทุนและภาครัฐ
9. การประพฤติดี ประพฤติชอบ จริ่งใจ ไม่คดโกง เป็นลักษณะที่โดดเด่นของสิ่งใด (ความเข้าใจ)
- ก. ความซื่อสัตย์สุจริต
ข. ความขยันหมั่นเพียร
ค. การใฝ่หาความรู้
ง. ความมีขันติ
10. หากนักเรียนต้องการเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตนักเรียนมีวิธีการใดที่จะปฏิบัติตนได้เหมาะสมที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. พูดจาชวนเชื่อ
ข. เอาชนะทุกอย่าง
ค. ขอมรับผิดเมื่อหิบบของที่ไม่ใช่ของตนไปใช้
ง. มีความจริงใจ ใส่ใจผู้อื่น
11. การมีความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จในชีวิตเราควรมีสิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญ (ความเข้าใจ)
- ก. ความซื่อสัตย์
ข. ความรัก
ค. ความสามัคคี
ง. ความขยันหมั่นเพียร
12. หากนักเรียนมีงานสะสมหลายวิชา ควรปฏิบัติตนในลักษณะใดเหมาะสมที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ไปเที่ยวเล่นเพื่อผ่อนคลาย
ข. วางแผนและลงมือทำทันที
ค. สนใจเฉพาะงานที่สำคัญ
ง. แบ่งงานให้เพื่อนทำแทน
13. การรักษาความปกติของตนเองทั้งกาย วาจา และใจเรียกได้ว่ามีสิ่งใดสำคัญที่สุด (ความเข้าใจ)
- ก. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ข. ความอดทน
ค. ความขยันหมั่นเพียร
ง. การใฝ่หาความรู้
14. “เมื่อเพื่อนในห้องซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ล่าสุดมา” นักเรียนปฏิบัติตนอย่างไรจึงเรียกได้ว่าขาดความอดทน (การนำไปใช้)
- ก. ไม่โถก
ข. ไม่อยากได้ของผู้อื่น
ค. ระวังจิตใจไม่ยุ่งของเพื่อน
ง. ขโมยของเพื่อนเมื่อเพื่อนเผลอ

15. การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ส่งผลดีต่อนักเรียนอย่างไร (ความเข้าใจ)
- ก. นักเรียนตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ข. มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง
- ค. เกิดการยอมรับจากเพื่อน
ง. นักเรียนมีความอดทนมากขึ้น
16. หากเพื่อนนักเรียนไม่กล้าเข้าร่วมการแข่งขันเรียงความในโอกาสต่างๆ นักเรียนมีวิธีให้คำแนะนำเพื่อน อย่างไรจึงเหมาะสมที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ให้เพื่อนฝึกการสังเกตสิ่งแวดล้อม
ข. ให้เพื่อนทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันเพื่อส่งเสริมความกล้าแสดงออก
- ค. แนะนำให้เพื่อนฝึกการดูและการฟังรายการโทรทัศน์ต่างๆบ้าง
ง. บอกให้เพื่อนลองฝึกการซักถามเรื่องส่วนตัวผู้อื่นบ้าง
17. การที่นักเรียนการเอาใจใส่ในการเรียนมุ่งมั่นในการทำงานของตนเพื่อทำให้เกิดความสำเร็จ สอดคล้องกับ คุณสมบัติในข้อใด (ความเข้าใจ)
- ก. การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ข. การใฝ่หาความรู้
- ค. ความซื่อสัตย์สุจริต
ง. ความอดทน
18. ข้อใดที่นักเรียนไม่ควรปฏิบัติตนเมื่ออยู่ในสังคม (การนำไปใช้)
- ก. ช่วยกันรักษาบ้านเรือนของตน โดยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบที่เหมาะสม
ข. ช่วยกันทำความสะอาดศาสนสถาน โดยการไม่ทิ้งขยะบริเวณวัด
- ค. ช่วยกันรักษาคุณภาพของสิ่งแวดล้อม โดยการรณรงค์การใช้น้ำ ไฟ อย่างประหยัด
ง. ช่วยกันรักษาความสะอาดบนถนน โดยนำของไม่ใช้แล้วทิ้งลงคลอง
19. หากนักเรียนทำเจตน์ของคุณแม่แตก นักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรจึงเหมาะสมที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. นำเจตน์ไปซ่อนก่อนแล้วหาซื้อมาให้ใหม่
ข. นำมาให้คุณแม่ดูว่าของได้เสียหาย
- ค. นำไปทิ้งเพื่อปกปิดหลักฐานเสียก่อน
ง. นำไปซ่อมแซมให้เรียบร้อย
20. เมื่อนักเรียนสอบตก อันเป็นผลมาจากการไม่อ่านหนังสือ เล่นมือถือจนเพลิน นักเรียนมีวิธีการแก้ไขให้สอบผ่านในครั้งต่อไปได้อย่างไรจึงเหมาะสมมากที่สุด (การนำไปใช้)
- ก. ทบทวนการบ้านทุกวิชาอย่างสม่ำเสมอ
ข. นำการบ้านของเพื่อนมาทบทวน
- ค. นำเฉลยของครูมาทบทวน
ง. อ่านหนังสือทั้งวันทั้งคืน

แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้วิชาหน้าที่พลเมือง โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจ โดยระดับความพึงพอใจมีดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
ด้านเนื้อหา					
1. เนื้อหาที่มีความหลากหลาย					
2. เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ					
3. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน					
4. เนื้อหาที่เรียนสามารถฝึกให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น					
5. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน					
ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์					
6. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น					
7. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีกิจกรรม/วิธีการสอนที่มีความน่าสนใจ					
8. ขั้นตอนการสอนมีความเหมาะสมกับนักเรียน					
9. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์					
10. กิจกรรม/วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง					

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	1	2	3	4	5
ด้านผู้สอน					
11. ผู้สอนให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้					
12. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์					
13. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี					
14. ผู้สอนส่งเสริม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น					
15. ผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจ และทันสมัย					
ด้านผู้เรียน					
16. นักเรียนเข้าใจกิจกรรมการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง					
17. นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการเรียนมากขึ้น					
18. นักเรียนมีความสนใจในวิชาหน้าที่พลเมืองมากขึ้นจากการเรียนผ่านกิจกรรมนี้					
19. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้					
20. นักเรียนสามารถนำวิธีการเรียนที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง และนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆได้					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความหลากหลายใน
ท้องถิ่น โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1.	แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	สาระสำคัญสอดคล้องกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
4.	กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและ ตัวชี้วัด	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
5.	กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
6.	กิจกรรมการสอนเน้นการพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
7.	สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	สื่อการสอนสื่อความหมายได้ชัดเจนสอดคล้อง กับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
9.	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
10.	การวัดผลการประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรม การสอน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ					0.74	ใช้ได้

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การพึ่งพาซึ่งและกัน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1.	แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	สาระสำคัญสอดคล้องกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและ ตัวชี้วัด	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
5.	กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียน	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
6.	กิจกรรมการสอนเน้นการพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
7.	สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	+1	+1	0	1.00	ใช้ได้
8.	สื่อการสอนสื่อความหมายได้ชัดเจนสอดคล้อง กับเนื้อหา	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
9.	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
10.	การวัดผลการประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรม การสอน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ					0.80	ใช้ได้

ตารางที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สันติวิธี โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1.	แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	สาระสำคัญสอดคล้องกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและ ตัวชี้วัด	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
5.	กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับความสามารถ ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	กิจกรรมการสอนเน้นการพัฒนาความสามารถ ในการคิดวิเคราะห์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	สื่อการสอนสื่อความหมายได้ชัดเจนสอดคล้อง กับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์ การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
10.	การวัดผลการประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรม การสอน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ					0.90	ใช้ได้

ตารางที่ 4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง คุณลักษณะของผู้วินัยในตนเอง 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1.	แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสมและสอดคล้องสัมพันธ์กัน	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
2.	สาระสำคัญสอดคล้องกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
3.	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
5.	กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	กิจกรรมการสอนเน้นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
7.	สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	สื่อการสอนสื่อความหมายได้ชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
10.	การวัดผลการประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการสอน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ					0.84	ใช้ได้

ตารางที่ 5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง คุณลักษณะของผู้วินัยในตนเอง 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			IOC	แปลผล
		1	2	3		
1.	แผนการเรียนรู้มีองค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสมและสอดคล้องสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	สาระสำคัญสอดคล้องกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	จุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	กิจกรรมการสอนสอดคล้องกับเนื้อหาและตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	กิจกรรมการสอนเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	กิจกรรมการสอนเน้นการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	สื่อการสอนเหมาะสมกับกิจกรรม	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	สื่อการสอนสื่อความหมายได้ชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	การวัดผลและประเมินผลครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
10.	การวัดผลการประเมินผลสอดคล้องกับกิจกรรมการสอน	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ					0.93	ใช้ได้
เฉลี่ยรวม 5 แผน					0.84	ใช้ได้

ตารางที่ 6 แสดงผลการประเมินความสอดคล้องแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นข้อสอบอัตนัย โดยผู้เชี่ยวชาญ

การวัดด้าน	ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่			IOC	แปลผล
		1	2	3		
วิเคราะห์ ความสำคัญ	1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
วิเคราะห์ ความสัมพันธ์	1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
วิเคราะห์ หลักการ	1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
	3.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ					1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 7 แสดงผลการหาความสอดคล้องของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง
โดยใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	1	2	3		
1.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
6.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
11.	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
12.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14.	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
15.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
16.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
17.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
18.	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
19.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20.	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ				0.95	ใช้ได้

ตารางที่ 8 แสดงผลการหาความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5 หลังการใช้วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านเนื้อหา					
1. เนื้อหามีความหลากหลาย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
2. เนื้อหาที่น่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
3. เนื้อหาที่เรียนมีความสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
4. เนื้อหาที่เรียนสามารถฝึกให้นักเรียนมีการคิดวิเคราะห์มากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
5. เนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้เรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านการสอนแบบสตอรี่ไลน์					
6. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
7. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ มีกิจกรรม/วิธีการสอนที่มีความน่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
8. ขั้นตอนการสอนมีความเหมาะสมกับนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
9. การสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
10. กิจกรรม/วิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านผู้สอน					
11. ผู้สอนให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาในระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
12. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีการวิเคราะห์	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
13. ผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีภาวะผู้นำและผู้ตามที่ดี	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
14. ผู้สอนส่งเสริม และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
15. ผู้สอนใช้สื่อและเทคโนโลยีที่มีความน่าสนใจ และทันสมัย	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
ด้านผู้เรียน					
16. นักเรียนเข้าใจกิจกรรมการเรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
17. นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ในการเรียนมากขึ้น	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
18. นักเรียนมีความสนใจในวิชาหน้าที่พลเมืองมากขึ้นจากการเรียนผ่านกิจกรรมนี้	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
19. นักเรียนสามารถทำกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับผู้อื่นได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
20. นักเรียนสามารถนำวิธีการเรียนที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง และนำไปประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นๆได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้ได้
เฉลี่ยทั้งฉบับ				0.95	ใช้ได้

ตารางที่ 9 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์วิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 30)

1. ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป
3. ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.79

สถานการณ์ที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล
1	0.63	0.61	ใช้ได้
2	0.52	0.57	ใช้ได้
3	0.68	0.46	ใช้ได้
4	0.76	0.56	ใช้ได้

ตารางที่ 10 แสดงค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (N = 30)

1. ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.20-0.80
2. ค่าอำนาจจำแนก (r) มีค่ามากกว่า 0.20 ขึ้นไป
3. ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	แปลผล
1.	0.80	0.75	ใช้ได้
2.	0.60	0.30	ใช้ได้
3.	0.80	0.40	ใช้ได้
4.	0.79	0.60	ใช้ได้
5.	0.77	0.25	ใช้ได้
6.	0.80	0.55	ใช้ได้
7.	0.80	0.60	ใช้ได้
8.	0.60	0.20	ใช้ได้
9.	0.70	0.25	ใช้ได้
10.	0.57	0.25	ใช้ได้
11.	0.73	0.40	ใช้ได้
12.	0.73	0.40	ใช้ได้
13.	0.80	0.60	ใช้ได้
14.	0.80	0.50	ใช้ได้
15.	0.78	0.55	ใช้ได้
16.	0.80	0.60	ใช้ได้
17.	0.80	0.55	ใช้ได้
18.	0.77	0.65	ใช้ได้
19.	0.76	0.35	ใช้ได้
20.	0.80	0.50	ใช้ได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล

ประวัติการศึกษา

นางสาวกฤษนก เชี่ยวเทีญ

ปี พ.ศ. 2560

รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.)

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์

และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์

สถานที่ทำงานและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

ครูวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนกสิณทรชนตปีเตอร์

